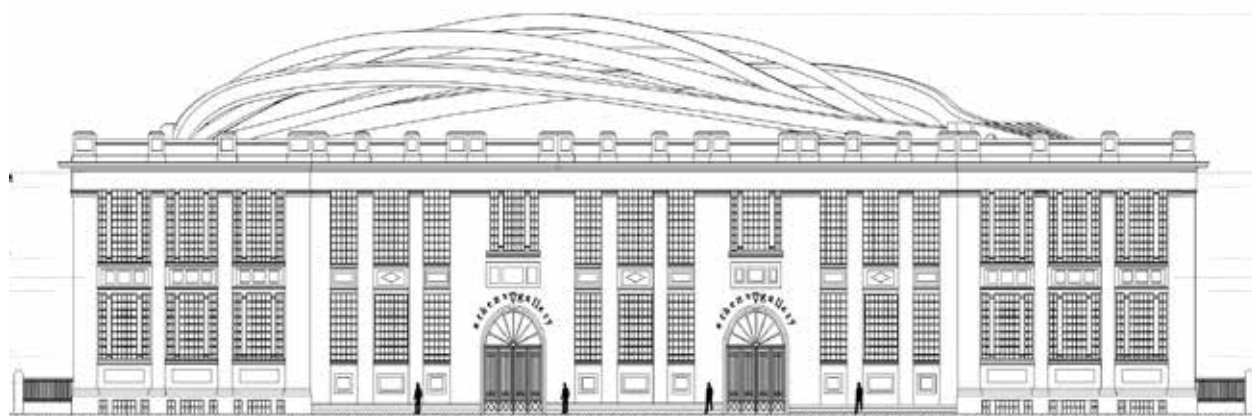

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ**

**ΘΕΜΑ : « ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ “ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ”
ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ »**

**ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ**

**ΑΜ : 33657
ΑΜ : 32422
ΑΜ : 32409**

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ :
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ
ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ**

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες στις επιβλέπουσες καθηγήτριες κ. Μπουρμπαχάκη Ασπασία και κ. Τσουκάτου Στυλιανή για την καθοδήγησή τους καθώς και τον κ. Κρητικό Στυλιανό για τη βοήθειά του, η οποία υπήρξε πολύτιμη για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας μας. Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλο το προσωπικό της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων για την εξυπηρέτηση καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας και ιδιαίτερα την κ. Δάρα Παναγιώτα για τις πολύτιμες ιστορικές και τεχνικές πληροφορίες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	1
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	6
1.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΝΟΡΜΑΝ.....	6
1.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ.....	8
1.3 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ – ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	22
2.1 ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΛΕΝΟΡΜΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	22
2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΩΝΟΥ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	25
3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΡΙΟΥ	25
3.2 ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	28
3.3 ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ	32
3.4 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	37
3.5 ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	40
ΠΡΟΛΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	40
4.1 ΓΥΨΟΧΩΡΙΣΜΑΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ:	40
4.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΟΡΟΦΩΝ-ΨΕΥΔΟΡΟΦΕΣ	40
4.3 ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ:.....	41
4.4 ΚΥΛΙΟΜΕΝΕΣ ΣΚΑΛΕΣ.....	42
4.5 ΕΙΔΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑ	42
4.6 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΑ	44
4.7 ΠΟΡΤΕΣ	44
4.8 ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.....	45
4.9 ΦΩΤΙΣΜΟΣ.....	46
4.10 ΑΝΤΙΟΛΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ	47
4.11 ΑΡΜΟΚΑΛΥΠΤΡΑ	48
4.12 ΚΑΓΚΕΛΑ-ΚΟΥΠΑΣΤΕΣ.....	48
4.13 ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ.....	48
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	49

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	89

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ..	6
ΕΙΚΟΝΑ 2,3,4: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΩΝΟΥ.....	24
ΕΙΚΟΝΑ 5,6: ΓΥΑΛΙΝΟ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ	26
ΕΙΚΟΝΑ 7,8: ΟΙ ΣΤΑΤΙΚΟΙ ΑΡΜΟΙ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ	27
ΕΙΚΟΝΑ 9: Η ΕΠΙΓΡΑΦΗ " ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ " ΣΤΗΝ ΘΥΡΑ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ	29
ΕΙΚΟΝΑ 10: ΤΟ ΠΑΤΑΡΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ	32
ΕΙΚΟΝΑ 11,12,13,14,15: Όψεις του κτιρίου	37
ΕΙΚΟΝΑ 16:	38
ΕΙΚΟΝΑ 17 :	38
ΕΙΚΟΝΑ 18,19: ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ 1937 ΚΑΙ ΤΟΥ 1965.....	39
ΕΙΚΟΝΑ 20,21: ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ 1978 ΚΑΙ 1998.....	39
ΕΙΚΟΝΑ 22.....	40
ΕΙΚΟΝΑ 23.....	41
ΕΙΚΟΝΑ 24: ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	42
ΕΙΚΟΝΑ 25,26,27: ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΜΕΑ	43
ΕΙΚΟΝΑ 28: ΠΥΡΑΝΤΟΧΗ ΠΟΡΤΑ.....	44
ΕΙΚΟΝΑ 29.....	45
ΕΙΚΟΝΑ 30.....	46
ΕΙΚΟΝΑ 31	46
ΕΙΚΟΝΑ 32.....	47
ΕΙΚΟΝΑ 33.....	47
ΕΙΚΟΝΑ 34.....	48

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τον 19^ο αιώνα η Αθήνα και ο Πειραιάς λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και της ανεπτυγμένης ναυτιλιακής δραστηριότητας συγκέντρωσαν έντονη βιομηχανική δραστηριότητα.

Μεγάλες εταιρίες, κατασκεύασαν μονάδες παραγωγής και μεταποίησης στην ευρύτερη περιοχή, και συνήθως πλησίον της ακτογραμμής, για να διευκολύνεται η διακίνηση των προϊόντων. Το αποτέλεσμα της βιομηχανικής αυτής ανάπτυξης ήταν η δημιουργία βιομηχανικών κτιρίων για την στέγαση αυτών των δραστηριοτήτων. Οι τρόποι κατασκευής και η ποιότητα αυτών ποίκιλαν από την χρήση και την θέση του κτιρίου όπως επίσης και την περίοδο που κατασκευάστηκαν. Κτίρια κατασκευασμένα πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, λόγω των ιδιαίτερα φθηνών εργατικών εφόρμισαν υψηλά στάνταρ ποιότητας και περίτεχνη αρχιτεκτονική.

Ένα από αυτά τα βιομηχανικά κτίρια είναι το Καπνεργοστάσιο στην οδό Λένορμαν. Ένα κτίριο που υφίσταται και σήμερα, χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο και παραμένει αναλλοίωτο για τα τελευταία 80 χρόνια.

Όπως παρατηρούμε στις όψεις του, το κτίριο χαρακτηρίζεται από έντονα διακοσμητικά στοιχεία όπως γύψινες μετώπες, διακοσμητικές στήλες που διαχωρίζουν τα ανοίγματα, περίτεχνα κατασκευασμένα χαλύβδινα κουφώματα και ένα ιδιαίτερης κατασκευής γυάλινο αίθριο που εξασφαλίζει φυσικό φωτισμό στο κέντρο του κτιρίου. Αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά μοναδικά για την εποχή που κατασκευάστηκε και για τον χρόνο περάτωσης του, ο οποίος δεν ξεπέρασε τα δυο έτη.

Στα πλαίσια της προσπάθειας αξιοποίησης ανενεργών πλέον βιομηχανικών κτιρίων, επιλέχθηκε το κτίριο του Καπνεργοστασίου για την αναμόρφωση του σε χώρους εμπορικής δραστηριότητας. Μια από αυτές είναι η συστέγαση εμπορικών καταστημάτων που το σύνολο τους αναφέρεται ως εμπορικό κέντρο. Τα εμπορικά κέντρα στην σύγχρονη εποχή, εκτός από τα εμπορικά καταστήματα, συστεγάζουν χώρους αναψυχής υγειονομικού ενδιαφέροντος όπως εστιατόρια, καφετέριες και χώρους παροχής υπηρεσιών (κέντρα αισθητικής, κομμωτήρια κ.τ.λ.)

Τα οφέλη του καταναλωτή κατά την επίσκεψη τους σε έναν πολυχώρο που συνδυάζει τις προαναφερθείσες χρήσεις, είναι ότι μπορεί να βρει συγκεντρωμένα ποικιλία προϊόντων σε σύντομο χρόνο.

Είναι αλήθεια ότι με την ανάπτυξη των εμπορικών κέντρων, μεμονωμένα εμπορικά καταστήματα στις ευρύτερες περιοχές που αυτά αναπτύσσονται, τέτοια κέντρα σημειώνουν ραγδαία μείωση του τζίρου τους. Σαν αποτέλεσμα αυτού του φαινομένου είναι να αλλάξει ριζικά ο χάρτης του λιανεμπορίου και η ανάπτυξη των τοπικών αγορών.

Δεδομένου όμως ότι η Ελλάδα οφείλει να ακολουθεί τις τάσεις του σύγχρονου κόσμου, είναι μονόδρομος η ανάπτυξη εμπορικών κέντρων στα πλαίσια των σύγχρονων μεθόδων μάρκετινγκ. Αναλύσαμε και μορφοποιήσαμε το κτίριο του Καπνεργοστασίου, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις ισχύουσες προδιαγραφές. Ο βασικός στόχος μας ήταν να προτείνουμε ένα κτίριο που θα αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών και θα παρέχει άνεση, εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία αναβαθμίζοντας παράλληλα τη γύρω περιοχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΝΟΡΜΑΝ

Στη συμβολή των οδών Στουρνάρη και Αριστοτέλους υπήρχε το Δημόσιο Καπνεργοστάσιο, όπου πολύ πριν την καταστροφή του, το 1928, είχε διαπιστωθεί η επιτακτική ανάγκη της μεταστέγασης του εργοστασίου σε νέο, μεγαλύτερο, που να πληρούσε τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες. Το νέο κτίριο θα ήταν κατάλληλο και για τον επιτυχή έλεγχο του Δημοσίου επί της ταινίας καταναλώσεως καπνού που μέχρι τότε γινόταν σε διάφορα άλλα κτίρια, εκτός του Καπνεργοστασίου, όπου ήταν εγκατεστημένες οι αποθήκες διαφόρων καπνεμπόρων.

Το Ελληνικό Δημόσιο προκειμένου να ανεγείρει το νέο Δημόσιο Καπνεργοστάσιο στην Αθήνα και σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής και την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, αγόρασε το 1927 με το υπ' αριθμό 4227/16-6-1927 πωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Αθηνών Κων/νου Ιωάννου από την Αικατερίνη χήρα Δημητρίου Βρυζάκη, Αριάδνη κόρη Δημητρίου Βρυζάκη και Θωμά Δημ. Βρυζάκη, έκταση 9118 m² σύμφωνα και με το από 20/5/1937 σχεδιάγραμμα των μηχανικών Π.Αθανασάκη και Α.Λιγδοπούλου.

Η έκταση αυτή, βρισκόταν στην οδό Λένορμαν, που τότε ονομαζόταν οδός Κηφισού και περιβάλλονταν από τις οδούς Λένορμαν, Αμφιαράου, Λεάνδρου και Κρέοντος. Η περιοχή αυτή, εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως Αθηνών με το από 4-5-1917 Β. Δ/γμα « περί εγκρίσεως σχεδίου ρυμοτομίας της οδού Κολοκυνθούς» που καθόρισε το πλάτος της σε 20,0 m και το πλάτος των πρασιών σε 5,0 m.

Εικόνα 1: Το Δημόσιο Καπνεργοστάσιο στη συμβολή των οδών Στουρνάρη και Αριστοτέλους

Το οικόπεδο κόστισε συνολικά 2.988.000 δρχ για την υφιστάμενη οικοδομή και ήταν ελεύθερο από υποθήκη, δουλεία και παντός βάρους και ρυμοτομίας .

Σε εκτέλεση του τελευταίου αυτού όρου, ο τότε Υπουργός των Οικονομικών κάλεσε με την υπ' αριθμό Ε6640/1928 και την Ε. 13461/10-9-1931 απόφαση του, τους παραπάνω πωλητές δηλαδή τους κληρονόμους του Δημητρίου Βρυζάκη, να κανονίσουν τις προς τους γείτονες τους σχέσεις, και να τακτοποιήσουν οριστικά το συγκεκριμένο οικόπεδο προς όλες τις πλευρές του, ώστε αυτό να είναι ελεύθερο του γύρω ρυμοτομημένου χώρου.

Λόγω διάνοιξης της νέας οδού ανατολικά του οικοπέδου, εφαρμόστηκε η 130/1933 πράξη αναλογισμού του Γραφείου Σχεδίου Πόλεως Αττικοβοιωτίας, που επικυρώθηκε με την 16153/34 απόφαση του Υπ. Συγκοινωνιών. Σύμφωνα με αυτήν στο Δημόσιο Καπνεργοστάσιο προσκυρώθηκε έκταση 165,78 m².

Το κτίριο εξελίσσονταν γύρω από ένα κεντρικό αίθριο χώρο. Η ιδέα κατασκευής του ήταν αυτή που κυριαρχούσε εκείνη την εποχή.

Το **1928** ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής του Καπνεργοστασίου. Στοιχεία που συνηγορούν είναι :

1) Αναγγελία της δημοπρασίας ανέγερσης του Καπνεργοστασίου που δημοσιεύθηκε στον τύπο την 20-11-1927.

2) Δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρει ότι η ανέγερση του κτιρίου άρχισε το Φεβρουάριο του 1928 και ότι ήδη τον Απρίλιο του ίδιου έτους είχε ολοκληρωθεί η μια πτέρυγα του κτιρίου

3) Αναγγελία δημοπρασίας για την εγκατάσταση της κεντρικής θέρμανσης και εγκαταστάσεων που δημοσιεύθηκε στον τύπο την 14-9-1929

4) αεροφωτογραφία της περιοχής στην οποία εμφανίζεται το Σεπτέμβριο του 1329, το κτίριο ολοκληρωμένο ως προς το περίγραμμα του, χωρίς όπως τη μεταλλική στέγη του αίθριου και

5) έγγραφο της Τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων της 26-2-1930 προς το Κεντρικό Καπνεργοστάσιο Αθηνών στην οποία ζητείται η επαναφορά των δρόμων που είχαν υποστεί σοβαρές καθιζήσεις μετά την κατασκευή οχετού του κτιρίου και τη σύνδεση του με τον υπόνομο του Προφήτου Δανιήλ, στην πρότερη αυτών καλή κατάσταση. Η επόμενη αεροφωτογραφία της περιοχής του 26-7-1937, παρουσιάζει το καπνεργοστάσιο πλήρες.

Το τοπογραφικό διάγραμμα αναλαμβάνουν οι αρχιτέκτονες Π. Αθανασάκης και Α. Λιγδόπουλος που ήταν υπεύθυνοι και για την κατασκευή του Καπνεργοστασίου.

Χρειάστηκαν 7000 m³ χαλίκι και 2000 τόνοι τσιμέντο για να κατασκευαστεί, ένα διώροφο κτίριο με ημιυπόγειο, εξολοκλήρου από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Το ημιυπόγειο χρησιμοποιήθηκε ως χώρος αποθήκευσης καπνού, με τη διαμόρφωση 14 αποθηκών για τους καπνοβιομήχανους.

Οι αποθήκες αυτές προορίζονταν για να παρασκευάζονται τα χαρμάνια (πρόσμιξη διαλυμένων φύλλων καπνού και φυλλοτριμάτων) των σιγαρέτων των καπνοβιομηχανιών που λειτουργούσαν στο κτίριο. Το γεγονός αυτό εξυπηρετούσε τα συμφέροντα του Δημοσίου και μείωνε τον κίνδυνο της λαθραίας διάθεσης του «χαρμανιού» αφού με την παρασκευή του στις αποθήκες του κτιρίου, ήταν υπό τον άμεσο έλεγχο της υπηρεσίας. Το ισόγειο χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή των τσιγάρων και ο πρώτος όροφος για την συσκευασία.

Κάθε καπνέμπορος μπορούσε να νοικιάζει μέχρι δυο αίθουσες για την αποθήκευση των καπνών του. Υπολογίζονταν ότι πολλοί καπνέμποροι θα έκτιζαν ιδιωτικές αποθήκες στην παρακείμενη περιοχή, ενώ θα υπήρχε πρόνοια για την κατασκευή εργατικών κατοικιών για τους εργάτες του καπνεργοστασίου.

1.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ

Στο χώρο του καπνεργοστασίου Αθηνών συστεγάστηκαν κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα περί τις 25 συνολικά μικρές καπνοβιομηχανίες, οι τελευταίες από τις οποίες αποχώρησαν στις αρχές της δεκαετίας του 1990.

Από τους πρώτους που εγκαταστάθηκαν ήταν η καπνοβιομηχανία Νικήτα Λέρτα-ΒΕΚΑ από το 1931, Θ. Δ. Γεωργιάδη ΑΕ και Αφοί Λ. Κωνσταντίνου από το 1932. Ακολούθησαν η καπνοβιομηχανία IRIS το 1950, η καπνοβιομηχανία ΟΥΦΑ – ΒΕΛΛΟΣ από το 1957. Οι τελευταίοι που αποχώρησαν ήταν ο Λέρτας το 1989 και οι Αφοί Κωνσταντίνου το 1997.

Στο ισόγειο εγκαταστάθηκαν καπνοβιομηχανίες κοπής και συσκευασίας καπνού, η Διεύθυνση του εργοστασίου, θυρωρείο και τελωνείο, ενώ γενικά στον όροφο καπνοβιομηχανίες παραγωγής τσιγάρων και πούρων.

Στα γραφεία του εργοστασίου στο ισόγειο εγκαταστάθηκαν η Α΄ και η Β΄ Εφορία καπνού και αργότερα μετά τη σύστασή της και η Γ΄ Εφορία.

Στον όροφο λειτούργησαν παράλληλα δύο αίθουσες εστιατορίου για τους εργαζόμενους, όπως και πλυντήρια – αποχωρητήρια.

Το 1930, με τη μεγάλη πλημμύρα του Κηφισού ποταμού, καταστράφηκαν όλα τα αποθηκευμένα καπνά και οι εν λόγω αποθήκες παρέμειναν κενές για μεγάλο χρονικό διάστημα, αργότερα δε εκμισθώθηκαν σε πολύ χαμηλές τιμές. Από το 1935, όταν η ζήτηση για εκμίσθωση καπναποθηκών έγινε μεγαλύτερη, έγινε φανερό ότι τα μισθώματα ήταν μικρά και αναζητήθηκε η επιβολή μεγαλύτερου ενοικίου.

Από την έναρξη του καπνεργοστασίου, είχε προβλεφθεί στο δώμα κατοικία προορισμένη για το φύλακα του κτιρίου, που αποσκοπούσε στην καλύτερη εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Από το 1933 όμως με την 6358/1933 Υ. Α του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία επιτράπηκε η διαμονή των Διευθυντών των Καπνεργοστασίων, επί καταβολή ενοικίου, σε διαμερίσματα που κατασκευάστηκαν επί τούτου στα κτίρια των Δημοσίων Καπνεργοστασίων, η κατοικία του δώματος στέγασε τις οικογένειες των υπαλλήλων της Εφορίας Καπνού.

1.3 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ – ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ

Με την έναρξη της λειτουργίας του εργοστασίου **1930**, οι καπνοβιομήχανοι εγκαταστάθηκαν, χωρίς να απαιτηθεί καμία αποζημίωση ή μίσθωμα για τη χρήση των χώρων, καταβάλλοντας μόνο το δικαίωμα καταναλώσεως καπνού. Υποχρεώθηκαν μόνο μετά από αρκετό καιρό και για τη χρήση μόνο των αποθηκών καπνού που βρίσκονταν στο υπόγειο και ήταν ανεξάρτητα από τα διαμερίσματα κοπής του καπνού και σιγαροποιήσεως, να καταβάλλουν ένα μικρό ποσό κάθε μήνα. Το ποσό αυτό αφορούσε στη συντήρηση του Καπνεργοστασίου, για το σκοπό αυτό και συστάθηκε Ειδικό Ταμείο Συντήρησης του κτιρίου μέσα στο καπνεργοστάσιο Αθηνών.

Για τις λειτουργικές ανάγκες του κτιρίου, το Υπουργείο Οικονομικών κατέβαλλε μηνιαία ένα ορισμένο ποσό το οποίο διαχειρίζονταν ο Διευθυντής του Καπνεργοστασίου. Για τα πρώτα εργοστάσια που δημιουργήθηκαν με το νόμο του 1883, το ποσό για την Α΄ τάξη είχε καθοριστεί στις 20 δρχ / μήνα, για τη Β΄ τάξη στις 10 δρχ / μήνα και για τη Γ΄ τάξη στις 5 δρχ / μήνα. Αργότερα με το νόμο του 1887, η μηνιαία επίδοση των εργοστασίων μειώθηκε σε 15 δρχ, 8 δρχ και 5 δρχ αντίστοιχα, ανάλογα με την τάξη τους.

Οι δαπάνες επισκευής των καπνεργοστασίων, αντιμετωπίστηκαν με τον Ν. του 1925, με τον οποίον όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, οι καπνοβιομήχανοι υποχρεώθηκαν στην αύξηση του φόρου επί του καταναλισκόμενου καπνού όχι μόνο για την ανέγερση νέων εργοστασίων αλλά και για την επισκευή τους.

Το **1938** με τον Αναγκαστικό Νόμο 1485, επιβάλλεται στους Καπνεμπόρους που κατέχουν χώρο στα Δημόσια Καπνεργοστάσια, εκτός από τα ενοίκια των αποθηκών, η καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης ανάλογα με την έκταση του χώρου που καταλάμβαναν, καθώς και η καταβολή των δαπανών του ηλεκτρικού ρεύματος, θέρμανσης, ύδρευσης, καθαριότητας και γενικά των εξόδων λειτουργίας της καπνοβιομηχανίας. Η αποζημίωση αυτή καθορίστηκε με το Β. Διάταγμα της 30/4/1939 «περί καθορισμού της υπό των Καπνοβιομηχανιών καταβλητέας αποζημίωσης δια τον υπό τούτων απασχολούμενον χώρον εν τοις Δημοσίοις Καπνεργοστασίοις», ως εξής :

- Για κατεχόμενο χώρο μέχρι 50 m^2 , $1,20 \text{ m}^2 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 51 m^2 - 100 m^2 , $2,40 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 101 m^2 - 400 m^2 , $3,60 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 401 m^2 και άνω, $4,40 \text{ δρχ/ m}^2$

Για τις αποθήκες καθορίστηκε αντίστοιχα :

- Για κατεχόμενο χώρο μέχρι 50 m^2 , $3,00 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 51 m^2 - 100 m^2 , $6,00 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 101 m^2 - 400 m^2 , $9,00 \text{ δρχ/ m}^2$
- Για κατεχόμενο χώρο από 401 m^2 και άνω, $11,00 \text{ δρχ/ m}^2$

Από το χώρο του Καπνεργοστασίου, ένα μεγάλο τμήμα του ,σχεδόν το $\frac{1}{4}$ του κτιρίου, παραχωρήθηκε από το 1938 και επί σειρά ετών, στη Στρατιωτική Υπηρεσία Αθηνών, η οποία στέγασε ανάλογα με τις ανάγκες κάθε εποχής την Υγειονομική Υπηρεσία Στρατού, την Στρατιωτική Καπνοβιομηχανία, φυλακές κατοικίες προσφύγων κ.ά.

Σύμφωνα με τον Α. Ν 1033 «περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ακινήτων δια τας ανάγκας Βιομηχανιών παραγωγής ειδών εν γένει Πολεμικής Βιομηχανίας», παραχωρήθηκαν με Υπουργική Απόφαση στη Στρατιωτική Υπηρεσία από τη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, τα ισόγεια διαμερίσματα.

Στην Ανατολική πλευρά του κτιρίου με την ανατολική είσοδο του κτίσματος επί της Λένορμαν, των σχετικών διαδρόμων και των πλυντηρίων-αποχωρητηρίων στο τέρμα της πλευράς αυτής, για τη στέγαση της Υγειονομικής Υπηρεσίας Στρατού. Οι δύο αίθουσες εστιατορίων που λειτουργούσαν στον όροφο, καταλήφθηκαν και αυτές από τη στρατιωτική υπηρεσία για τη δημιουργία εργοστασίου παρασκευής σιγαρόχαρτου του δημοσίου.

Ταυτόχρονα παραχωρήθηκαν οι 1^α, 1,2,3 υπόγειοι χώροι της ανατολικής πτέρυγας, που είχαν μισθωθεί στους καπνοβιομήχανους Ι. Χέλμη και Β. Καπερνάρο.

Για την εγκατάσταση της στρατιωτικής υπηρεσίας μετακινήθηκε το σύνολο σχεδόν των Καπνοβιομηχάνων, κτίστηκαν νέες μεσοτοιχίες και τοποθετήθηκαν συρματοπλέγματα με δαπάνη του Ειδικού Ταμείου του Καπνεργοστασίου, ώστε να απομονωθούν τα διαμερίσματα που παραχωρήθηκαν και να αποκλειστεί ο κίνδυνος διεξαγωγής λαθρεμπορίου.

Την εποχή εκείνη στο ισόγειο λειτουργούσαν οι Καπνοβιομηχανίες των Αγγ. Κουταρέλη, Νικ. Μαργαρίτη και Ε. Λέρτα. Στον Α΄ όροφο είχαν εγκατασταθεί η βιομηχανία τουμπεκί του Νικ. Καρακλή, η βιομηχανία τσιγάρων στραμμωνίου του Α. Γεωργούλα, η βιομηχανία πούρων του Ιωσήφ Παπάζογλου και ο Καπνοβιομήχανος Λεωνίδας Παπαιωάννου. Στο υπόγειο εκτός των τεσσάρων αποθηκών που είχαν παραχωρηθεί στη Στρατιωτική Υπηρεσία, η αποθήκη Νο 16 ήταν διαιρεμένη σε 4 τμήματα, σε δυο εκ των οποίων ήταν εγκαταστημένοι οι λέβητες με το απαιτούμενο κοκ για τη λειτουργία του καλοριφέρ και στα υπόλοιπα διαμερίσματα σιγαροποιητικές και καπνοκοπτικές μηχανές του δημοσίου.

Η διαχείριση των υπόλοιπων αποθηκών, που δεν ήταν απαραίτητες στην υπηρεσία του Καπνεργοστασίου, είχε διατεθεί με την υπ' αριθμό 9463/12-8-1938 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, στην Διεύθυνση Δημοσίων Κτημάτων. Η απόφαση συνοδευόταν με τη σύσταση να μισθωθούν κατά προτίμηση σε Καπνοβιομηχάνους, για αποθήκευση καπνού ή καπνικών προϊόντων, λόγω του ότι η οσμή από την αποθήκευση άλλων προϊόντων θα έβλαπτε τα καπνά που συσκευάζονταν στο Καπνεργοστάσιο. Τελικά μετά από πρόσκληση προς τους καπνοβιομηχάνους Αθηνών αυτοί δέχθηκαν να μισθώσουν τους χώρους αυτούς.

Το **1939** σε εφαρμογή του άρθρου 5 του Α. Ν 1485/1938 «περί των υπό των καπνοβιομηχάνων καταβαλλομένων δαπανών λειτουργίας των Καπνοβιομηχανιών», κλήθηκαν οι καπνοβιομήχανοι που κατείχαν περισσότερες της μιας αποθήκης, ή που διατηρούσαν ιδιόκτητα καπνεργοστάσια όπως ο Β. Καραβασίλης στην οδό Φιλαδέλφειας, να περιορισθούν σε μια και να εκκενώσουν τις υπόλοιπες.

Επίσης σύμφωνα με το Β. Διάταγμα του 1939, «περί καθορισμού της υπό των Καπνοβιομηχανιών καταβλητέας αποζημίωσης δια των υπό τούτων απασχολούμενων χώρων εν τοις Δημοσίοις Καπνεργοστασίοις», καθορίστηκαν νέες τιμές για την ενοικίαση των αποθηκών, πολύ αυξημένες σε σχέση με τις προηγούμενες.

Οι αποθήκες που παραχωρήθηκαν για την αποθήκευση και την χαρμανοποίηση των καπνών, πριν από την εισαγωγή τους στο Καπνεργοστάσιο για κοπή, ορίστηκαν από ειδική επιτροπή που όρισε το Υπ. Οικονομικών, η οποία και καθόρισε το ποσό της αποζημίωσης που τους αναλογούσε. Οι υπόλοιπες επρόκειτο να εκμισθωθούν με δημοπρασία σε καπνοβιομηχάνους ή καπνεμπόρους από τη Διεύθυνση Δημοσίων Κτημάτων, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις «περί εκμεταλλεύσεως των Δημοσίων Κτημάτων»

Ορισμένοι Καπνοβιομήχανοι αντέδρασαν έντονα, δεν εκκένωσαν τις αποθήκες και στις αγωγές εξώσεων που τους κοινοποιήθηκαν κινήθηκαν δικαστικά. Υποστήριξαν ότι έπρεπε να χρησιμοποιούν εντελώς δωρεάν όλους τους χώρους του Καπνεργοστασίου, αφού είχαν συμβάλει οικονομικά στην κατασκευή του με την παρακράτηση ποσοστού επί του επιβεβλημένου φόρου επί του καταναλισκόμενου καπνού, σύμφωνα με το Ν. Διάταγμα της 30/8/1925.

Τελικά η επιτροπή ύστερα από την εξέταση των αναγκών και των δηλώσεων των Καπνοβιομηχάνων διέθεσε τις περισσότερες από τις αποθήκες. Οι μισθώσεις των αποθηκών γίνονταν συνήθως με διετή συμβόλαια και με την κατάθεση εγγυητικής επιστολής.

Το **1940**, την εποχή Ελληνοϊταλικού πολέμου, κρίθηκε αναγκαία η δημιουργία ενός καταφυγίου που θα χρησιμοποιηθεί από το υπαλληλικό και το εργατικό προσωπικό του κτιρίου κατά τη διάρκεια των συναγερμών. Το καταφύγιο αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με πρόταση του μηχανικού Γ. Καλύβα της Διεύθυνσης των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, αρχικά στην υπόγεια αποθήκη, στην πτέρυγα της οδού Λένορμαν, κάτω από τα γραφεία της Εφορίας Καπνού καθώς και στην αποθήκη των καυσίμων.

Για το λόγο αυτό μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό προαύλιο οι σωληνοποιητικές μηχανές που ήταν αποθηκευμένες στο χώρο αυτό καθώς και τα καπνά του καπνεμπορίου Ε. Παλαιοκρασσά που ήταν τοποθετημένα στο διάδρομο μπροστά από τη συγκεκριμένη αποθήκη, σε χώρους του ισογείου. Αργότερα όμως απαιτήθηκε η επέκταση του καταφυγίου γιατί εκτός από το προσωπικό του εργοστασίου, της Υγειονομικής αποθήκης στρατού και του άνδρες της φρουρά κατέφευγαν και αρκετοί περίοικοι τους οποίους δεν ήταν ανθρώπινο να διώξουν, συνολικά 350-400 άτομα. Για το λόγο αυτό με την υπόδειξη του μηχανικού Κ. Κεφαλονίτη αρμόδιου για τη διασκευή των κατάλληλων χώρων σε καταφύγια του τομέα, χρησιμοποιήθηκε και η συνεχόμενη αποθήκη Νο 16 που ήταν μισθωμένη στην καπνοβιομηχανία Β. Καπερνάρου.

Επίσης προτάθηκε η διάνοιξη επιπλέον μιας καθόδου από το εσωτερικό της αυλής προς την αποθήκη Νο 15, ώστε να γίνουν τρεις οι πόρτες εισόδου και εξόδου των καταφυγίων και να επιτευχθεί πλήρως η απομόνωση του εργαζόμενου προσωπικού μέσα στον ελεγχόμενο χώρο. Τη δαπάνη των 20.000 δρχ. για τις εργασίες της διαμόρφωσης του καταφυγίου, κατέβαλλαν οι καπνοβιομήχανοι αναλογικά με τον αριθμό του προσωπικού τους.

Αργότερα, τον Νοέμβριο του ίδιου έτους, θα παραχωρηθεί και η αποθήκη Νο 14 για τα καπνά του κρατικού στρατιωτικού σιγαρέτου, και υπόγειος χώρος 600 m² για τη στέγαση του συνεργείου υφαντηρίων - ραφιών - επιδεσμικού υλικού. Τον χώρο αυτό ζήτησε η Υγειονομική Επιτροπή του Υπ. Στρατιωτικών γιατί με τους συνεχείς συναγερμούς το προσωπικό διέκοπτε συνεχώς την εργασία του για να προφυλαχθεί στο υπόγειο καταφύγιο.

Τον Ιανουάριο του **1941**, λίγους μήνες νωρίτερα από την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα, επιχειρήθηκε η δημιουργία και άλλου καταφυγίου στο υπόγειο από το ελληνικό Δημόσιο, με την κατάληψη της αποθήκης Νο 15 που ήταν μισθωμένη στον καπνοβιομήχανο Β. Καραβασίλη.

Κρίθηκε όμως ακατάλληλη από το τότε Υπ. Συγκοινωνιών λόγω του μεγάλου ύψους και της μεγάλης φόρτισης της πλάκας οροφής και χρησιμοποιήθηκε τελικά για την αποθήκευση των Κρατικών καπνών και διαφόρων υλικών για την παρασκευή του στρατιωτικού σιγαρέτου.

Οι αίθουσες των δύο εστιατορίων των εργατών στον όροφο που είχαν ενωθεί για να στεγάσουν μέχρι τότε τα καπνά του Δημοσίου, έπρεπε να εκκενωθούν, όχι μόνο για να λειτουργήσει ξανά το εστιατόριο που ήταν αναγκαίο, αλλά βασικά γιατί ήταν ακατάλληλες για την αποθήκευση των καπνών, λόγω της θέσης τους και των μεγάλων θερμοκρασιών που ανέπτυσαν το καλοκαίρι.

Το 1942, μετά την παύση της κατασκευής του στρατιωτικού σιγαρέτου, τα εναπομείναντα κρατικά καπνά, πουλήθηκαν από την Επιτροπή του Ν. Δ. 606/41 σε διαφορετικούς καπνοβιομηχάνους.

Με την εισβολή των Γερμανικών δυνάμεων Κατοχής στην Αθήνα, όλοι οι χώροι που κατείχε η Στρατιωτική Υπηρεσία Αθηνών, καταλήφθηκαν από τους Γερμανούς. Οι υπόλοιποι χώροι συνέχισαν να χρησιμοποιούνται από τους αρχικούς μισθωτές, μέχρι το 1943 όταν με προσωπική επέμβαση ο τότε Υπουργός Οικονομικών Σ. Κοτζαμάνης, επέβαλλε στον καπνοβιομήχανο Β. Καραβασίλη την υπομίσθωση των αποθηκών του Νο 7-8, στον Ι. Καρακίτη. Ταυτόχρονα επιτάχθηκε από τα Γερμανικά Στρατεύματα Κατοχής και η αποθήκη Νο 9-10.

Με την αποχώρηση των Γερμανικών Στρατευμάτων τον Οκτώβριο του 1944, παραδόθηκαν όλοι οι κατεχόμενοι χώροι και οι αποθήκες μισθώθηκαν εκ νέου στους παλαιούς μισθωτές τους. Μετά την αποχώρηση όμως των Γερμανών λεηλατήθηκαν και βανδαλίστηκαν από τους εξαγριωμένους πολίτες, οι χώροι της Στρατιωτικής αποθήκης Υγειονομικού Υλικού και της κατοικίας του δώματος.

Κατά την διάρκεια των Δεκεμβριανών το κτίριο βομβαρδίστηκε στο Ν.Δ. τμήμα του, από την Εγγλέζικη αεροπορία. Η σχετικά μικρή ζημιά αποκαταστάθηκε λίγο αργότερα με προχειρότητα χρησιμοποιώντας σκυρόδεμα κακής ποιότητας, γεγονός που διακρίνεται μέχρι και σήμερα. Η θραύση κολώνας στην γωνία του κτιρίου στην οδό Κρέοντος και Αμφιαράου από βλήμα, αποκαταστήθηκε πολύ αργότερα με τη μελέτη ενίσχυσης του φέροντος οργανισμού του κτιρίου, από την Τ.Υ. της Βουλής το 2000.

Το 1945 στο υπόγειο του Καπνεργοστασίου οι αποθήκες Νο 1-6 χρησιμοποιήθηκαν από την Στρατιωτική Υπηρεσία ως φυλακές κρατούμενων που παρέμειναν μέχρι το 1946 ενώ το μαγειρείο των εργατών μεταφέρθηκε από τον όροφο στην αποθήκη 16.

Οι υπόλοιπες αποθήκες μισθώθηκαν στους καπνοβιομηχάνους Καρακίτη, Παπαδάτο – Κυριακόπουλο, Κολοβό, Ι. Παπάζογλου, Ι. Χέλμη, Θ. Γεωργιάδη, Αφοί Κωνσταντίνου, Καρακλή, Κρητικό, Κοσμίδη, Λιάπη, Λ. Παπαιωάννου καθώς και στο Συνεταιρισμό Καπνοβιομηχάνων Αγοράς Καπνού (ΣΚΑΚ).

Το 1949 στη θέση της Υγειονομικής Αποθήκης Στρατού στεγάζεται η αποθήκη Εφοδιασμού Βάσης Στρατού, ενώ αρκετά χρόνια αργότερα το 1951, εγκαθίστανται με την οικογένεια του, στην κατοικία του δώματος, ο Έφορος Καπνού, Ν. Νικολάου. Επιφορτίζεται δε με την εκτέλεση νυκτερινής επίβλεψης της ασφάλειας του κτιρίου από πυρκαγιά, με σχετικό έγγραφο της Υπηρεσίας παθητικής Αεράμυνας. Το κτίσμα βρισκόταν σε ερειπιώδη κατάσταση αφού κατά τα Δεκεμβριανά είχε βομβαρδιστεί και αργότερα με την αποχώρηση των Γερμανικών στρατευμάτων Κατοχής, λεηλατηθεί και βανδαλιστεί. Για την αποκατάσταση του ο Νικολάου, προχώρησε σε εργασίες που περιελάμβανε επισκευή στέγης, νέα επιχρίσματα, χρωματισμό του διαμερίσματος, νέους υαλοπίνακες και αλλαγή της υδραυλικής εγκατάστασης και των ειδών υγιεινής. Για την απόσβεση των δαπανών αυτών ζήτησε την επιείκεια της Διεύθυνσης Στεγάσεως Δημοσίων Υπηρεσιών του Υπ. Οικονομικών σχετικά με τον καθορισμό του ενοικίου.

Το 1953 από στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Τραπεζής, στο Δημόσιο Καπνεργοστάσιο Αθηνών, γνωρίζουμε ότι βρίσκονται εγκατεστημένοι οι:

- Ø «ΕΒΕΣ», Αν. Ελληνική Βιομηχανική Εταιρεία Σιγάρων (πούρων)
- Ø «Τζαμαλής – Σοφιάδης και Δούκας», Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης
- Ø Αφοί Κωνσταντίνου
- Ø Θ. Δ. Γεωργιάδης, Α.Ε.
- Ø Ν. Καρακλής και Χατζημανώλης, Εταιρεία «ΒΕΚΑ»
- Ø Ν. Μαργαρίτης

Την ίδια εποχή, η βιομηχανία τσιγάρων στην υπόλοιπη Ελλάδα αντιπροσωπευόταν στο Βόλο (Καπνοβιομηχανία Αφών Ματσάγγου) με ιδιωτικό καπνεργοστάσιο, στη Θεσσαλονίκη (Καπνοβιομηχανία Χατζηγεωργίου Α.Ε. και Καπνοβιομηχανία Σιγάλα Α.Ε.), στη Καβάλα (Καπνοβιομηχανία Καβάλας) με κρατική εκμετάλλευση, στην Καλαμάτα (Καπνοβιομηχανία Αφών Καρέλλια), στον Πειραιά (Καπνοβιομηχανία «ΕΘΝΟΣ», Γ.Α. ΚΕΡΑΝΗΣ και Ανώνυμη Βιομηχανική Εταιρεία Σιγαρέτων «ΑΒΕΣ» - ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ) με ιδιόκτητο εργοστάσιο και στη Ρόδο (Καπνοβιομηχανία Ρόδου) με κρατική εκμετάλλευση.

Το 1955, με την Σ. 1553/1-2-1955 εγκύκλιο διαταγή του Υπουργού Οικονομικών, ειδοποιείται ο Έφορος Καπνού, Ν. Νικολάου να εκκενώσει την κατοικία του δώματος μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 1955. η αποχώρηση του παρατάθηκε μέχρι τον Ιούνιο του 1956 ύστερα από αίτηση του.

Στη συνέχεια το 1957, ενώ αρχικά η κατοικία αυτή παραχωρήθηκε στον Διευθυντή της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας Φορολογίας και ο χώρος τροποποιήθηκε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να απομονωθεί πλήρως από το υπόλοιπο κτίριο, τελικά χρησιμοποιήθηκε ως αποθηκευτικός χώρος της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας Φορολογίας, χρήση που κράτησε μέχρι τα τελευταία χρόνια.

Ενδιάμεσα και μέχρι το 1952 το τμήμα του ισογείου που στέγαζε παλαιά την Στρατιωτική Υπηρεσία, είχε διατεθεί στο Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας για την προσωρινή εγκατάσταση προσφύγων από την Ρουμανία. Μετά την εκκένωση του, ο χώρος χρησιμοποιήθηκε για Σ.Ε. Φαρμακευτικών Προϊόντων. Η Στρατιωτική Υπηρεσία θα αποχωρήσει οριστικά τον Ιούλιο του 1963 και ο χώρος θα παραληφθεί από τον Διευθυντή της Β' Εφορίας Καπνού Αθηνών. Αλλά και πάλι το μεγαλύτερο μέρος του κτιρίου θα διατεθεί σε διάφορες υπηρεσίες του Δημοσίου, άσχετες με την καπνική χρήση.

Το 1963 παραχωρήθηκαν από στο Ελεγκτικό Συνέδριο, 2 αποθήκες με τον κοινό τους διάδρομο συνολικής έκτασης 321,45 m² και το 1964 2 χώροι με το κλιμακοστάσιο του Α' ορόφου, στη Γενική Διεύθυνση Τύπου (Γ.Δ.Τ.) για την αποθήκευση εκθεσιακού υλικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Η εγκατάσταση της Γ.Δ.Τ, πάνω από την Β' Εφορία Καπνού και από την καπνοβιομηχανία Πατίκη, έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να μην εμποδίζεται η ελεύθερη επικοινωνία της τελευταίας. Το 1966 όμως με τα ίδια αυτά διαμερίσματα που χρησιμοποιούσε το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Προεδρία της Κυβέρνησης, παρέλαβε το Υπουργείο Οικονομικών και εγκατέστησε την Μηχανογραφική Υπηρεσία Φορολογίας (ΜΥΦ).

Η ίδια υπηρεσία επεκτάθηκε το 1967 και σε άλλους χώρους του ισόγειου ενώ το 1968 παραχωρήθηκε στην Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ) όλη η δυτική πλευρά του κτιρίου και το 1970 η κεντρική πτέρυγα του ορόφου για την εγκατάσταση του Η.Υ. και της υπηρεσίας Μηχανογραφίας της ΕΣΥΕ.

Το 1970, δημοσιεύεται το Β. Διάταγμα 209/7-3-1970, «περί καθορισμού της υπό των καπνοβιομηχανιών αποζημιώσεως δια τον υπ' αυτών απασχολουμένων χώρων εν των κτιρίων του δημοσίου καπνεργοστασίου Αθηνών», όπου η μηνιαία αποζημίωση καθορίζεται ανάλογα με την επιφάνεια του κατεχόμενου χώρου, και υπολογίζεται με τους παρακάτω συντελεστές ανά κλιμάκιο κατεχόμενου χώρου σε τμ.:

1. μέχρι 100 m², 18 δρχ/ m²
2. από 101 m² - 500 m², 15 δρχ/ m²
3. από 501 m² - 1000 m², 12 δρχ/ m²
4. από 1001 m² και πάνω 15 δρχ/ m²

Κατά τη διάρκεια της πολύχρονης λειτουργίας του καπνεργοστασίου, και παρ' όλες τις συνεχείς μισθώσεις και μετακινήσεις των καπνεμπόρων και των άλλων υπηρεσιών του Δημοσίου μέσα σε αυτό, ελάχιστες ήταν οι τροποποιήσεις που έγιναν στο κτίριο. Αυτές αφορούσαν στον διαχωρισμό ή στην ενοποίηση των αποθηκών κατασκευάζοντας οπτοπλινθοδομές ή ανοίγοντας ενδιάμεσα ανοίγματα.

Οφείλεται δε αυτό στον κατασκευαστικό κάναβο πάνω στον οποίο ήταν σχεδιασμένο το κτήριο, που εξυπηρετούσε τη λειτουργία του. Από την δεκαετία του 1970 παρατηρούνται δραστικότερες επεμβάσεις.

Το 1971, δόθηκε έγκριση στην καπνοβιομηχανία Γεωργιάδη να εγκαταστήσει μικρό ανελκυστήρα από σιδηρά στοιχεία, δεξιά της κλίμακας που οδηγεί στην αριστερή πτέρυγα του κτιρίου για την μεταφορά φορτίων από το δάπεδο της αυλής στον όροφο. Η επίβλεψη της κατασκευής έγινε, από μηχανικό του Υπουργείου Οικονομικών, με δαπάνη της καπνοβιομηχανίας η οποία σε περίπτωση αναχώρησης ή μεταστέγασης δεν θα είχε το δικαίωμα αποζημίωσης. Η μεταλλική αυτή κατασκευή διατηρείται μέχρι και σήμερα.

Το 1972, με την δημιουργία αποθήκης στο ισόγειο για έντυπα της Γενικής Διεύθυνση Φορολογίας, τροποποιείται ένα παράθυρο επί της Κρέοντος το οποίο διαμορφώνεται σε είσοδο και κατασκευάζονται 12 σκαλιά για την προσπέλασή του.

Ταυτόχρονα δημιουργούνται ενδιάμεσα ανοίγματα, άλλοι χώροι ενώνονται και επισκευάζεται το αποχετευτικό δίκτυο. Την ίδια χρονιά αποφασίστηκε η ανακατανομή των χώρων του κτιρίου που παραχωρήθηκε στον όροφο:

1. έκταση 598,86 τμ στην ΕΔΕΜΕΔ
2. στην Γ' Εφορία καπνού Αθηνών έκταση με το μεσοπάτωμα 875,14 m²
3. για αποθήκευση των ταινιών φορολογίας Καπνού με το μεσοπάτωμα 280 m² και
4. στην ΜΥΦ έκταση 853 m²

Το 1974 λόγω του υπερβολικού βάρους του υλικού και των μηχανημάτων που αποθηκεύονται, η ΜΥΦ ζητά από το Υπουργείο Οικονομικών αυτοψία εμπειρογνώμονα για την διαπίστωση της αντοχής του κτιρίου. Η κατάσταση του κτιρίου κρίνεται γενικά καλή, αλλά μέχρι την εκτίμηση της αντοχής του με εργαστηριακές μεθόδους, συνιστάται η μείωση γενικά των φορτίσεων.

Το 1975 στην ανατολική πτέρυγα του εργοστασίου, και για την βελτίωση της λειτουργίας της καπνοβιομηχανίας του Θ. Γεωργιάδη, εγκρίνονται από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπ. Οικονομικών

1. Η αφαίρεση θερμαντικών σωμάτων και αλλαγή της φοράς του τμήματος δικτύου σωληνώσεων της κεντρικής θέρμανσης
2. Εκσκαφή χώρου 2,20*2,70*82,00 στις υπόγειες αποθήκες 9-10 της ΒΑ πλευράς του κτιρίου, στην οδό Λεάνδρου, σε ένα από τα παράθυρα για το κατέβασμα και την τοποθέτηση μηχανημάτων
3. Η τοποθέτηση υπογείου υποστυλώματος και τμήματος δαπέδου, ώστε να καταστεί δυνατή η τοποθέτηση μηχανήματος στο χώρο της καπνοβιομηχανίας Γεωργιάδη.

Το 1977 στο κτίριο στεγαζόταν:

Α. Δημόσιες Υπηρεσίες:

- 1) Εφορία Καπνού Αθηνών,
- 2) ΕΔΕΜΕΔ (598,86 m²),
- 3) Αποθήκη Εντύπων Υπ. Οικονομικών (875,14 m²),
- 4) Εφορία ελέγχου κατασκευαστικών αξιών Αθηνών (280 m²),
- 5) Μ.Υ.Φ. (853 m²),

6) Ελεγκτικό Συνέδριο (1500 m²).

B. Καπνοβιομηχανίες:

- 1) Θ.Δ. Γεωργιάδης Α.Ε. (3429,29 m²),
- 2) SANTE – Αφοί Κων/νου Α.Ε. (2503,63 m²),
- 3) Νικήτας Λέρτας –ΒΕΚΑ (212,90 m²),
- 4) Κων/νος Τζαμαλής ΕΠΕ (864,55 m²),
- 5) ΟΥΦΑ – ΒΕΛΟΣ (322,83 m²)
- 6) Αφοί Πατίκη (15,90 m²).

Από το 1978 και έπειτα, παρότι αναπροσαρμόζονται τα μισθώματα των καπνοβιομηχανιών, που προσδιορίστηκαν σε 60 δρχ/ m² για τα υπόγεια διαμερίσματα και 100 δρχ/ m² για τα ανώγεια, ολοένα και περισσότεροι χώροι παραχωρούνται σε δημόσιες υπηρεσίες. Με απαίτηση της Διεύθυνσης Δημοσίων Κτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών απελευθερώθηκε όλος ο όροφος για τη μεταστέγαση και των υπολοίπων υπηρεσιών της Μηχανογράφησης. Το κτίριο που στέγαζε ήδη το μεγαλύτερο τμήμα της ΜΥΦ του Υπουργείου Οικονομικών και τελωνεία, κρίθηκε κατάλληλο για την στέγαση όλης της Υπηρεσίας Μηχανογράφησης λόγω του ότι απαιτούσε μικρή μεταφορά και το κτίριο ήταν δημόσιο.

Αποχώρησαν χωρίς αντίρρηση οι καπνοβιομηχανίες:

1. Κων/νος Τζαμαλής ΕΠΕ
2. «ΙΡΙΣ Ο.Ε.»
3. ΟΥΦΑ-ΒΕΛΟΣ
4. Νικήτας Λέρτας-ΒΕΚΑ

Οι καπνοβιομηχανίες Θ.Δ. Γεωργιάδης Α.Ε. - KING SIZE – που απασχολούσε 150 άτομα, αντέδρασαν ζητώντας επανεξέταση του θέματος με τη δικαιολογία ότι η μετεγκατάσταση τους απαιτεί ειδικούς χώρους που ήταν δύσκολο να βρεθούν, υπέρογκα ποσά και μεγάλο χρονικό διάστημα με καταστροφικά αποτελέσματα για τη διακίνηση των προϊόντων τους. Επίσης με το σκεπτικό ότι χρησιμοποιούν το χώρο ήδη 40 χρόνια και έχουν συμβάλλει οικονομικά τόσο στην κατασκευή του κτιρίου, όσο και στη διαμόρφωση του χώρου (Αφοί Κων/νου) με την εγκατάσταση στο υπόγειο μεγάλου συστήματος μεταφοράς καπνών από τον όροφο.

Το 1979 παραχωρήθηκε ακάλυπτος περιτοιχισμένος χώρος διαστάσεων 6,20X5,80 μ που βρίσκεται στο βάθος του προαυλίου και απέναντι από την είσοδο, στο Μηχανογραφικό Κέντρο Υπουργείου Οικονομικών (ΜΗΚΥΟ) για την εγκατάσταση του συνεργείου επισκευής των διατηρητικών μηχανών θεωρήσεως φορολογικών στοιχείων. Άλλωστε οι περισσότεροι καπνοβιομήχανοι, παρά το λιγιστό ενοίκιο που καταβάλλουν, αποχωρούν από το κτίριο, είτε γιατί μεταστεγάζονται σε ιδιόκτητους χώρους, είτε γιατί κλείνουν τις επιχειρήσεις τους. Την επόμενη χρονιά ο ΟΣΚ ζήτησε το κτίριο για σχολική χρήση, που τελικά δεν εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

Το 1988 παραχωρήθηκε ο χώρος της πρώην καπνοβιομηχανίας ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.Ε. στο ΥΠΕΧΩΔΕ για αποθήκευση μοτοποδηλάτων και μοτοσικλετιστών που προέρχονται από κατάσχεση λόγω εκπομπής καυσαερίων.

Ένα χρόνο αργότερα το 1989, το Καπνεργοστάσιο χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο μαζί με τον μηχανολογικό του εξοπλισμό, γιατί «αποτελεί σημαντικό δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής και μαρτυρία που συμβάλλει στην ολοκληρωμένη μελέτη και παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της καπνοβιομηχανίας στην Ελλάδα ως προς τις συνθήκες παραγωγής, τον τρόπο παραγωγής και επιχειρηματικής οργάνωσης». Ελάχιστες πλέον καπνοβιομηχανίες λειτουργούν στο κτίριο, καθώς και ο Λέρτας κλείνει την επιχείρησή του.

Το 1989 από το κτίριο παραχωρούνται, 1300 m² στο Δήμο Αθηναίων για στέγαση πολιτιστικών χρήσεων για αόριστο χρόνο και χωρίς αντάλλαγμα, με τους εξής όρους:

α) Αποχαρακτηρισμός χώρου πρασίνου από τον Δήμο Αθηναίων του Β.Κ. 1332 δημοτικού ακινήτου στο Δουργούτι, προκειμένου η ΚΕΔ να στεγάσει τα γραφεία της καθώς και των άλλων Δημοσίων Υπηρεσιών που στεγάζονταν στο Καπνεργοστάσιο,

β) Η δαπάνη ανακαίνισης θα βαρύνει το Δήμο

γ) Τα σχέδια θα εγκριθούν από το ΥΠΠΟ

δ) Για τη μεταφορά των Καπνοβιομηχανιών θα συμβάλλει ο Δήμος Αθηναίων και με τυχόν διάθεση χώρων.

Το σχέδιο αυτό όμως δεν ενεργοποιήθηκε, αλλά ούτε και εγκρίθηκε η αίτηση της Διεύθυνσης Λαϊκού Πολιτισμού του ΥΠΠΟ, που ζητά παραχώρηση χώρου στο Καπνεργοστάσιο για αποθήκευση και αρχειοθέτηση αρχιτεκτονικών μελών και αντικειμένων του Βιομηχανικού Πολιτισμού για την ίδρυση Βιομηχανικού Μουσείου.

Το 1993 στο Καπνεργοστάσιο λειτουργεί μόνο η καπνοβιομηχανία Αφοί Κωνσταντίνου – SANTE- ενώ σε όλο το υπόλοιπο κτίριο στεγάζονται:

α) Κλιμάκιο Τελωνείου Αθηνών (η εφορία καπνού είχε απομακρυνθεί από την 1-1-93)

β) Αποθήκες του ΚΕΠΥΟ

γ) Αποθηκευτικοί χώροι του Υπουργείου Οικονομικών και

δ) Βιβλιοθήκη – Τυπογραφείο – αποθήκη Βουλής.

Το 1997 η καπνοβιομηχανία Αφοί Κωνσταντίνου – SANTE, ζητά τον καθορισμό αποζημίωσης της σε περίπτωση αποχώρησης από το χώρο που της είχε παραχωρηθεί από το 1932, με το σκεπτικό ότι είχε συμβάλει οικονομικά στην ανέγερση του κτιρίου, γεγονός που δεν γίνεται αποδεκτό από το Υπουργείο Οικονομικών.

Τελικά το 2000 παραχωρείται από την ΚΕΔ η χρήση του συνόλου του Καπνεργοστασίου στη Βουλή των Ελλήνων, για την κάλυψη των στεγαστικών της αναγκών. Η παραχώρηση αυτή έγινε χωρίς αντάλλαγμα και για απεριόριστο χρόνο και απαίτησε την ανάκληση της προηγούμενης παραχώρησης στο Δήμο Αθηναίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΛΕΝΟΡΜΑΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Η περιοχή του Κολωνού είναι μια αρκετά υποβαθμισμένη περιοχή. Η δημιουργία ενός εμπορικού κέντρου αναμφισβήτητα θα αποτελέσει κίνητρο για την αναβάθμισή της. Έτσι το ιστορικό κτίριο του Καπνεργοστασίου είναι η καλύτερη επιλογή για την δημιουργία ενός εμπορικού κέντρου καθώς καταλαμβάνει χώρο ενός οικοδομικού τετραγώνου συνολικού εμβαδού 9.085 m².

Η απλή κτιριολογική του δομή, τα μεγάλα ανοίγματα και ύψη, η τυποποιημένη κατασκευή και η χρήση του καννάβου για την οργάνωσή του, δίνει τη δυνατότητα για την σωστή αξιοποίηση και διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου ώστε να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή λειτουργία του εμπορικού κέντρου.

Επίσης, η θέση του κτιρίου είναι πλεονεκτική αφού βρίσκεται σε ελάχιστη απόσταση από το κέντρο της Αθήνας, επί της κεντρικής οδού Λένορμαν και εξυπηρετείται από σχεδόν όλα τα Μ.Μ.Μ. (μετρό, λεωφορεία, τρόλεϊ) με αποτέλεσμα την εύκολη πρόσβαση του κοινού σε αυτό. Ένα ακόμα πλεονέκτημα της λειτουργίας του κέντρου αυτού είναι η δημιουργία πολλών θέσεων εργασίας, δίνοντας έτσι την δυνατότητα απασχόλησης πολλών ατόμων.

Τέλος, η έλλειψη μικρών επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου και χώρων αναψυχής κάνει ακόμα μεγαλύτερη την ανάγκη δημιουργίας του εμπορικού κέντρου καθώς αυτό εξαιτίας της δομής του διαθέτει μεγάλη ποικιλία αυτών.

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΩΝΟΥ

Γειτονικά του Μεταξουργείου υψώνεται ο λόφος του Κολωνού, γύρω από τον οποίο δημιουργήθηκε η συνοικία του Κολωνού. Στην εποχή του Περικλή η συνοικία αυτή ήταν το ωραιότερο κομμάτι της πόλης και λεγόταν Ίππειος Κολωνός σε αντίθεση με τον Αγοραίο Κολωνό που βρισκόταν εκεί που σήμερα είναι το Θησείο. Ο Ίππειος Κολωνός τότε ήταν μια τοποθεσία πνιγμένη στο πράσινο και διάφορα δέντρα σκέπαζαν κάθε γωνιά της. Μέσα σε αυτή την βλάστηση ήταν χτισμένες οι επαύλεις των πλουσίων Αθηναίων της αρχαιότητας.

Κοντά στον λόφο βρισκόντουσαν οι κήποι της Σχολής του Πλάτωνα, όπου δίδαξε ο μεγάλος φιλόσοφος και αργότερα ο Σπεύσιππος.

Φτάνοντας σήμερα ο επισκέπτης στο λόφο του Κολωνού αντικρίζει δυο μνημεία φιλελλήνων, του Λένορμαν και του Μίλλερ. Προς τιμή του Λένορμαν ένας μεγάλος δρόμος στο Μεταξουργείο προς Κολωνό ονομάστηκε οδός Λένορμαν. Ο Λένορμαν έκανε ανασκαφές στην Ιερά οδό και στην Ελευσίνα.

Η συνοικία του Κολωνού είναι μια σχετικά καινούρια συνοικία. Από μια δημοσιογραφική έρευνα του 1927 μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για μια φτωχή συνοικία με πολλές ελλείψεις. Χαρακτηριστικό της φτώχειας είναι η έλλειψη κέντρων ψυχαγωγίας. Τα παλιά τα χρόνια άνοιξαν θέατρα, κινηματογράφοι μα έκλεισαν αφού ο κόσμος δεν είχε χρήματα. Ο Κολωνός στα νεώτερα χρόνια κατοικήθηκε από εργατικούς ανθρώπους που δούλευαν σε γειτονικούς χώρους εργασίας, στον Σταθμό Πελοποννήσου, στον Σταθμό Λαρίσης, στο εργοστάσιο υφαντουργίας του Λαναρά, που βρισκόταν στην οδό Λένορμαν στα σύνορα Κολωνού – Κολοκυνθούς και στα χρόνια της ακμής του απασχολούσε γύρω στους 3000 εργάτες, καθώς δεν υπήρχαν τότε μηχανήματα. Σε ώρες εθνικής ανάγκης φιλοξενούσε Έλληνες που γνώρισαν την προσφυγιά.

Στην περιοχή έγιναν με τον καιρό και άλλα εργοστάσια και βιοτεχνίες, γιατί έβρισκαν εύκολα εργατικό δυναμικό. Ακόμη δημιουργήθηκαν πολλοί αποθηκευτικοί χώροι. Έτσι ο Κολωνός πήρε τον χαρακτήρα μιας εργατικής συνοικίας. Την διασχίζουν πολλές οδικές αρτηρίες με μεγάλη κυκλοφοριακή κίνηση που κάνει την διαμονή στην περιοχή όχι και τόσο ευχάριστη. Έτσι ο λόφος του Κολωνού είναι η μόνη νησίδα αναψυχής για την συνοικία. Στα ΝΔ οι γειτονιές είναι φτωχές χωρίς πολιτιστικά κέντρα, θέατρα και άλλους χώρους αναψυχής.

Ο Κολωνός είναι διάσπαρτος από πολυκατοικίες, αλλά κυρίαρχη εικόνα μέχρι τα τελευταία χρόνια ήταν τα διώροφα και τριώροφα κτίρια, κυρίως οικογενειακές κατοικίες. Η παρουσία στην περιοχή δυτικά των γραμμών των λόφων της Ευχλόου Δήμητρας – Σκουζέ του Ιππείου Κολωνού και του αρχαιολογικού χώρου του Κολωνού ήταν ένας από τους λόγους, που κατά την ένταξή τους στο σχέδιο πόλεως, ορίστηκαν γύρω τους μικρά επιτρεπόμενα ύψη. Το γεγονός αυτό εμπόδισε την ανοικοδόμηση με αντιπαροχή κατά την μεταπολεμική περίοδο. Σε αυτό συνέβαλε το έντονο όριο που διαμορφώνει η σιδηροδρομική γραμμή αλλά και η γειτνίαση με τις βιομηχανικές περιοχές της Αθήνας.

Εκτός από τους κεντρικούς άξονες και τις παρυφές των λόφων, τις προηγούμενες δεκαετίες, το οικιστικό απόθεμα της περιοχής δεν ανανεωνόταν, πολλές κατοικίες εγκαταλείπονταν, τη θέση τους έπαιρναν βιοτεχνίες και εργαστήρια, και από την δεκαετία το '90 αρκετοί αλλοδαποί μετανάστες. Η εγκατάσταση Σταθμών του μετρό και η επικείμενη αναβάθμιση του σιδηροδρόμου Αθηνών έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα στην περιοχή, η οποία βρίσκεται σε διαδικασία έντονου κοινωνικού μετασχηματισμού αλλά και ανοικοδόμησης.

Εικόνα 2.3,4: Στοιχεία υποβάθμισης της περιοχής του Κολωνού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Η κατασκευή του καπνεργοστασίου άρχισε το **1928** και ολοκληρώθηκε το **1930**. Η έκτασή του βρισκόταν στην τότε οδό Κηφισού, πρώην Κολοκυνθούς και σημερινή Λένορμαν , στη συνοικία της Κολοκυνθού, και σήμερα καταλαμβάνει ολόκληρο το οικοδομικό τετράγωνο μεταξύ των οδών Λένορμαν, Αμφιαράου, Λεάνδρου και Κρέοντος με συνολικό εμβαδόν 9077 m².

Το κτίριο αναπτύσσεται σε τετραγωνική κάτοψη, διαστάσεων 85,60 * 84,03 m περιμετρικά γύρω από ένα αίθριο εμβαδού 1100 m². που καλύπτεται από ένα γυάλινο στέγαστρο με μεταλλικό σκελετό κατασκευασμένο από την Ελληνική Εταιρεία Β.Ι.Ο.

Εικόνα 5.6: Γυάλινο στέγαστρο του κτιρίου

Τα υποστυλώματα είναι συμμετρικά μεταξύ τους και αυτό οφείλεται στον κατασκευαστικό κάρναβο με βάση τον οποίο έχει υλοποιηθεί το κτίριο. Αποτελείται από 4 πτέρυγες που κατασκευάστηκαν η κάθε μια ξεχωριστά, γεγονός που αποδεικνύεται από την ύπαρξη στατικών αρμών κατά μήκος και κατά πλάτος του κτιρίου. Είναι διώροφο με ημιυπόγειο και η στέγασή του έγινε με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπει την προσθήκη και άλλου ορόφου. Ο σχεδιασμός του ακολουθεί γενικά την παράδοση των παλαιότερων καπνεργοστασίων, παρατάσσοντας διώροφα επιμήκη κτίσματα περιμετρικά του οικοδομικού τετραγώνου με τρόπο ώστε να δημιουργούν μια εσωτερική αυλή.

Εικόνες 7,8: Οι στατικοί αρμοί του κτιρίου

Οι εσωτερικοί κύριοι χώροι είναι και πάλι ενιαίοι ενώ οι όψεις του επαναλαμβάνουν την διάταξη των ανοιγμάτων σε σειρά.. Πρωτοπορία πιθανά να υπήρξε η στέγαση του αίθριου και η δημιουργία αποθηκών στο ημιυπόγειο. Οι αποθήκες αυτές είναι εντελώς ανεξάρτητες από τους υπόλοιπους ορόφους του καπνεργοστασίου και έχουν πρόσβαση από τον περιφερειακό περίβολο του κτιρίου προς τον οποίο η κάθε μια είχε ιδιαίτερη έξοδο και παράθυρα περιφραγμένα με σιδερένια κιγκλιδώματα. Πρέπει να επισημανθεί η χρήση άφλεκτων υλικών, μεταλλικών κουφωμάτων, θυρών, παραθύρων και στεγάστρου για την ασφάλεια αποθηκευμένων καπνών και για την αντιμετώπιση ενδεχομένης πυρκαγιάς . Η χρήση αυτή άφλεκτων υλικών συνιστάται επίμονα από την επιτροπή τροποποίησης του σχεδίου του καπνεργοστασίου Αθηνών, το 1903. Σε κάθε όροφο η διάταξη των αιθουσών είναι τέτοια ώστε ανά τρεις να μπορούν να ενοποιηθούν σε μια ενιαία αίθουσα των 1800 m². ενώ είναι εξασφαλισμένος ο επαρκής φυσικός αερισμός των χώρων εργασίας με τη βοήθεια των περιμετρικών ανοιγμάτων. Στη βασική του λειτουργία το καπνεργοστάσιο διέθετε πλήρη εγκατάσταση ύδρευσης, ηλεκτρισμού, κεντρικής θέρμανσης, και τέσσερις ισχυρούς ανελκυστήρες, ένα σε κάθε πτέρυγα.

Κατασκευαστικά, το κτίριο ακολούθησε το πνεύμα της εποχής με τη χρησιμοποίηση οπλισμένου σκυροδέματος. Επίσης περιμετρικά του κτιρίου υπήρχε πρασιά 5,0 m πλάτους και χαραχτηκαν δρόμοι πλάτους 12,0 m.

Το κτίριο κατασκευάστηκε σε σχέδια των αρχιτεκτόνων Π. Αθανασάκη και Α. Λιγδόπουλου, που υπογράφουν και το τοπογραφικό διάγραμμα που συνοδεύει το συμβόλαιο αγοράς του οικοπέδου.

3.2 ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το κτίριο του καπνεργοστασίου της οδού Λένορμαν στεγάζει σήμερα το τυπογραφείο και τη βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων. Είναι κτισμένο σε μια έκταση που καταλαμβάνει 9.077 m² και αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και 1^ο όροφο.

Ο προαύλιος χώρος εκτείνεται περιμετρικά του κτιρίου είναι πλακόστρωτος και έχει πλάτος 3.60 m. Η περίφραξη του κτιρίου είναι κατασκευασμένη από σιδηροπλάκα πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένα κάγκελα συνολικού ύψους 2.15 m. Τα δύο πλαϊνά τμήματα του κτιρίου στις οδούς Λένορμαν και Λεάνδρου εξέχουν σε σχέση με το μέσο, γεγονός που τονίζεται με την αλλαγή χρωματισμών. Ειδικότερα, το μέσο τμήμα είναι βαμμένο στην απόχρωση του κεραμιδιού ενώ τα πλαϊνά στην απόχρωση του κίτρινου.

Κατά μήκος όλων των πλευρών του Καπνεργοστασίου υπάρχουν παράθυρα σε διάφορα πλάτη ανάμεσα στα οποία είναι τοποθετημένες οι λάμπες φωτισμού του κτιρίου. Τέλος τα παράθυρα του υπογείου καλύπτονται από μεταλλικές σίτες.

Η πρόσβαση στο υπόγειο γίνεται από δέκα εξωτερικές κλίμακες κατά μήκος του κτιρίου, τέσσερις από την οδό Κρέοντος και τέσσερις από την οδό Αμφιαράου, οι οποίες ξεκινούν από το ισόγειο και καταλήγουν στο υπόγειο.

Ο εσωτερικός χώρος του υπογείου έχει έκταση 7193 m² αλλά σήμερα δεν χρησιμοποιείται εξολοκλήρου. Οι μόνοι χώροι που χρησιμοποιούνται είναι ένα τμήμα παράλληλα της οδού Αμφιαράου που λειτουργεί ως χώρος για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις της ΔΕΗ (150.58m²), ένα τμήμα παράλληλα της οδού Λεάνδρου στο οποίο υπάρχουν μεταλλικές κατασκευές για την αποθήκευση έντυπου υλικού (514.82 m²) και ένα τμήμα παράλληλα της οδού Κρέοντος που περιλαμβάνει τους εξής χώρους :

· Αίθουσα πολλαπλών πρακτικών	318.69 m ²
· Αίθουσα πρακτικών ξένων κοινοβουλίων	264.63 m ²
· Αίθουσα Φ.Ε.Κ	274.82 m ²

Οι εσωτερικοί τοίχοι του υπογείου είναι επενδυμένοι με πέτρα και τα παράθυρα είναι τοποθετημένα σε μεγάλο ύψος και λειτουργούν ως φεγγίτες, εξασφαλίζοντας έτσι το φυσικό φωτισμό και αερισμό του χώρου.

Στο ισόγειο υπάρχουν δυο πόρτες εισόδου επί της οδού Λένορμαν και μια επί της οδού Λεάνδρου. Οι πόρτες είναι διπλές μεταλλικές με τζάμι και η κορυφή τους έχει ελλειψοειδή μορφή. Στο πάνω μέρος τους είναι τοποθετημένη μεταλλική επιγραφή " ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ " ακολουθώντας και αυτό την ελλειψοειδή μορφή της θύρας.

Εικόνα 9: Η επιγραφή " ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ " στην θύρα του κτιρίου

Μπαίνοντας στο ισόγειο από την κεντρική είσοδο επί της Λένορμαν η οποία είναι και είσοδος αυτοκινήτων , παρατηρεί κανείς στο κέντρο του κτιρίου ένα τετραγωνικό αίθριο στις άκρες του οποίου υπάρχουν τέσσερα κλιμακοστάσια και τρεις ανελκυστήρες. Ωστόσο μόνο τα δυο κλιμακοστάσια και οι δυο ανελκυστήρες είναι σε χρήση. Σήμερα το αίθριο χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης των αυτοκινήτων των εργαζομένων της βιβλιοθήκης της Βουλής . Στο χώρο του ισογείου μπορούμε να διακρίνουμε τρία επίπεδα τα: ± 0.00 , $+ 0.76$, και $+ 1,76$ με αφετηρία τη στάθμη του δρόμου.. Η πρόσβαση σε αυτά γίνεται από μικρότερες κλίμακες που βρίσκονται είτε στο αίθριο είτε παραπλεύρως των κεντρικών οδών. Άξιο παρατήρησης είναι το ανεξάρτητο κτίριο που βρίσκεται ανάμεσα στις δυο μεταλλικές πόρτες επί της οδού Λένορμαν, στην πρόσοψη του κτιρίου. Το κτίριο αυτό είναι μικρής επιφάνειας και αποτελείται από ισόγειο και 1^ο όροφο, η πρόσβαση ωστόσο σε αυτό δεν είναι εφικτή.

Οι αίθουσες του ισογείου καταλαμβάνουν αρκετά μεγάλη επιφάνεια και αυτές που βρίσκονται παράλληλα των οδών Αμφιαράου και Κρέοντος διαθέτουν και πατάρια με πρόσβαση σε αυτά από εσωτερικές σκάλες. Το ισόγειο καταλαμβάνει 7193 m². Χρησιμοποιείται μόνο το 50 % της επιφάνειας του, και αυτό γιατί η αριστερή πτέρυγα του Καπνεργοστασίου άνηκε στο Υπουργείο Οικονομικών πριν περιέλθει στη δικαιοδοσία της Βουλής των Ελλήνων, ενώ και σήμερα είναι ανεκμετάλλευτη. Αντίθετα η δεξιά ως προς τη Λένορμαν πτέρυγα διαθέτει τους εξής χώρους:

· Παλιός χώρος της ΔΕΗ	19,11 m ²
· Ιατρείο	11,23 m ²
· Γραφείο ασφάλειας	20,45 m ²
· Τρεις χώρους με μηχανήματα τυπογραφείου	83,60 - 94,59 m ²
· Τυπογραφείο προσωπικού	82,05 m ²
· Αποθήκη χάρτου- Εμφανιστήριο	90,79 m ²
· Γραφείο Προσωπικού	53,92 m ²
· Διοίκηση	24,49 m ²
· Φυλάκιο	5,57 m ²
· Αποθήκη	106,32 m ²
· Βιβλιοστάσιο	80,55 m ²
· Αίθριο	1100 m ²

Όσον αφορά το όροφο εξελίσσεται και αυτός περιμετρικά του αίθριου και γίνεται μέσω αυτού ορατό το γύρω τμήμα του ορόφου, το ισόγειο αλλά και το μεγάλο γυάλινο στέγαστρο στο κέντρο της οροφής του κτιρίου. Στις αίθουσες του ορόφου παρατηρούμε την ίδια μορφή σχεδίασης με αυτή του ισογείου μόνο που στον όροφο βρίσκονται σε χρήση οι παρακάτω χώροι

· Τέσσερα βιβλιοστάσια	49,54 m ² – 244,64 m ²
· Γραφεία Διοίκησης	44,39 m ²
· Γραφείο Προϊσταμένου	58,44 m ²
· Αίθουσα συντήρησης εντύπων, υλικού και έργων τέχνης	114,53 m ²
· Τρία γραφεία προσωπικού	40,41 m ² - 60,87 m ²
· Χώρο ελέγχου μικροταινιών	36,90 m ²
· Θάλαμο μικρογράφησης	43,73 m ²
· Αίθουσα καλυτέρευσης βιβλιοδεσίας	121,37 m ²
· Εμφανιστήριο	90,25 m ²
· Τέσσερα βιβλιοστάσια	102,33m ² -430,27 m ²
· Δυο αναγνωστήρια	111,97 m ² - 165,10 m ²
· Χώρο αποθήκευσης	47,76 m ²
· Βιβλιοστάσιο της Μπενάκιου βιβλιοθήκης	258,06 m ²
· Κυλικείο	135,38 m ²
· Δυο w.c	16,90 m ² - 34,06 m ²
· Μπενάκειος Βιβλιοθήκη	485,40 m ²
· Βιβλιοθήκη της πόλης	506,43 m ²

Τέλος ο όροφος διαθέτει πατάρι στην πλευρά της οδού Αμφιαράου και της οδού Κρέοντος.

Εικόνα 10: Το πατάρι επί της οδού Αμφιαράου

3.3 ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

Η πρόταση μας που αφορά την δημιουργία εμπορικού κέντρου, στηρίζεται καταρχήν στο ότι το κέλυφος του κτιρίου θα παραμείνει αναλλοίωτο αφού είναι χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο. Από στατικής πλευράς θα πρέπει να εξεταστεί η επάρκεια του κτιρίου και όπου κριθεί αναγκαίο θα πρέπει να γίνει ενίσχυση του φέροντα οργανισμού με την λογική της διάταξης του καννάβου όπως είναι οι θέσεις των υποστυλωμάτων στο κτίριο.

Οι επεμβάσεις τις οποίες κάνουμε στην πρόταση μας αφορούν την εσωτερική διαρρύθμιση του κτιρίου ώστε μετά την ανάπλαση να ικανοποιεί τις προδιαγραφές και την νομοθεσία που διέπουν τα εμπορικά κέντρα σήμερα.

Αναλυτικότερα, η πρόταση την οποία κάνουμε περιλαμβάνει:

1. Χώρος Υπόγειου:

Το επίπεδο του υπογείου βρίσκεται στο υψόμετρο – 4.00 m και η πρόσβαση σε αυτό θα γίνεται με ανελκυστήρες, κυλιόμενες σκάλες και επίσης υπάρχει πρόσβαση εξωτερικά από τον περιβάλλοντα χώρο για τον ανεφοδιασμό των καταστημάτων από οχτώ σκάλες διαστάσεων 1.50 m * 6.00m.

Θα περιλαμβάνει χώρους καταστημάτων ευρείας κατανάλωσης, ηλεκτρικών ειδών, είδη οικιακής χρήσης των οποίων τα εμβαδά θα κυμαίνονται από 425 m² – 1405.8 m², αίθριο εμβαδού 1009.29 m², ένα café και ένα εστιατόριο εμβαδού 160,00 m² και 167,00 m² αντίστοιχα καθώς επίσης 20 τουαλέτες για το κοινό και στον χώρο του café και του εστιατορίου θα υπάρχει χώρος για τα ΑΜΕΑ. Τέλος στην ΝΔ πλευρά του υπογείου υπάρχει ένας χώρος 391.40 m² ο οποίος καταλαμβάνεται από τις μηχανολογικές και τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.

Κάνοντας πρόβλεψη για την περίπτωση διακοπής ρεύματος και για να μην αποκλειστούν τα ΑΜΕΑ στο χώρο του υπογείου θα τοποθετηθούν γεννήτριες ώστε να παρέχουν ρεύμα και να λειτουργούν οι ανελκυστήρες. Για ώρα ανάγκης υπάρχουν τέσσερα πυροπροστατευμένα κλιμακοστάσια σε σχήμα Π και κάθε σκέλος έχει πλάτος 2,24 m πάτημα 0,28 m ρίχτυ 0,17 m με πλατύσκαλο 2,30 m * 2,24 m , τα οποία οδηγούν από το - 4,00 m στο +13,76 m. Οι διαστάσεις των κλιμακοστασίων είναι σύμφωνες με τις προδιαγραφές (βλέπε παράρτημα άρθρο 13).

Περιμετρικά του υπογείου διατηρούνται τα ανοίγματα και συντηρούνται τα υπάρχοντα κουφώματα. Η ακριβής διάταξη όλων των χώρων φαίνεται στα σχετικά σχέδια.

2. Χώρος Ισογείου:

Οι τρεις εισοδοί του κτιρίου βρίσκονται στο επίπεδο του δρόμου ($\pm 0,00$). Οι δύο από αυτές βρίσκονται στην οδό Λένορμαν και η άλλη στην οδό Λεάνδρου. Στον χώρο του ισογείου παρατηρείται η ιδιομορφία της ύπαρξης τριών επιπέδων ($\pm 0,00$, + 0,76, + 1,76).

2.α Επίπεδο ($\pm 0,00$)

Κυρίαρχο στοιχείο στο επίπεδο αυτό αποτελεί το αίθριο. Είναι το πρώτο μέρος που βλέπει κανείς μπαίνοντας στο κτίριο. Για το λόγο αυτό θεωρούμε αναγκαίο να υπάρξει μια τέτοια κατασκευή που θα δίνει την αίσθηση της ηρεμίας και της χαλάρωσης σε όσους βρίσκονται εκεί. Έτσι, σκεφτήκαμε να τοποθετήσουμε στο ΒΔ τμήμα του αιθρίου, του οποίου το συνολικό εμβαδόν είναι 1100 m², μια κατασκευή από τεχνητά βράχια τα οποία θα διαρρέονται από νερό με συνολικό ύψος 12.70 m Στο ΒΑ και στο ΝΔ τμήμα του θα υπάρχουν παρτέρια με διάφορα είδη φύτευσης.

Στο κέντρο θα υπάρχει μια ορθογώνια κατασκευή πλάτους 2,50 m, μήκους 13,00 m και βάθους 0,10 m και θα αποτελεί το κεντρικό τμήμα από ένα κυκλικό γυάλινο δάπεδο διαμέτρου 12,00 m έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα φυσικού φωτισμού στο αίθριο του υπογείου. Στο ίδιο επίπεδο υπάρχουν δύο βιβλιοπωλεία που θα διαθέτουν χώρους ανάγνωσης και café τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με εναέριο διάδρομο, για την αξιοποίηση των υπάρχοντων αρχιτεκτονικών στοιχείων. Η σύνδεση ανάμεσα στα επίπεδα θα γίνεται με τη χρήση κλιμακοστασίων και ειδικού μηχανισμού ανύψωσης ΑΜΕΑ των οποίων τα πλάτη, τα ρίχτυα, και οι γενικές διαστάσεις ακολουθούν τις προδιαγραφές.

2.β Επίπεδο +0,76

Στο επίπεδο αυτό θα βρίσκονται δύο καταστήματα, το κατάστημα 5 και το κατάστημα 8 με εμβαδόν 221,40 m² και 337,53 m² αντίστοιχα. Η σύνδεση των δύο επιπέδων ($\pm 0,00-0,76$) γίνεται με δυο κλιμακοστάσια τα οποία έχουν πάτημα 0,30 m, ρίχτυ 0,15 m και μήκος 5,47 m.

2.γ Επίπεδο +1,76

Η πρόσβαση στο + 1,76 γίνεται με δυο κλιμακοστάσια που ξεκινούν από το +0,76 και καταλήγουν στο +1,76 m με πάτημα 0,33 m, ρίχτυ 0,20 m και μήκος 4,66 m και με τρία ακόμα κλιμακοστάσια που βρίσκονται στο χώρο του αιθρίου και ξεκινούν από το 0,00 και καταλήγουν 1,76 m με πάτημα 0,36 m, ρίχτυ 0,18 m μήκος 3,92 m. Το επίπεδο αυτό φιλοξενεί καταστήματα ένδυσης-υπόδησης εμβαδού 138,43 m² -337,53 m² και δώδεκα τουαλέτες για το κοινό και καθώς και τέσσερις για ΑΜΕΑ.

Σε όλο του χώρο του ισόγειου βρίσκονται διάσπαρτα τέσσερις κυλιόμενες σκάλες (δύο ανόδου και δυο καθόδου) καθώς και έξι ανελκυστήρες για την εξυπηρέτηση του κοινού. Οι κυλιόμενες σκάλες έχουν διαστάσεις 1,50 m * 12,00 m και ξεκινούν από το +1,76 m με κατάληξη τον όροφο στο +7,76 m. Όσον αφορά τους ανελκυστήρες φτάνουν μέχρι το επίπεδο του 13,76 m. Δυο ακόμα γυάλινοι ανελκυστήρες υπάρχουν στο χώρο του αιθρίου οι οποίοι εξυπηρετούν τα επίπεδα από - 4,00 m έως - 7,76 m.

Τέλος, ως έξοδοι κινδύνου λειτουργούν τα τέσσερα πυράντοχα κλιμακοστάσια, τα δυο εκ των οποίων βρίσκονται ΝΔ και ΝΑ του κτιρίου διαστάσεων 17,14 m * 5,14 m και τα άλλα δύο βρίσκονται ΒΔ και ΒΑ διαστάσεων 16,54 m * 4.61 m καθώς και τα τέσσερα προαναφερθέντα κλιμακοστάσια που οδηγούν από το υπόγειο στο δώμα ($\pm 0,00 - +13,76$)

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Ο πληθυσμός σε κτίρια με εμπορική χρήση υπολογίζεται ως εξής:

Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται στο ισόγειο αντιστοιχεί ένα άτομο ανά 3τμ μικτού εμβαδού ενώ στους υπόλοιπους ορόφους αντιστοιχεί ένα άτομο ανά 6τμ.

Ωστόσο το ισόγειο αποτελείται από τρία επίπεδα καθώς και δεν υπάρχει προδιαγραφή για τους υπόγειους χώρους πωλήσεων, για το λόγο αυτό θεωρήσαμε ότι σε όλους τους ορόφους αντιστοιχεί ένα άτομο ανά 6 τμ. Βάση των προαναφερθέντων καταλήξαμε στην κατασκευή 8 πυροπροστατευμένων κλιμακοστασίων που θα εξασφαλίζουν την ασφαλέστερη και συντομότερη όδευση του κοινού προς τις εξόδους κινδύνου.

3. Ά Οροφος

Ο όροφος βρίσκεται στο +7,76 m και η πρόσβαση στο επίπεδο αυτό θα γίνεται με ανελκυστήρες και κυλιόμενες σκάλες των οποίων οι διαστάσεις και οι θέσεις τους είναι ίδιες που προαναφέρθηκαν στο χώρο του ισογείου.

Στον όροφο θα υπάρχουν καταστήματα γενικού εμπορίου, περιποίησης, καθώς και κάποια ένδυσης- υπόδησης των οποίων τα εμβαδά κυμαίνονται από 132,21 m² - 380,85 m² . Επίσης υπάρχουν τρία café και ένα εστιατόριο με εμβαδόν από 101,91 m² – 212,37 m² συμπεριλαμβανομένων και των παρασκευαστηρίων τους. Ο όροφος διαθέτει είκοσι έξι τουαλέτες για το κοινό και τέσσερις για τα ΑΜΕΑ.

4. Δώμα

Το επίπεδο αυτό βρίσκεται σε ύψος 13,76 m. Στο χώρο αυτό θα υπάρχουν δυο café, τα καθίσματα των οποίων θα είναι τοποθετημένα περιμετρικά της οπής του αιθρίου ώστε να δίνεται η δυνατότητα οπτικής επαφής με τα χαμηλότερα επίπεδα του κτιρίου.

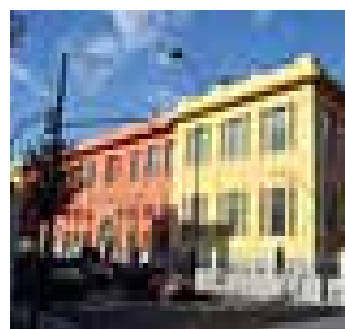
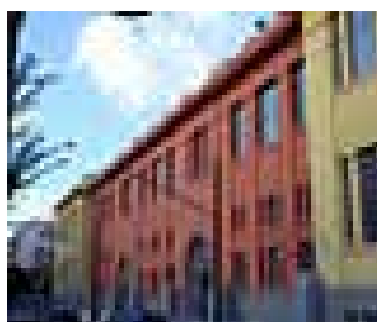
Η στέγαση του κτιρίου γίνεται με γνώμονα την εξασφάλιση φυσικού φωτισμού και αερισμού σε όλο το κτίριο. γι' αυτό το λόγο επιλέχθηκε η χρήση διαπερατών υλικών. Ειδικότερα η κατασκευή αποτελείται από χάλυβα και προεντεταμένες διαφανείς μεμβράνες διπλού τοιχώματος οι οποίες εξασφαλίζουν υψηλή ενεργειακή απόδοση με αποκοπή της υπερϊώδους ακτινοβολίας.

Ο φορέας της κατασκευής αναλύεται σε έξι κύριους δοκούς χαλύβδινης στραντζαριστής διατομής ωοειδούς μορφής η οποία υποστηρίζει τους δευτερεύοντες φορείς οι οποίοι συνδέουν σε πολλαπλές θέσεις τους κύριους φορείς ανά δύο. Οι δευτερεύοντες φορείς δημιουργούν επίσης το χώρο που τοποθετούνται οι μεμβράνες.

Η στατική λειτουργία της κατασκευής βασίζεται στην φιλοσοφία πάκτωσης κύλισης για τέσσερις ανεξάρτητες πλαισιωτές κατασκευές. Στη συμβολή των οδών Λένορμαν και Κρέοντος κατασκευάζεται το κύριο εφένδρανο στήριξης όπως επίσης και στη συμβολή των οδών Αμφιαράου και Λεάνδρου κατασκευάζεται η δευτερεύουσα στήριξη η οποία επιτρέπει την κύλιση της κατασκευής.

Το στέγαστρο αναλύεται σε δύο επίπεδα έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα φυσικής ροής αέρα, ενώ πάντα διατηρεί στεγασμένους τους χώρους κάτω από αυτό. Το πάνω επίπεδο θα μπορεί να περιστρέφεται γύρω από τον άξονα της κατασκευής αναπτυσσόμενο σε δυο ανεξάρτητα μέρη έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ανεμπόδιση οπτική επαφή με τον εξωτερικό χώρο. Η αισθητική της κατασκευής βασίστηκε στη δομή φύλλου δέντρου έτσι ώστε να παραπέμπει τον παρατηρητή σε μια φυσική κατασκευή που ενσωματώνεται στο περιβάλλον.

3.4 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εικόνα 11,12,13,14,15: Όψεις του κτιρίου

Εικόνα 18,19: Αεροφωτογραφίες του 1937 και 1965

Εικόνα 20,21: Αεροφωτογραφίες του 1978 και 1998

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

4.1 ΓΥΨΟΧΩΡΙΣΜΑΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ:

Τα εσωτερικά χωρίσματα του εμπορικού κέντρου θα γίνουν με αμφίπλευρη στρώση πυράντοχης γυψοσανίδας πάχους 20 mm σε σκελετό από ορθοστάτες πλάτους 10 cm ανά 30 cm και πετροβάμβακα συνολικού πλάτους 10 cm, ώστε να επιτευχθεί η ηχομόνωση, και η θερμομόνωση των καταστημάτων.

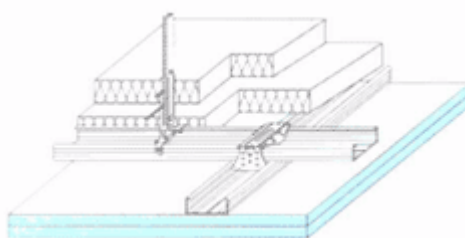
4.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΟΡΟΦΩΝ-ΨΕΥΔΟΡΟΦΕΣ

Ø ΟΡΟΦΕΣ ΟΡΥΚΤΩΝ ΙΝΩΝ

Οι οροφές ορυκτών ινών αποτελούνται από πλάκες διαστάσεων 600 mm * 600 mm, πάχους 15 mm και βάρους 4,50 kg / m². Είναι πυράντοχες και έχουν αντοχή σε υγρασία 90%.

Ø ΠΥΡΑΝΤΟΧΕΣ ΟΡΟΦΕΣ ΓΥΨΟΣΑΝΙΔΑΣ

Οι ψευδοροφές αφανούς συστήματος ανάρτησης θα κατασκευαστούν με διπλή γυψοσανίδα πάχους 2*20 mm αποτελούμενες από κύριους οδηγούς 60*27*0,6 mm σε αξονικές αποστάσεις 750 mm αναρτημένους από τη φέρουσα οροφή με άκαμπτες αναρτήσεις σε αποστάσεις 600 mm.

Εικόνα 22

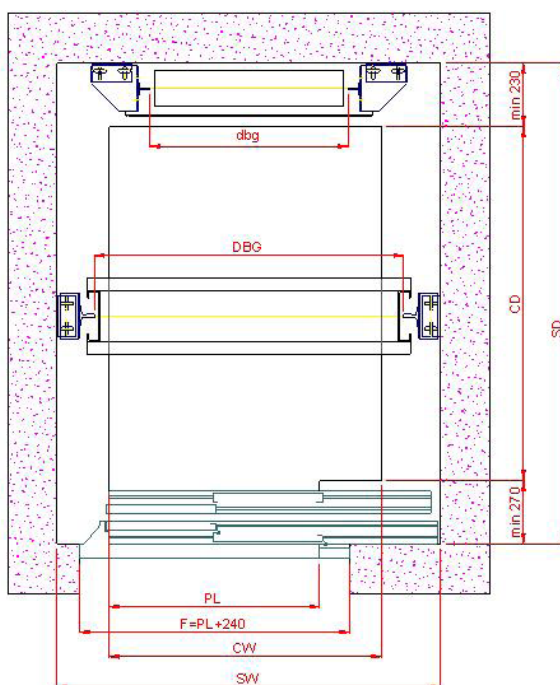
Κάθετα στους κύριους οδηγούς στερεώνονται με συνδετήρες Π οι δευτερεύοντες οδηγοί, ίδιου τύπου με τους κύριους οδηγούς, σε αξονικές αποστάσεις 400 mm. Απαιτείται διπλή στρώση πετροβάμβακα πάχους 2 * 40 mm και ελάχιστης πυκνότητας 40 Kg / m³

Για την εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού οι οροφές θα τοποθετηθούν σε απόσταση 1 m από την πλάκα οροφής.

4.3 ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ:

Ø ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

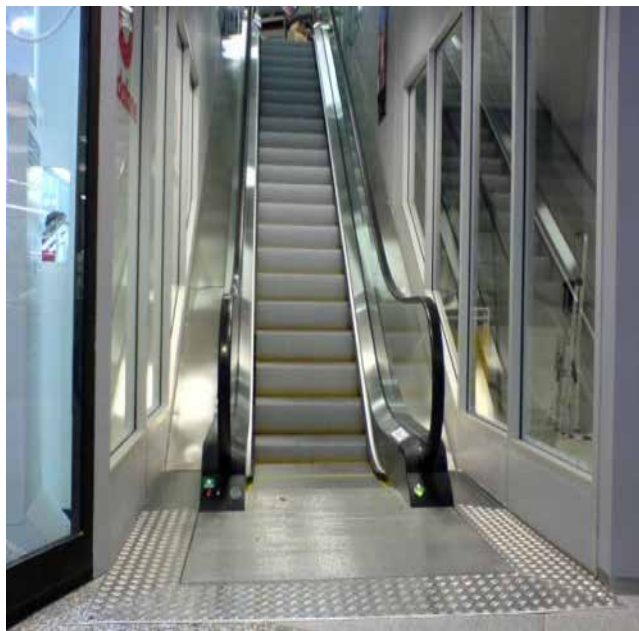
Οι ανελκυστήρες προσώπων θα είναι ηλεκτρομηχανικοί, θα έχουν το αντίβαρο στο πίσω μέρος και το μηχανοστάσιο θα βρίσκεται πάνω από το φρεάτιο. Το ελάχιστο πλάτος του φρεατίου θα είναι 1,80 m και το ελάχιστο βάθος 2,55 m .Το μέγιστο εμβαδόν του θαλάμου θα είναι 2,80 m² και το μέγιστο ωφέλιμο φορτίο 1200 kg.Το ενδεικτικό πλάτος θαλάμου είναι 1,35 m και το βάθος 2,00 m Τέλος θα διαθέτει μια δίφυλλη τηλεσκοπική αυτόματη πόρτα πλάτους 1 m και θα έχει χωρητικότητα 16 ατόμων.

Εικόνα 23

4.4 ΚΥΛΙΟΜΕΝΕΣ ΣΚΑΛΕΣ

Οι κυλιόμενες σκάλες που θα τοποθετηθούν στο εμπορικό για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού θα έχουν μεταφορική ικανότητα μέχρι 11700 άτομα / ώρα, κλίση 32 μοίρες και το πλάτος της κάθε βαθμίδας θα είναι 1200 mm. Διαθέτει κατακόρυφο στηθαίο από διάφανο κρύσταλλο ασφαλείας πάχους 10 mm και επικλινές ανοξείδωτο satine 2 mm συνολικού ύψους 1000 mm. Διαγράφει κάθετη διαδρομή 12 m και έχει ταχύτητα 0.5 m/sec.

Εικόνα 24

4.5 ΕΙΔΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑ

Πρόκειται για μηχανισμό ανύψωσης με πλατφόρμα, ο οποίος χρησιμοποιείται σε σκάλες ευθείας ή με γωνίες διαδρομής, επιτρέποντας στο χρήστη αμαξιδίου να προσεγγίσει αυτόνομα και με ασφάλεια κτίρια ή επίπεδα ορόφου στα οποία η χρήση ανελκυστήρα δεν είναι εφικτή.

Εικόνα 25,26,27: Ειδικοί μηχανισμοί ανύψωσης για τα ΑΜΕΑ

4.6 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΑ

Ø ΚΛΙΜΑΚΕΣ-ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

Στα πλατύσκαλα γίνεται διάστρωση με ισομεγέθεις πλάκες μαρμάρου πάχους 2 cm. Η επένδυση των πατημάτων γίνεται με μονοκόμματες πλάκες μαρμάρου πάχους 3 cm ενώ τα ρίχτρα με μονοκόμματες πλάκες μαρμάρου πάχους 2 cm καθώς και τα σκαλομέρια. Το μάρμαρο που θα χρησιμοποιηθεί στους διαδρόμους και στα κλιμακοστάσια θα είναι Καβάλας ημίλευκο πάχους περίπου 2,5 cm γυαλισμένο και χωρίς αρμούς

Ø ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ W.C

Τα πλακάκια που θα χρησιμοποιηθούν στα wc θα είναι διαστάσεων 30*90 πάχους περίπου 1 cm , και θα εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και στην συντήρηση.

4.7 ΠΟΡΤΕΣ

Ø ΠΥΡΑΝΤΟΧΕΣ ΠΟΡΤΕΣ

Πυράντοχες πόρτες θα χρησιμοποιηθούν στις οδεύσεις διαφυγής και θα είναι δίφυλλες από γάλυβα με δείκτη πυραντίστασης 60 λεπτών, με μπάρα πανικού και μηχανισμό επαναφοράς.

Εικόνα 28: Πυράντοχη πόρτα

Ø ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

Στο χώρο των w.c., κατασκευάζονται θύρες, απλές πρεσσαριστές, που βάφονται με ριπολίνη σατινέ.

Ø ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

Οι εξωτερικές πόρτες και παράθυρα θα παραμείνουν ως έχουν για το λόγο ότι αποτελούν μέρος των εξωτερικών όψεων του κτιρίου το οποίο έχει χαρακτηριστεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο.

Ø ΒΙΤΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Θα χρησιμοποιηθεί τζάμι vision light extra διαπερατό 5+5 laminated και ο σκελετός αλουμινίου θα είναι με επεξεργασία ανοδίουσης απομίμησης inox.

Ø ΠΟΡΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι πόρτες των καταστημάτων θα είναι δίφυλλες από τζάμι 10 mm security clear και θα διαθέτουν επιδαπέδιο μηχανισμό. Ακόμα θα χρησιμοποιηθούν πόρτες αυτόματες συρόμενες με φωτοκύτταρο που θα διαθέτουν τζάμι security clear 10mm.

4.8 ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Στα κοινόχρηστα wc θα χρησιμοποιηθούν :

Ø Λεκάνη χαμηλής πίεσης κάθετης αποχέτευσης διαστάσεων 60,5 * 36,5 cm με εντοιχισμένο καζανάκι.

Ø Νιπτήρας επικαθήμενος διαστάσεων 62 * 52 cm

Εικόνα 29

Ø Μπαταρία νιπτήρα διαστάσεων 5,9 cm * 13 cm και βάρους 2,30 kg

Εικόνα 30

Ø Λεκάνη για άτομα με ειδικές ανάγκες χαμηλής πίεσης με ενσωματωμένο καζανάκι διαστάσεων 69 * 37,5 cm και ύψους 46 cm

Ø Νιπτήρας ειδικών αναγκών ο οποίος θα διαθέτει στήριγμα και θα έχει διαστάσεις 66,5 * 56,5 cm

Εικόνα 31

4.9 ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ø ΕΠΙΔΑΠΕΔΙΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Θα χρησιμοποιηθούν spots χωνευτά διαμέτρου 78 mm , ύψους 20 mm και χρώματος νίκελ ματ.

Ø ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΨΕΥΔΟΡΟΦΗΣ

Στις οροφές θα χρησιμοποιηθούν φώτα PL 2 * 26 W χρώματος ασημί με γρήγορο σύνδεσμο.

Εικόνα 32

4.10 ΑΝΤΙΟΛΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

Σε όλα τα πατήματα των μαρμαρίνων πατημάτων θα τοποθετηθούν αντιολισθητικές ταινίες για την αποφυγή ατυχημάτων. Είναι κατασκευασμένες από ειδικής ποιότητας ελαστικό που έχει μεγάλη αντοχή σε καιρικές συνθήκες, χημικά και καθαριστικά.

Έχουν σκληρότητα 60 shore, ειδικό βάρος $1,30 \text{ gr/cm}^3$, πλάτος 11 mm, ύψος 11 mm, πλάτος εγκοπής 6-7 mm και βάθος εγκοπής 10 mm

Εικόνα 33

4.11 ΑΡΜΟΚΑΛΥΠΤΡΑ

Το κτίριο διαθέτει δυο οριζόντιους και δυο κάθετους σεισμικούς αρμούς πλάτους 5cm οι οποίοι θα επενδυθούν με αρμοκάλυπτα πλάτους 5 cm από αλουμίνιο και υψηλής ποιότητας ελαστομερές ένθετο.

Εικόνα 34

4.12 ΚΑΓΚΕΛΑ-ΚΟΥΠΑΣΤΕΣ

Στα τέσσερα κεντρικά κλιμακοστάσια που βρίσκονται στο χώρο του αιθρίου θα τοποθετηθούν κάγκελα τα οποία θα είναι μεταλλικές στρογγυλές βέργες με ξύλινη κουπαστή.

Στις σκάλες που οδηγούν από το 0,00 στο 0,76 και από το 0,76 στο 1,76 θα τοποθετηθούν κάγκελα μεταλλικά με μεταλλική κουπαστή μεγάλης αντοχής. Τα κάγκελα αυτά θα αποτελέσουν τον οδηγό πάνω στον οποίο θα τοποθετηθεί ο μηχανισμός ανύψωσης Α.Μ.Ε.Α.

Περιμετρικά του αιθρίου στο ισόγειο και στον 1^ο όροφο θα τοποθετηθεί τζάμι πάχους 5 mm με μεταλλική κουπαστή.

4.13 ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Στους κοινόχρηστους χώρους οι επιφάνειες θα είναι σπατουλαριστές και θα περαστούν δυο στρώσεις πλαστικό χρώμα στα συστήματα τοιχοποιίας και οροφών ξηράς δόμησης.

Στους κοινόχρηστους χώρους από οπτοπλινθοδομή, που επιχρίονται θα περαστούν δυο στρώσεις υλικό σπατουλαρίσματος και δυο στρώσεις πλαστικό χρώμα.

Οι χρωματισμοί των καταστημάτων είναι επιλογή των διαφόρων εταιριών που θα τα ενοικιάσουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Διαπιστώσαμε ότι κτίρια τα οποία είναι χαρακτηριστικά της εποχής τους και της περιοχής της οποίας βρίσκονται μπορούν να αποκτήσουν νέα ζωή με την επανάχρηση τους σύμφωνα με τις ανάγκες του κοινωνικού ιστού.

Στα πλαίσια της έρευνας για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας ερευνήσαμε τομείς που αφορούσαν τις ανάγκες της συγκεκριμένης περιοχής για διασκέδαση, αγορά και εποικοδομητική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Για το λόγο αυτό ερευνήσαμε την κυκλοφοριακή σύνδεση του συγκεκριμένου σημείου με άλλα σημεία της πόλης (λεωφορειακές γραμμές, μετρό, τρόλεϊ κτλ) όπως επίσης και τις τρέχουσες ανάγκες των κατοίκων που μένουν στη συγκεκριμένη υποβαθμισμένη περιοχή.

Για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας ερευνήσαμε επίσης τις προδιαγραφές που έπρεπε να πληροί το κτίριο μας ανάλογα με τη χρήση καθώς επίσης και να διαμορφώσουμε τους εσωτερικούς χώρους σύμφωνα με τα παραπάνω.

Η εμπειρία την οποία αποκτήσαμε από τη συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία θα μας είναι πολύ χρήσιμη στο μέλλον καθώς για την ολοκλήρωσή της ανατρέξαμε σε πληροφορίες εκτός μαθημάτων τα οποία διδαχθήκαμε κατά της διάρκεια της φοίτησης μας. Τέλος, μάθαμε με ποιο τρόπο θα αντλούμε πληροφορίες για την οποιαδήποτε μελέτη μας ανατεθεί στο μέλλον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

1.1 Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Από το 1570 καλλιεργείται στην περιοχή των Βαλκανίων το φυτό του καπνού. Κατά την διάρκεια του τριακονταετούς πολέμου (1618-1648), το κάπνισμα διαδόθηκε από τους μισθοφόρους στρατιώτες – Αγγλογάλλους στους Τούρκους συμμάχους τους και με μεγάλη ταχύτητα εξαπλώθηκε σε όλη την χώρα.

Η ντόπια κατανάλωση καπνού είναι πολύ μικρή για να δικαιολογήσει τη διαδεδομένη καλλιέργεια σε αυτή την περιοχή. Η παραγωγή είχε σαν κύριο σκοπό την εξαγωγή του προϊόντος σε δυτικές χώρες. Οι πόλεις της ευρύτερης περιοχής όπου γίνονταν επεξεργασία του καπνού είναι: Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Δράμα, Ξάνθη, Σέρρες, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη, Χάσκοβο, Μέλνικ. Όλες οι περιοχές βρίσκονται στα όρια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Το εμπόριο είναι κυρίως είναι στα χέρια των Ελλήνων αστών μιας και οι περισσότεροι Τούρκοι φεουδάρχες το θεωρούσαν υποτιμητικό να ασχολούνται με αυτό.

Η ντόπια ποικιλία ο μπασμάς ευδοκίμει στην περιοχή χάρη στις κατάλληλες κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες που επικρατούν. Όταν τα φύλλα του καπνού ήταν έτοιμα μετά από την κατάλληλη επεξεργασία, μεταφέρονταν στις πόλεις, όπου πουλιόνταν στους εμπόρους και αποθηκεύονταν στις καπναποθήκες. Από εκεί άρχιζε ένας άλλος κύκλος επεξεργασίας που λόγω της χειρωνακτικής του μορφής δημιουργούσε ένα πολυάριθμο εργατικό προσωπικό δίνοντας εργασία στους κατοίκους της περιοχής.

Η διαδικασία της επεξεργασίας γινόταν στα «σαλόνια» των καπνομάγαζων. Οι απαιτήσεις της επεξεργασίας και ο μεγάλος αριθμός εργατών καθόρισε τον χώρο μέσα στον οποίο θα γινόταν αυτή. Η μονόχωρη ορθογώνια κάτοψη με αναλογίες μήκους/πλάτους: 2/1 με πυκνά υποστυλώματα μπόρεσε να λειτουργήσει άψογα για τις απαιτήσεις τις οποίες είχε αρχικά η επεξεργασία του καπνού. Η ανάγκη για αυξημένο φως μέσα στους χώρους διαλογής οδήγησε σε ψηλές αίθουσες καθώς και πολλά ψηλά παράθυρα.

Υπήρχαν δυο σειρές εργασίας. Η μια είχε επίκεντρο τα υποστυλώματα ενώ η άλλη βρισκόταν κατά μήκος των παραθύρων.

Η επεξεργασία γινόταν σε ομάδες πέντε ατόμων και την αποτελούσαν οι εξής εργάτες: ο πρώτος ο «σετζιντζής» ανοίγει τα δεμάτια από τα χωράφια, και δίνει στον «πασταλντζή» ή αλλιώς «δεμερτζής» που κάθεται στα δεξιά του τα «ατσίμ», σε αυτόν που κάθεται αριστερά του τα «μπενσέρ», και σε αυτόν που κάθεται μπροστά του τα «κουλτούκ». Στον τέταρτο τον «γκομερτζή» δίνει όλα τα κομμένα και τα χαλασμένα που θα γίνουνε «γκομέζ». Ο «δεμερτζής» δένει τα φύλλα σε δεμάτια και τα τακτοποιεί ανάλογα με την ποιότητα του, σε κύβους – «τεκερλέκς». Ο καπνός γινόταν δεμάτια από τους «σαντικτζίδες» με καλλιτεχνική επεξεργασία ή σε μπάλες καπνού.

Η αποθήκευση του καπνού γινόταν σε υπερυψωμένα υπόγεια όπου επιτυγχάνονται οι κατάλληλες συνθήκες υγρασίας, αερισμού και σκιάς. Το ύψος των υπογείων δεν ξεπερνούσε τα 2,5 m γιατί δεν ήταν δυνατή η αποθήκευση σε ψηλότερο σημείο των μπαλών καπνού. Τα παράθυρα ήταν μικρά 1/1. και εξυπηρετούσαν τον αερισμό του χώρου.

Η είσοδος γινόταν από την στενομέτωπη πλευρά του κτιρίου στον άξονα της δίρυχτης στέγης. Το μέγεθος της ήταν το απολύτως απαραίτητο για ένα εργάτη φορτωμένο με μια μπάλα καπνό, κυρίως για να γίνεται έλεγχος στους εργάτες με σκοπό την αποτροπή της κλοπής. Χαρακτηριστικό επίσης στην μορφολογία των όψεων είναι οι μετώπες, οι οποίες είχαν παράθυρα για τον επιπλέον φωτισμό των εσωτερικών χώρων. Για να αυξάνεται η επιφάνεια επεξεργασίας δημιουργούνται συχνά πατάρια συνήθως επιμήκης και στην πιο φωτεινή μεριά πλευρά. Η κατακόρυφη επικοινωνία για τα σαλόνια γινόταν κυρίως εξωτερικά ενώ για τα υπόγεια γίνεται από εξωτερική πλευρά.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Τα πρώτα δημόσια καπνεργοστάσια δημιουργούνται στην Ελλάδα το 1883 επί κυβερνήσεως Τρικούπη, με την επιβολή φόρου στον καπνό. Με το Ν. ΑΡΚΣΤ΄ της 27-4-1883 «περί επιβολής δικαιώματος επί του καταναλισκομένου καπνού», επιβάλλεται στους καπνεμπόρους – καπνοβιομήχανους να επεξεργάζονται τον καπνό μόνο μέσα σε ειδικά βιομηχανικά κτίρια.

Μέχρι τότε η επεξεργασία του καπνού στην χώρα, γινόταν από μικρές ιδιωτικές εμπορικές επιχειρήσεις, στις οποίες μεταφέρονταν τα φύλλα καπνού για επεξεργασία και δεματοποίηση.

Τα καπνεργοστάσια ή καπνοκοπήρια, η έναρξη των οποίων καθορίστηκε με Διάταγμα την 14^η Νοεμβρίου του 1883, ήταν ουσιαστικά τα δημόσια εργοστάσια καπνού μέσα στα οποία εκτελείτο το δικαίωμα που ανήκε αποκλειστικά στο Δημόσιο, του να κόβει, συσκευάζει, τοποθετεί τον καπνό. Η εργασία που βάρυνε οικονομικά τον κύριο του καπνού, γινόταν με εργάτες της εκλογής του και κάτω από την επιτήρηση του αρμόδιου δημόσιου υπάλληλου, δηλαδή του διευθυντή του καπνεργοστασίου.

Τα δημόσια καπνεργοστάσια διακρίνονταν σε εσωτερικής κατανάλωσης και σε διαμετακόμισης. Στα δημόσια καπνεργοστάσια εσωτερικής κατανάλωσης, εισάγονταν για κοπή και συσκευασία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ο καπνός ο προορισμένος για την κατανάλωση στο εσωτερικό της χώρας, ενώ στα καπνεργοστάσια διαμετακόμισης εισαγόταν ο καπνός ο προορισμένος να εξαχθεί στο εξωτερικό. Τα τελευταία δημιουργήθηκαν με διάταγμα δίπλα από τα εργοστάσια εσωτερικής κατανάλωσης, με την προσθήκη τελωνιακού καταστήματος.

Αρχικά συστήθηκαν δια νόμου, εβδομήντα δυο κεντρικά εργοστάσια στις πρωτεύουσες των επαρχιών, οχτώ σε κωμοπόλεις και δέκα διαμετακόμισης, διακρινόμενα σε τρεις τάξεις. Για το σκοπό αυτό χορηγήθηκε πίστωση 300.000 δραχμές που καταλογίστηκε στο 134 «προκαταβολαί και δάνεια» του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 1883. Με το ίδιο διάταγμα «περί εκτελέσεως του περί επιβολής δικαιώματος επί του καταναλισκόμενου καπνού ΑΡΚΣΤ' νόμου», καθορίστηκε ο εσωτερικός οργανισμός και το προσωπικό των εργοστασίων καθώς και η διαδικασία είσπραξης του δικαιώματος εγχώριας κατανάλωσης και του φόρου του εξαγόμενου καπνού.

Η υποχρέωση αυτή παρότι καταργήθηκε το 1885 επί της κυβερνήσεως Δεληγιάννη, επανήλθε οριστικά το 1887 με τον Ν. ΑΥΚ' «περί επιβολής δικαιώματος επί του εν τω Κράτει καταναλισκόμενου καπνού». Σύμφωνα με το νόμο αυτό επανιδρύονται τα περισσότερα από τα καπνεργοστάσια που είχαν συσταθεί το 1885, τα οποία πλέον διαιρούνται σε τέσσερις τάξεις, και επαναφέρονται με μερικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις οι διατάξεις που αφορούσαν στη λειτουργία των εργοστασίων και στην είσπραξη του επιβαλλόμενου φόρου. Για την ίδρυση των εργοστασίων και την εκτέλεση όσων απαιτούσε ο νόμος, χορηγήθηκε πίστωση 170.000 δραχμές από τον κρατικό προϋπολογισμό που καταλογίστηκε στο κεφάλαιο «προκαταβολαί και δάνεια».

Με την παραπάνω νομοθεσία, δόθηκε επίσης στο δημόσιο, το δικαίωμα να ενοικιάζει για την σύσταση καπνεργοστασίων, κατάλληλα οικήματα, με την έγκριση του Υπουργού των Οικονομικών

Αργότερα, από το 1892 επιτρέπεται η σύσταση ιδιωτικών καπνεργοστασίων κάτω από τη διεύθυνση και την επίβλεψη των διευθυντών των δημοσίων καπνεργοστασίων και των υπαλλήλων τους.

Ο σχεδιασμός των εργοστασίων αυτών ακολουθεί περίπου την ίδια τυπολογία. Αρχικά γύρω στο 1864 ήταν απλές ορθογώνιες κατασκευές, με ημιυπόγειο και σοφίτα και μια μόνο είσοδο-έξοδο για αποφυγή του λαθρεμπορίου. Η βορεινή πλευρά δεν είχε παράθυρα για να προφυλαχτεί ο καπνός από την υγρασία. Αργότερα, μετά το 1890 και με την ανάπτυξη του καπνεμπορίου, οι καπναποθήκες γίνονται πολύ μεγαλύτερες και με περισσότερους ορόφους, αλλά συνεχίζουν να χτίζονται από πέτρα και ξύλο και να στεγάζονται με ξύλινες στέγες. Οι χώροι εσωτερικά ήταν ενιαίοι. Τα σαλόνια που βρίσκονται στα τελευταία πατώματα, είναι φωτεινά και κατάλληλα για την επεξεργασία του καπνού. Η μορφολογία τους είναι νεοκλασική με λίγα εκλεκτικιστικά παραδείγματα με σειρά ανοιγμάτων και ελάχιστους εξώστες.

1.2 ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το θέμα του τόπου εγκατάστασης μιας βιομηχανίας μπορεί να προσεγγισθεί από διάφορες επιστημονικές οπτικές γωνίες και σε διάφορες γεωγραφικές κλίμακες. Μπορεί να αναλυθεί στην μικροκλίμακα, όπου παίζουν ρόλο οι άμεσες σχέσεις του χώρου της βιομηχανίας με τις γειτονικές χρήσεις, οι τοπικές συγκοινωνιακές εξυπηρετήσεις, το έδαφος και τα τεχνικά του χαρακτηριστικά και το μικροκλίμα. Επίσης, είναι δυνατόν να αναλυθεί στην περιφερειακή μητροπολιτική κλίμακα, οπότε το ενδιαφέρον στρέφεται στις συνδέσεις με τους χώρους προέλευσης πρώτων υλών ή ενδιάμεσων αγαθών, στις σχέσεις με αγορές και κέντρα κατανάλωσης, στην πρόσβαση από κόμβους διαπεριφερειακών μεταφορών, στην ύπαρξη αγοράς εργασίας και στα προβλήματα περιφερειακής ανάπτυξης. Τέλος αναλύεται στην εθνική κλίμακα όπου λαμβάνεται υπόψη η εθνική γεωγραφική κατανομή της βιομηχανίας, οι ανταγωνιστικές σχέσεις μέσα στον εθνικό χώρο μεταξύ βιομηχανικών μονάδων από άποψη εισροών και εκροών, οι ανάλογες σχέσεις με τους ξένους ανταγωνιστικούς κλάδους και οι θέσεις πάνω σε εθνικούς ή διεθνείς κόμβους μεταφορών.

1.3 ΤΑ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Στην Αθήνα ήδη με το διάταγμα του 1883 συστήθηκε Καπνεργοστάσιο Α΄ τάξης, το οποίο επανήλθε το 1887. Το αρχικό κτίριο κατασκευάστηκε το 1887, σε οικόπεδο του Δημοσίου, στο τότε οικοδομικό τετράγωνο που περικλειόταν από τις οδούς Αριστοτέλους, Στουρνάρη, Αχαρνών και Αβέρωφ, με πρόσωπο στην οδό Αριστοτέλους 6-8, στην θέση του σημερινού Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Πρόκειται για ένα επίμηκες κτίριο με ισόγειο και ένα όροφο, στεγασμένο με κεραμοσκεπή, που εμφανίζεται και στα τοπογραφικά σχέδια του Γρηγοριάδη του έτους 1908 και 1923.

Γρήγορα όμως αποδείχτηκε ότι δεν ικανοποιούσε τις ανάγκες της εποχής και το 1902 ενοικιάστηκαν από τον διευθυντή του εργοστασίου κ. Ορλώφ, δυο παραπλήσιες κατοικίες στην οδό Ηλείου. Το 1903 μετά από πυρκαγιά που αποτέφρωσε ένα τμήμα εργοστασίου, αποφασίστηκε από τον Πρωθυπουργό Δεληγιάννη η οριζόντια διεύρυνση του κτιρίου, ενώ το 1909, το κτίριο επεκτάθηκε ξανά με την προσθήκη ενός ορόφου στη νότια πλευρά του, για την εγκατάσταση του πρώτου Καπνεργοστασίου Διαμετακομίσεως στην Αθήνα. Για το σκοπό αυτό εγκρίθηκε με τον Ν. ΓΤΟΘ΄ (3379) από το Υπουργείο Εσωτερικών, αναπληρωματική πίστωση 23.000 δραχμές. Οι επεκτάσεις αυτές είναι εύκολα διακριτές συγκρίνοντας τα τοπογραφικά σχέδια της εποχής και τη μοναδική φωτογραφία του κτιρίου που μας είναι γνωστή.

Το εργοστάσιο καταστράφηκε από πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την 24-3-1928 και θεωρήθηκε από τις αστυνομικές αρχές ως εμπρησμός. Προσωρινά στεγάστηκε σε υπόστεγο που κατασκευάστηκε πρόχειρα και αργότερα κατέλαβε την νότια αποθήκη του νέου κτιρίου του Τελωνείου Αθηνών που είχε κτιστεί μεταξύ των Σταθμών Λαρίσης και Πελοποννήσου. Μετά το 1930 μεταφέρθηκε στο Καπνεργοστάσιο της σημερινής Λένορμαν που μόλις είχε αποπερατωθεί. Το καμένο εργοστάσιο κατεδαφίστηκε τελικά το 1939 και στη θέση του κτίστηκε το κτίριο του τότε Υπουργείου Υγιεινής και Αντιλήψεως, σε σχέδια των μηχανικών του Υπ. Διοίκησης Πρωτεύουσας Πλουμιστού και Τσολάκη.

Είναι γνωστό ότι το καπνεργοστάσιο της οδού Αριστοτέλους από πολύ νωρίς δεν ικανοποιούσε τις ανάγκες της εποχής, παρά τις σταδιακές επεκτάσεις του.

Για το λόγο αυτό, από το 1902 συζητείται από την Βουλή η σύναψη δανείου για την ανέγερση νέου Καπνεργοστασίου, ενώ το 1903 και σύμφωνα με την γνώμη ειδικής επιτροπής που συστήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών για το σκοπό αυτό, αποφασίστηκε η αγορά οικοπέδου για την ανέγερση νέου Καπνεργοστασίου Αθηνών.

Το οικόπεδο αυτό συνολικής έκτασης 27.089,80 τεκτονικών τετραγωνικών πήχεων, βρισκόταν στην διασταύρωση των οδών Αγ. Μελετίου και Λιοσίων, κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό Πελοποννήσου-Λαρίσης, τμήμα 7.752 τεκτονικών τετραγωνικών πήχεων του οποίου, κρίθηκε κατάλληλο για την ανέγερση του εργοστασίου. Για την εκπόνηση των σχεδίων προκηρύχθηκε αρχιτεκτονικός διαγωνισμός στον οποίο βραβεύτηκε η συμμετοχή του αρχιτέκτονα Παύλου Βακά.

Πάλι όμως το νέο σχέδιο του Καπνεργοστασίου κρίθηκε ανεπαρκές και συστήθηκε νέα επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, για την τροποποίηση μελέτης που είχε βραβευθεί.

Στο κτιριολογικό πρόγραμμα που είχε συνταχθεί από την επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών για την τροποποίηση της παραπάνω βραβευμένης μελέτης, υπήρξε σαφής διαχωρισμός του καπνεργοστασίου διαμετακομίσεως και εσωτερικής κατανάλωσης, με κοινή όμως διεύθυνση και ταμείο, αλλά ξεχωριστή είσοδο. Τα δυο αυτά εργοστάσια εντάχθηκαν σε ένα ενιαίο διώροφο κτίριο με υπόγειο, με την ταυτόχρονη δημιουργία εσωτερικής αυλής.

Στο υπόγειο τοποθετήθηκαν 2 υπόγειοι αποθηκευτικοί χώροι διαστάσεων 25*30 m ο καθένας, καφενείο, 4 αποχωρητήρια 117 m², 5 δωμάτια ανά 20 m² και 4 κλιμακοστάσια.

Στο ισόγειο αίθουσα ζυγιστηρίου 190 m², αίθουσα κοπής καπνού 300 m² για το καπνεργοστάσιο διαμετακομίσεως, ενώ για της εσωτερικής κατανάλωσης, αίθουσα ζυγιστηρίου 190 m², αίθουσα κοπής καπνού 300 m², 4 αποθήκες κομμένου καπνού /12 m², αίθουσα συσκευής καπνού και αίθουσα περιβολής ταινιών και σφραγίσεως κουτιών καπνού 530 m² και ελεγκτήριο 190 m². επίσης υπολογίστηκαν γραφεία Διευθυντή, ελεγκτών, υπαλλήλων και κλητήρων, ταμείο, θυρωρείο, δωμάτιο έρευνας, 4 ανελκυστήρες και 2 αποχωρητήρια.

Στον όροφο για το καπνεργοστάσιο διαμετακόμισης, αίθουσες συσκευασίας, σιγαροποιίας και στεγνωτήριο και για της εσωτερικής κατανάλωσης αίθουσες σιγαροποιίας, αποθήκες, αίθουσες για το σφράγισμα και την περιβολή των κουτιών τσιγάρων, 2 αποχωρητήρια των 32 m² , 5 γραφεία των 20 m² και 2 αίθουσες των 50 m²η καθεμία. Ειδική σύσταση είχε δοθεί από την επιτροπή για την κατασκευή της στέγης από άφλεκτα υλικά.

Το νέο καπνεργοστάσιο τελικά δεν κατασκευάστηκε, και οι στεγαστικές του ανάγκες εκτονώθηκαν προσωρινά με τις επεκτάσεις του ήδη υπάρχοντος Καπνεργοστασίου.

Το 1920, με την πρώτη προσπάθεια βελτίωσης της λειτουργίας των καπνοβιομηχανιών, ιδρύεται η «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Βιομηχανίας Καπνού» με την συγχώνευση διαφόρων καπνοβιομηχανιών αλλά βασικό μέτοχο την καπνοβιομηχανία «B. Καραβασίλης Α.Ε.» και οικοδομείται το πρώτο ιδιωτικό καπνεργοστάσιο στην Αθήνα. Το κτίριο στεγάστηκε στην οδό Φιλαδέλφειας 6-8, λίγο μακρύτερα από το σιδηροδρομικό σταθμό Λαρίσης. Για την επέκταση του εργοστασίου έγινε το 1923, αναγκαστική απαλλοτρίωση οικοπέδου 1456 τετραγωνικών τεκτονικών πήξεων, στη βόρεια πλευρά του εργοστασίου.

Το αρχικό κτίσμα ήταν επίμηκες διώροφο κεραμοσκεπές κτίριο που επεκτάθηκε σιγά-σιγά με διάφορες προσθήκες. Λειτουργήσε ως καπνοβιομηχανία μέχρι το 1959, μέχρι την πτώχευση της εταιρείας όπου εκποιήθηκε σε δημόσιο πλειστηριασμό και περιήλθε στην κατοχή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Κατεδαφίστηκε το 2006 από την ΕΤΕ και το οικόπεδο πουλήθηκε το 2007 σε ιδιωτική εταιρεία.

NOMΟΘΕΣΙΑ

ΚΛΙΜΑΚΕΣ

(άρθρο 13 απόφ. 3046/304/301/3.2.1989, παρ. 7 απόφ. 49977/3068/27/30.6.1989)

Κώδικας βασικής πολεοδομικής νομοθεσίας > Μέρος-III > Κεφάλαιο-ΣΤ > Άρθρον-356 (Άρθ-13 Απόφ-3046/304/30.1/3-2-89, παρ.7 Απόφ-49977/3068/27/30-6-89)

1. Οι κλίμακες των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να κατασκευάζονται (αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη κυκλοφορία ατόμων και η μεταφορά αντικειμένων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, καθώς και η ασφαλής διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.

2. Για την κυκλοφορία ατόμων και μεταφορά αντικειμένων μεταξύ διαδοχικών ορόφων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας απαιτείται σε κάθε κτίριο μία τουλάχιστον κλίμακα ελεύθερου πλάτους τουλάχιστον 1,20 μέτρα. Κατ' εξαίρεση, το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0,90 μέτρα σε κτίρια με χρήση κατοικίας με τρεις ή λιγότερους ορόφους (όπου προσμετράται και τυχόν pilotis), εκτός τυχόν υπογείου. Το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0,60 μέτρα όταν είναι εσωτερική κλίμακα μιας ενιαίας κατοικίας.

Τα αναφερόμενα ελεύθερα πλάτη είναι πλάτη ελεύθερα από κάθε εμπόδιο, εκτός από κουπαστές που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,10 μέτρα και εκτός από προεξοχές δοκών σε τοίχους που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,05 μέτρα (βλέπε σχήμα 1).

Η κλίμακα αυτή χρησιμοποιείται και σε περίπτωση κινδύνου και συνυπολογίζεται στο σύνολο των κλιμάκων που απαιτούνται για την ασφαλή διαφυγή ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.

Τυχόν μικρότερα ελεύθερα πλάτη που απαιτούνται κατ' εφαρμογή των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται σε αυτή την κλίμακα του κτιρίου.

3. Για την ασφαλή διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου, οι κλίμακες κατασκευάζονται (αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) όπως προκύπτει από τον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων που καλύπτει και τις απαιτήσεις διαφυγής σε περίπτωση σεισμού.

4. Όλες οι κλίμακες πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής και να ανήκουν σε ένα από τους παρακάτω τύπους I, II και III με τα χαρακτηριστικά στοιχεία που καθορίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 4

	Τύπος I	Τύπος II	Τύπος III
Ελάχιστο πλάτος ελεύθερο από κάθε εμπόδιο εκτός από κουπαστές που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,10 μ. και εκτός από προεξοχές δοκών σε τοίχους που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,05μ	1,20	0,90	1,20
Ύψος βαθμίδας	Μέγιστο 0,18μ Ελάχιστο 0,13μ Ελάχιστο 0,28μ	Μέγιστο 0,20μ Ελάχιστο 0,13μ Ελάχιστο 0,25μ	Μέγιστο 0,18μ Ελάχιστο 0,13μ Ελάχιστο 0,25μ
Πλάτος βαθμίδας	μετρούμενο στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δύο διαδοχικών βαθμίδων	μετρούμενο στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δύο διαδοχικών βαθμίδων	μετρούμενο σε απόσταση 0,60μ απο την εσωτερική περίμετρο σκάλας
Λοξές βαθμίδες	Επιτρέπονται μόνο σε καμπύλες σκάλες που η ακτίνα καμπυλότητας της εσωτερικής πλευράς δεν είναι πουθενά μικρότερη από 7,50 μέτρα	Επιτρέπονται μόνο σε καμπύλες σκάλες που η ακτίνα καμπυλότητας της εσωτερικής πλευράς δεν είναι πουθενά μικρότερη από 7,50 μέτρα	Επιτρέπονται εφόσον εξασφαλιζονται τα ανωτέρω και ελάχιστο πλάτος βαθμίδας στην εσωτερική βαθμιδοφόρο 0,07
Ελάχιστο ελεύθερο ύψος	2,20	2,20	2,20
Μέγιστη διαφορά στάθμης μεταξύ διαδοχικών πλατύσκαλων	3,60	3,60	3,60
Άθροισμα 2 φορές ύψος+1 φορά πλάτος βαθμίδας (όπου το πλάτος βαθμίδας μετριέται στο μέσο της βαθμίδας σε οριζόντια προβολή σαν απόσταση των ακμών δυο διαδοχικών βαθμίδων)	Όχι μικρότερο απο 0,60μ και όχι μεγαλύτερο από 0,66	Όχι μικρότερο από 0,60μ και όχι μεγαλύτερο από 0,66	Όχι μικρότερο από 0,60μ και όχι μεγαλύτερο από 0,66
Ελάχιστη διάσταση πλατύσκαλου κατά την προέκταση άξονα κλάδου	1,20μ	0,90μ	1,20μ μετρούμενη επί της καμπύλης που διέρχεται από τα μέσα των βαθμίδων.
Πόρτες που	Δεν	Δεν	Δεν επιτρέπονται

α. Στα κτίρια ή τμήματά τους για την εξυπηρέτηση χώρων κατοικίας (κατηγορία Α) οι κλίμακές τους επιτρέπεται να είναι οποιουδήποτε τύπου Ι, ΙΙ, ΙΙΙ.

β. Στα κτίρια ή τμήματά τους με χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β), σωφρονισμού (κατηγορία Ζ), εμπορίου (κατηγορία Η), γραφείων (κατηγορία Θ) βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι), αποθήκευσης (κατηγορία Κ) και στάθμευσης αυτοκινήτων (κατηγορία Λ) οι κλίμακές τους επιτρέπεται να είναι τύπου Ι, ΙΙ.

γ. Στα κτίρια με χρήση υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε) οι κλίμακές τους πρέπει να είναι τύπου Ι. Κατ' εξαίρεση στα κτίρια αυτά επιτρέπονται σκάλες τύπου ΙΙ ή ΙΙΙ, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μη χρησιμοποιούνται ούτε σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας ούτε σε περίπτωση κινδύνου από ασθενείς ή από άτομα μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας ή από περιθαλπόμενα ηλικιωμένα άτομα ή παιδιά ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

δ. Στα κτίρια με χρήση εκπαίδευσης (κατηγορία Δ) και στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ), οι κλίμακες πρέπει να είναι τύπου Ι. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται κλίμακες τύπου ΙΙ και ΙΙΙ στα κτίρια με χρήση εκπαίδευσης και τύπου Ι στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μην υπάρξει πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν για διαφυγή σε περίπτωση κινδύνου από περισσότερα από 20 άτομα.

ε. Κλίμακες που εξυπηρετούν αποκλειστικά βοηθητικούς χώρους σε κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας ή αποκλειστικά αποθηκευτικούς χώρους σε κτίρια με χρήση εμπορίου ή αποθήκευσης, επιτρέπεται, κατ'εξαίρεση των απαιτήσεων του πίνακα της παρ.4 του παρόντος άρθρου και των απαιτήσεων ελεύθερου πλάτους της παρ.2 του παρόντος άρθρου, να έχουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, αν ο κανονισμός πυροπροστασίας κτιρίων δεν ορίζει διαφορετικά:

αα. ελάχιστο πλάτος κλίμακας 0,60 μ

ββ. μέγιστο ύψος βαθμίδας 0,23 μ

γγ. ελάχιστο πλάτος βαθμίδας 0,23 μ

δδ. λοξές βαθμίδες χωρίς περιορισμό στην ακτίνα καμπυλότητας.

εε. δεν υπάρχει περιορισμός στο άθροισμα δύο φορές ύψος συν μία φορά πλάτος βαθμίδας.

στ. Οι βαθμίδες και τα πλατύσκαλα σε όλες τις κλίμακες πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

αα. Πατήματα βαθμίδων με πλάτος μικρότερο από 0,26 μ πρέπει να έχουν προεξοχή 0,02 μέχρι 0,03 μ ως προς τη βάση του ριχτιού.

ββ. Όταν το υλικό των πατημάτων των βαθμίδων και των πλατύσκαλων είναι τέτοιο, που να δημιουργεί κινδύνους γλιστρήματος, πρέπει να τοποθετείται κοντά στην ακμή αντιολισθηρό υλικό σε μήκος ίσο τουλάχιστον προς τα τρία τέταρτα του μήκους της βαθμίδας και σε πλάτος τουλάχιστον ίσο προς το ένα όγδοο του πλάτους της βαθμίδας.

γγ. Βαθμίδες που ανήκουν στον ίδιο κλάδο δεν πρέπει να έχουν διαφορά στο ύψος μεγαλύτερη από 0,005 μ και στο πλάτος μεγαλύτερη από 0,01 μ.

δδ. Η επιφάνεια των πατημάτων των βαθμίδων, των πλατύσκαλων και των δαπέδων, σε περιοχές όπου καταλήγουν σκάλες και σε απόσταση 1,10 μ από την ακμή της ακραίας βαθμίδας κατά την προέκταση της σκάλας, πρέπει να είναι οριζόντια, επίπεδη και συνεχής.

ζ. Στα κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας επιτρέπονται ανεμόσκαλες, εφόσον εξυπηρετούν αποκλειστικά στάθμες μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου δεν απασχολούνται περισσότερα από τρία άτομα. Οι ανεμόσκαλες αυτές πρέπει να εκπληρώνουν τις εξής απαιτήσεις:

αα. Πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής, σταθερά αγκυρωμένες στο κτίριο κατά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 3 μ.

ββ. Όπου οι ανεμόσκαλες εξυπηρετούν στέγες, ταράτσες ή υπερυψωμένα δάπεδα (εξέδρες), πρέπει οι βαθμιδοφόροι τους να επεκτείνονται κατά 0,90 μ πάνω από τη στάθμη του δαπέδου που εξυπηρετούν και, αν παρεμβάλλεται στηθαίο, πρέπει οι βαθμιδοφόροι τους να το υπερβαίνουν κατά 0,90 μ.

γγ. Οι ανεμόσκαλες πρέπει να τοποθετούνται με τις βαθμίδες παράλληλες προς τον τοίχο και καμία βαθμίδα δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερο από 0,16 μ από τον τοίχο.

5. Σε κτίρια που εξυπηρετούνται στο σύνολό τους με μία μόνο κλίμακα, η κλίμακα αυτή προσμετράται για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικοπέδο. Σε κτίρια που εξυπηρετούνται σε όλη την επιφάνειά τους με δύο ή περισσότερες κλίμακες, προσμετρώνται για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικοπέδο μία κλίμακα ανά 500 τμ κάλυψης του οικοπέδου.

Δηλαδή προσμετρώνται μία κλίμακα για κάλυψη μέχρι 500 τμ, δύο κλίμακες για κάλυψη μέχρι 1000 τμ, τρεις κλίμακες για κάλυψη μέχρι 1500 τμ και ούτω καθ' εξής. Οι υπόλοιπες κλίμακες του κτιρίου εφόσον εξυπηρετούν το αυτό τμήμα που εξυπηρετούν οι παραπάνω κλίμακες δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικόπεδο, θεωρούμενες κλίμακες κινδύνου, πρόσθετες στις απαιτούμενες για την εξυπηρέτηση σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας. Όταν οι κλίμακες αυτές έχουν διαφορετικά ελεύθερα πλάτη, οι προσμετρούμενες στο συντελεστή δόμησης είναι αυτές που έχουν τα μεγαλύτερα πλάτη. β. Σε κτίρια που η άδειά τους έχει εκδοθεί πριν από την ισχύ του κανονισμού πυροπροστασίας, ο οποίος αφορά τη χρήση τους, εφόσον από τον κανονισμό αυτό προκύπτει ότι για τις υφιστάμενες χρήσεις των κτιρίων αυτών απαιτείται η προσθήκη νέων κλιμάκων, οι κλίμακες αυτές δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης.

γ. Οι κλίμακες των υποπαραγράφων α και β δεν είναι υποχρεωτικό να ανήκουν σε έναν από τους τύπους I, II και III.

7. Στα προκήπια πέρα από τις κατασκευές του Αρθ-256 επιτρέπονται υπαίθριες σκάλες όταν τηρούνται συγχρόνως τα ακόλουθα:

α. Εξυπηρετούν όροφο που η στάθμη του δαπέδου του δεν υπέρκειται από την οριστική (φυσική ή τεχνητή) στάθμη του εδάφους περισσότερο από 1,80 μ.
β. Δεν προεξέχουν από την οικοδομική γραμμή περισσότερο από το ένα τέταρτο του πλάτους του προκηπίου. 8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προγενέστερες της 18-2-90 (ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου) διατάξεις, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

(άρθρο 4 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989, παρ. 3 απόφ. 49977/3068/27/ 30.6.1989)

7. Χρήση εμπορίου (κατηγορία Η)

α. Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται στο ισόγειο ένα άτομο ανά 3 τ.μ. μικτού εμβαδού.

β. Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται σε οποιοδήποτε όροφο πάνω από το ισόγειο ένα άτομο ανά 6 τ.μ. μικτού εμβαδού.

γ. Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για γραφεία ένα άτομο ανά 10 τ.μ. μικτού εμβαδού.

δ. Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, παραλαβή και αποστολή εμπορευμάτων, όπου δεν επιτρέπεται η πρόσβαση κοινού, ένα άτομο ανά 30 τ.μ. μικτού εμβαδού.

ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

(άρθρο 7 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989)

1. Τα κτίρια και τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να εξοπλίζονται έτσι, ώστε σε περίπτωση πυρκαϊάς:

α. Να προστατεύεται η ζωή και η υγεία των ατόμων που βρίσκονται σ' αυτά.

β. Να εμποδίζεται η εξάπλωσή της στους άλλους χώρους του κτιρίου.

γ. Να αποτρέπεται η μετάδοσή της στα όμορα και στα γειτονικά ακίνητα καθώς και στις γειτονικές περιοχές και

δ. Να προστατεύονται τα ίδια τα κτίρια και τα περιεχόμενά τους.

2. Οι απαιτήσεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των παραπάνω στόχων καθορίζονται από τον Κανονισμό Πυροπροστασίας Κτιρίων όπως αυτός κάθε φορά ισχύει και από άλλες ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΟΧΗ ΚΤΙΡΙΟΥ. (ΑΡΜΟΙ)

(άρθρο 5 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989, παρ. 4 απόφ. 49977/3068/27/30.6.1989, παρ. 1 και 3 απόφ. 10256/1926/26.3/21.4.1997)

αα. Ο σεισμικός αρμός δεν πρέπει να δημιουργεί προβλήματα λειτουργικότητας, μονώσεων, υγιεινής, στατικής επάρκειας και δουλείας ως προς τη διαμόρφωση του στατικού φορέα των γειτονικών κτιρίων, ιδίως όταν αυτά ανήκουν σε άλλους ιδιοκτήτες

β.β. Οι τοίχοι εκατέρωθεν του σεισμικού αρμού θεωρούνται εξωτερικοί τοίχοι των κτιρίων και κατασκευάζονται έτσι ώστε να πληροί, ο καθένας από αυτούς σαν ανεξάρτητος τοίχος, τις διατάξεις που αφορούν τη θερμομόνωση, πυροπροστασία και ηχομόνωση.

γ.γ. Με δαπάνες και επιμέλεια του τελευταίου οικοδομούντος το κενό μεταξύ των κτιρίων φράσσεται από όλες τις πλευρές με υλικά μικρότερης αντοχής από αυτά του φέροντος οργανισμού των κτιρίων και λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγονται ρύπανση, μετάδοση υγρασίας ή άλλες οχλήσεις.

ΦΥΣΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

(άρθρο 11 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989, παρ. 6 απόφ. 49977/3068/27/30.6.1989)

1. Όλοι οι χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να έχουν επαρκή φυσικό φωτισμό και αερισμό, άμεσο ή έμμεσο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

α. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό φωτισμό, όταν ο φυσικός φωτισμός δεν εξυπηρετεί τη λειτουργία τους, όπως αυτό προκύπτει από βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

β. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης των ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό αερισμό, όταν έχουν τεχνητό αερισμό που είναι επαρκής, όπως αποδεικνύεται από πλήρη σχετική μελέτη και βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

γ. Για τα ειδικά κτίρια που δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας στη θέση των παραπάνω βεβαιώσεων εκδίδεται σχετική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

δ. Η απαίτηση φυσικού αερισμού για τους χώρους κύριας χρήσης των κατοικιών ισχύει, έστω και αν υπάρχει εγκατάσταση τεχνητού αερισμού.

2. Οποσδήποτε άμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό πρέπει να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης των κατοικιών και τα υπνοδωμάτια των κτιρίων προσωρινής διαμονής. Επίσης άμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό πρέπει να έχουν και οι εξής χώροι εφόσον δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού και αερισμού κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- οι αίθουσες διδασκαλίας με εξαίρεση τα αμφιθέατρα
- οι χώροι άθλησης
- τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και κάθε άλλος χώρος όπου σερβίρεται φαγητό ή φαγώσιμα παρασκευάσματα ή ποτά
- οι θάλαμοι νοσηλείας ή περίθαλψης και οι χώροι διημέρευσης των κτιρίων υγείας και κοινωνικής πρόνοιας
- τα εργαστήρια όλων των κτιρίων
- οι αίθουσες διαμονής υπόδικων ή κατάδικων στα κτίρια σωφρονισμού
- τα γραφεία όλων των κτιρίων, εκτός αν πρόκειται για ενιαίους ορόφους με χρήση γραφείων σε ελεύθερη διάταξη οπότε επιτρέπεται ο έμμεσος φυσικός φωτισμός και αερισμός.
- τα μαγειρεία
- τα φαρμακεία
- τα αναγνωστήρια των βιβλιοθηκών
- οι κύριοι χώροι εργασίας των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών.
- οι χώροι ανάπαυσης προσωπικού όλων των κτιρίων.

3. Έμμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό επιτρέπεται να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων, που δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού και αερισμού, κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και δεν αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, εκτός αν απαιτηθεί άμεσος φυσικός φωτισμός και αερισμός από το φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

4.α. Οι ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου οι οποίοι δεν προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό και αερισμό χώρων οποιασδήποτε χρήσης.

β. Χώροι του οικοπέδου που για οποιοδήποτε λόγο προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται καθώς και υπαίθριοι χώροι του κτιρίου επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό και αερισμό χώρων κύριας χρήσης εφόσον εξασφαλίζονται διαστάσεις $a = 3,00 + 0,10u$ κάθετα προς το άνοιγμα και 2,50 μ. παράλληλα προς το άνοιγμα. Για φωτισμό και αερισμό χώρων βοηθητικής χρήσης αρκεί να εξασφαλίζονται διαστάσεις $a = 3,00 + 0,10u$ κάθετα προς το άνοιγμα και 1,20 μ. παράλληλα προς αυτό, άλλως, αν δεν εξασφαλίζονται αυτές οι διαστάσεις, επιβάλλεται η εγκατάσταση τεχνητού φωτισμού και αερισμού.

Για τον υπολογισμό της απόστασης $a = 3,00 + 0,10u$ λαμβάνεται η κατακόρυφη απόσταση από το κατώτατο σημείο του ανοίγματος μέχρι το πραγματοποιούμενο ύψος του κτιρίου σε περίπτωση που εξαντλείται ο συντελεστής δόμησης ή το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής σε περίπτωση που δεν εξαντλείται ο συντελεστής δόμησης.

γ. Σε περίπτωση που είτε από γενικές διατάξεις, όπως τα άρθρα 250, 253 κλπ είτε από ειδικές διατάξεις ορίζεται απόσταση Δ μικρότερη της απόστασης a για τις ανάγκες του φωτισμού και αερισμού λαμβάνεται η απόσταση Δ .

δ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προϋσχύουσες της 18.2.1990 (ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου) διατάξεις, όπου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 263.

5.α. Επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

αα. Ο φωτισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου που έχει τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου αυτού, είτε σε πλευρά ημιυπαίθριου χώρου που είναι ανοιχτή σ' έναν από τους χώρους αυτούς.

ββ. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 10% του καθαρού εμβαδού του χώρου.

β. Επιπλέον από τις απαιτήσεις του εδαφίου αα της παραπάνω υποπαραγράφου α στην περίπτωση που χώρος φωτίζεται από άνοιγμα ή ανοίγματα που βλέπουν προς ημιυπαίθριο χώρο ή που βρίσκονται κάτω από εξώστη ή προστέγασμα, θεωρείται ότι έχει επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό όταν το εμβαδόν των παρακάτω επιφανειών δεν υπολείπεται το καθένα χωριστά του 10% του αθροίσματος των εμβαδών του δαπέδου του φωτιζόμενου χώρου και της οροφής του ημιυπαίθριου χώρου, εξώστη ή προστεγάσματος που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο:

αα. του ελεύθερου από δομικά στοιχεία τμήματος της ανοιχτής πλευράς του ημιυπαίθριου χώρου που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο.

ββ. του ελεύθερου από δομικά στοιχεία κατακόρυφου επιπέδου, κάτω από τον εξώστη ή προστέγασμα που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο

γγ. του ανοίγματος του φωτιζόμενου χώρου.

γ. Στις περιπτώσεις της παραπάνω υποπαραγράφου β, όταν υπάρχει δοκός ή άλλη κρέμαση στον ημιυπαίθριο χώρο ή εξώστη ή προστέγασμα παράλληλη προς τον τοίχο που έχει τα ανοίγματα, μετριέται το ελεύθερο ύψος κάτω από το κατώτερο σημείο της δοκού ή κρέμασης.

6. Επαρκή έμμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

α. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα ή με υαλοπίνακες προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων δεν υπολείπεται του 15% του καθαρού εμβαδού του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

β. Οι χώροι που φωτίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 10% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που φωτίζεται άμεσα και του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

7. Επαρκή άμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

α. Ο αερισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου, που έχουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού, είτε σε ημιυπαίθριο χώρο, ανοιχτό σε έναν από τους παραπάνω χώρους.

β. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 5% του καθαρού εμβαδού του χώρου. Για τον υπολογισμό του εμβαδού των ανοιγμάτων μετρώνται μόνο τα ελεύθερα ανοίγματα των ανοιγόμενων τμημάτων των κουφωμάτων στο σύνολό τους, με την προϋπόθεση ότι το ανώτατο σημείο τους βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 μ. από το δάπεδο του χώρου.

Εξωτερικές πόρτες προσιτές από τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού που παραμένουν συνήθως κλειστές για λόγους ασφάλειας δεν προσμετρώνται.

Προσμετρώνται όμως τυχόν ανοίγματα παραθύρων πάνω σε αυτές τις πόρτες, που μπορούν να παραμένουν ανοικτά όταν οι πόρτες είναι κλειστές, εφόσον το ανώτατο σημείο αυτών των παραθύρων βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 μ. από το δάπεδο του χώρου.

8. Επαρκή έμμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

α. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν άμεσο φυσικό αερισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων, που το ανώτατο σημείο τους βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 μ. από το δάπεδο του χώρου, δεν υπολείπεται του 7% του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

β. Οι χώροι που αερίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 5% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που αερίζεται άμεσα και του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

9. Τα κλιμακοστάσια, εφόσον δεν είναι ανοικτά πρέπει να έχουν άμεσο φυσικό φωτισμό. Δεν ισχύουν όμως για τα κλιμακοστάσια οι απαιτήσεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Απαιτείται ανά όροφο ένα άνοιγμα με υαλοπίνακα εμβαδού τουλάχιστον 0,50 τ.μ. προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου που έχει τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου αυτού, είτε σε ημιυπαίθριο χώρο ανοιχτό προς τους παραπάνω χώρους.

Για τον αερισμό των κλιμακοστασίων απαιτείται άνοιγμα προς τους παραπάνω χώρους με ανοιγόμενο κούφωμα ή χωρίς κούφωμα. Το άνοιγμα αυτό πρέπει να βρίσκεται είτε στην οροφή του κλιμακοστασίου είτε σε θέση του τοίχου που να μην απέχει περισσότερο του ενός μέτρου από την οροφή του κλιμακοστασίου και να έχει εμβαδόν τουλάχιστον 0,20 του τ.μ.

10. Στους χώρους υγιεινής σε περίπτωση που δεν εγκαθίσταται τεχνητός αερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται άμεσος φυσικός αερισμός σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

11. Στους παραδοσιακούς οικισμούς μετά από έγκριση της ΕΠΑΕ επιτρέπονται ανοίγματα φυσικού φωτισμού και αερισμού διαφορετικά από αυτά που προκύπτουν κατ' εφαρμογή των παραγράφων 5 και 7 του παρόντος άρθρου, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του οικισμού.

ΧΕΙΡΟΛΙΣΘΗΡΕΣ (Κουπαστές)

(άρθρο 16 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989, παρ. 8 απόφ. 49977/3068/27/
30.6.1989)

1. Στα κτίρια και στις δομικές κατασκευές πρέπει να τοποθετείται χειρολισθήρας τουλάχιστον στη μία πλευρά κάθε κλίμακας και κάθε ράμπας που έχει κλίση μεγαλύτερη από 6%. Σε κλίμακες με ελεύθερο πλάτος μεγαλύτερο από 1,20 μ., πρέπει να τοποθετούνται χειρολισθήρες και στις δύο πλευρές τους.

Ο χειρολισθήρας πρέπει να είναι συνεχής σε όλο το μήκος κάθε κλάδου σκάλας και ράμπας. Τα πλατύσκαλα δεν είναι υποχρεωτικό να έχουν χειρολισθήρες.

2. Οι χειρολισθήρες τοποθετούνται σε ύψος τουλάχιστον 0,75 μ. και όχι σε ύψος μεγαλύτερο από 1 μ. Στις κλίμακες το ύψος αυτό μετράται από το πάτημα των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας.

3. Οι χειρολισθήρες πρέπει να έχουν μορφή που να επιτρέπει συνεχές γλίστρημα του χεριού πάνω σε αυτούς. Προς την εξωτερική πλευρά κάθε χειρολισθήρα και σε όλο το μήκος του πρέπει να υπάρχει ελεύθερο διάστημα μεταξύ αυτού και οποιασδήποτε κατασκευής τουλάχιστον 0,05 μ. (βλέπε σχήμα 3).

4. Οι χειρολισθήρες και τα στηρίγματά τους πρέπει να υπολογίζονται έτσι, ώστε να αντέχουν σε συγκεντρωμένο φορτίο 90 Κρ εφαρμοζόμενο σε οποιοδήποτε σημείο τους οριζόντια ή κατακόρυφα.

ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ

(άρθρο 29 απόφ. 3046/304/30.1/3.2.1989, παρ. 11 απόφ. 49977/3068/27/30.6.1989)

1.α. Σε κάθε νέο κτίριο όταν το δάπεδο ορόφου ή τμήματος ορόφου έχει διαφορά στάθμης μεγαλύτερη από 9 μ. από την οριστική επιφάνεια του περιβάλλοντος εδάφους στη θέση από την οποία γίνεται η προσπέλαση στον υπόψη όροφο, επιβάλλεται η εγκατάσταση ενός τουλάχιστον ανελκυστήρα προσώπων με την επιφύλαξη του άρθρου 260.

β. Σε περίπτωση χώρου ενιαίας λειτουργίας που αναπτύσσεται σε περισσότερα από ένα επίπεδα και εξυπηρετείται με εσωτερική κλίμακα, για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ελέγχεται η στάθμη του δαπέδου εισόδου σ' αυτόν.

γ. Στις προσθήκες καθ' ύψος ή κατ' επέκταση επιτρέπεται να εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους ανελκυστήρες που ίσχυαν κατά την έκδοση της αρχικής άδειας, με την επιφύλαξη των όρων της παρακάτω παραγράφου 3.

2. Υποχρεωτικά κάθε σημείο του ορόφου του κτιρίου δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από 60 μ. από τον ανελκυστήρα, μετρούμενο σε φυσική όδευση. Ο τύπος και το είδος του ανελκυστήρα που εγκαθίσταται σε ένα κτίριο πρέπει να είναι κατάλληλος γι' αυτό και να πληροί όλες τις απαιτήσεις - προδιαγραφές κατασκευής, για την άνετη και ασφαλή μεταφορά ατόμων.

3. Σε κτίρια στα οποία απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να συντάσσεται κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου, όταν ο πληθυσμός του κτιρίου είναι μεγαλύτερος από 200 άτομα. Στην κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου θα προσδιορίζονται ο αριθμός των ανελκυστήρων, η χωρητικότητα και η ταχύτητά τους.

4. Η εγκατάσταση των ανελκυστήρων (ηλεκτροκίνητων) σε ένα κτίριο, δηλαδή τα οικοδομικά στοιχεία φρέατος, τα ύψη, διαστάσεις μηχανοστασίου, τροχαλιοστασίου, διαμόρφωση φρέατος, καθώς και ο τρόπος κατασκευής γίνονται σύμφωνα με τη 18173/30.8.1988 (ΕΛΟΤ-Ε.Ν.81.1/1988) απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 664/Β), όπως κάθε φορά ισχύει.

Ειδικά στους υδραυλικούς ανελκυστήρες ισχύουν οι παρακάτω παρεκκλίσεις:

α. Δεν απαιτείται ιδιαίτερος χώρος τροχαλιοστασίου.

β. Το μηχανοστάσιο μπορεί να μην είναι σε επαφή με το φρέαρ. Στην περίπτωση αυτή, οι υδραυλικοί σωλήνες και τα καλώδια που συνδέουν το μηχανοστάσιο με το φρέαρ πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικό για το σκοπό αυτό κανάλι.

γ. Οι ελάχιστες αποστάσεις του μηχανισμού κίνησης από τους τοίχους του μηχανοστασίου πρέπει να είναι τουλάχιστο 0,20 μ., εκτός από την απόσταση της μιας από τις μεγάλες πλευρές του, που πρέπει να είναι 0,80 μ.

δ. Μπροστά από τον ηλεκτρικό πίνακα του ανελκυστήρα που τοποθετείται στο μηχανοστάσιο πρέπει να αφήνεται ελεύθερη απόσταση από οποιοδήποτε εμπόδιο τουλάχιστο 0,80 μ.

ε. Η ελεύθερη απόσταση μεταξύ του ανώτατου σημείου της οροφής του θαλάμου και του κατώτατου σημείου της οροφής του φρέατος πρέπει να είναι τουλάχιστο 1,15 μ. Επίσης, ειδικά στους υδραυλικούς ανελκυστήρες, το δάπεδο του μηχανοστασίου πρέπει να κατασκευάζεται έτσι ώστε σε περίπτωση διαρροής όλο το υδραυλικό υγρό να παραμένει στο μηχανοστάσιο.

5. Κατά την κατασκευή και εγκατάσταση ανελκυστήρων σε κτίρια, λαμβάνονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα ηχομόνωσης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, ώστε να μην υπάρχει μεταφορά θορύβου σε διπλανά διαμερίσματα ή χώρους. Επίσης, λαμβάνονται αντικραδασμικά μέτρα στο χώρο του κλιμακοστασίου, ώστε να μη μεταδίδονται στο κτίριο οι κραδασμοί. Επίσης, λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία της εγκατάστασης από φωτιά (τοίχοι, κουφώματα με ψηλή αντίσταση στη φωτιά) και εξασφαλίζεται φράγμα για την αποτροπή διάδοσης φωτιάς ή καπνού μέσω της εγκατάστασης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις "περί πυροπροστασίας".

6. Κάθε μηχανοστάσιο ανελκυστήρα που βρίσκεται σε οποιοδήποτε όροφο, εκτός από τον ανώτατο όροφο του κτιρίου, πρέπει να μην έχει οποιοδήποτε άνοιγμα προς άλλο χώρο του κτιρίου, εκτός από την πόρτα του, η οποία πρέπει να κατασκευάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονισμού "περί πυροπροστασίας των κτιρίων".

Άρθρο 9

Όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 58185/2474/1991 (ΦΕΚ 360 τ. Α')

Καταστήματα

1. Γενικά

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κτίρια ή τμήματα κτιρίων που χρησιμοποιούνται σαν καταστήματα, για την έκθεση, πώληση και αποθήκευση εμπορευμάτων, των καλλωπισμό ατόμων και την επεξεργασία αγαθών (χωρίς ν' ανήκουν στην κατηγορία βιομηχανίες - αποθήκες). Ειδικότερα περιλαμβάνονται καταστήματα και πολυκαταστήματα, αγορές και υπεραγορές, φαρμακεία, κουρεία, κομμωτήρια, ινστιτούτα καλλωπισμού, ραφεία, υποδηματοποιεία κλπ. Κατάστημα ή καταστήματα, που βρίσκονται σε κτίρια με κύρια χρήση κατοικίας, ξενοδοχείων, γραφείων, συνάθροισης κοινού, εξετάζονται ξεχωριστά σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το εμβαδόν τους. Ιδιαίτερα όταν το κατάστημα παρουσιάζει υψηλό βαθμό κινδύνου πρέπει:

α) Να έχει ξεχωριστές οδεύσεις διαφυγής από το υπόλοιπο κτίριο.

β) Να έχει χειροκίνητο σύστημα συναγερμού ή αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης ή πυρόσβεσης ανάλογα με την περίπτωση.

γ) Να αποτελεί ξεχωριστό πυροδιαμέρισμα.

2. Οδεύσεις διαφυγής

2.1. Σχεδιασμός

2.1.1. Ο θεωρητικός πληθυσμός των καταστημάτων υπολογίζεται με τον πίνακα Ε.1.

Πληθυσμός καταστημάτων	
α) Χώροι έκθεσης και πωλήσεων	1 άτομο / 6,0 τετρ. μέτρα
β) Χώροι έκθεσης και πωλήσεων υπεραγορών και πολυκαταστημάτων	1 άτομο / 2,0 τετρ. μέτρα
γ) Κυλικεία, εστιατόρια κλπ, του καταστήματος	1 άτομο / 1,0 τετρ. μέτρα
δ) Χώροι αποθήκευσης εμπορευμάτων και στάθμευσης αυτοκινήτων του καταστήματος	1 άτομο / 30,0 τετρ. μέτρα

Πίνακας Ε.1.

Σημείωση : Νοείται συνολικό μεικτό εμβαδόν κάτοψης ορόφου.

2.1.2. Η παροχή ανά μονάδα πλάτους (0,60 του μέτρου) των οδεύσεων διαφυγής καθορίζεται σε:

α) 100 άτομα για οριζόντιες οδεύσεις σε υπέργειους ορόφους και 50 άτομα για τους υπόγειους ορόφους.

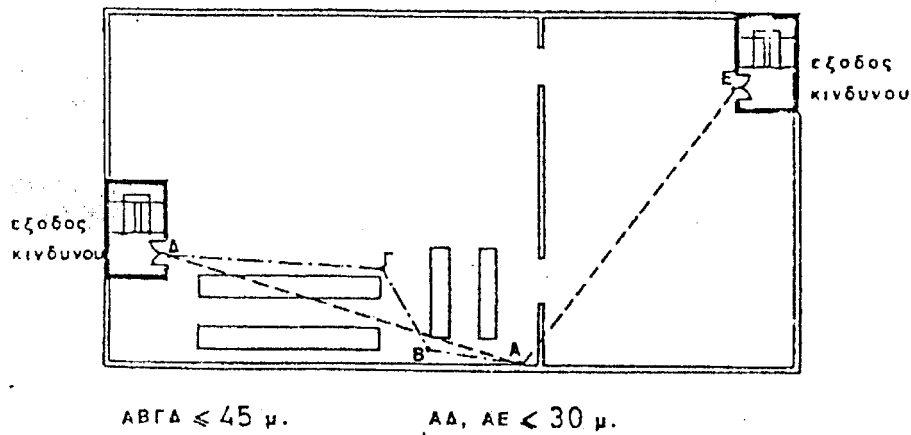
β) 60 άτομα για κατακόρυφες οδεύσεις σε υπέργειους ορόφους και 30 άτομα για τους υπόγειους ορόφους.

* Το ελάχιστο πλάτος των οδεύσεων διαφυγής είναι 0,90 του μέτρου. Αν το απαιτούμενο πλάτος ξεπερνά τα 1,80 μέτρα, επιβάλλεται η δημιουργία και άλλης ή και άλλων οδεύσεων διαφυγής.

* Οι διάδρομοι κυκλοφορίας μέσα στους χώρους των καταστημάτων δεν πρέπει να έχουν πλάτος μικρότερο του 0,80 του μέτρου. Ένας τουλάχιστο διάδρομος πρέπει να έχει πλάτος 1,20 του μέτρου και να οδηγεί κατευθείαν σε μια έξοδο κινδύνου.

2.1.3. Γενικά επιβάλλεται ο σχεδιασμός δύο τουλάχιστον εξόδων κινδύνου σε θέσεις ανεξάρτητες μεταξύ τους από κάθε σημείο του ορόφου (σχ. Ε.1).

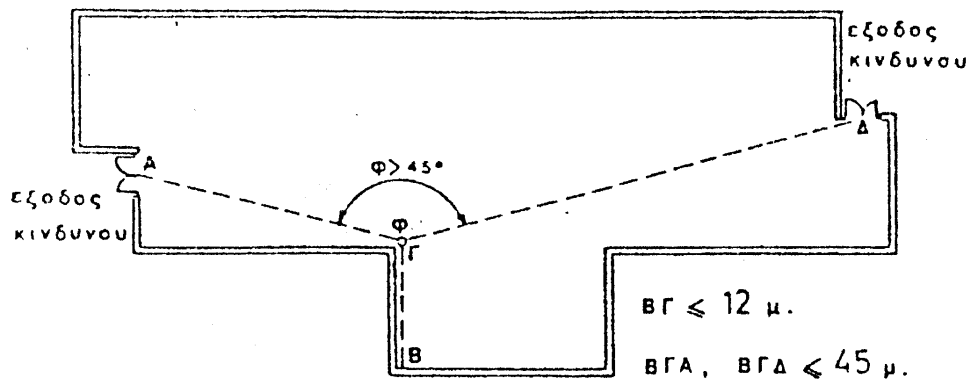
Η **πραγματική απόσταση απροστάτευτης όδευσης**, για την περίπτωση αυτή, δεν επιτρέπεται να ξεπερνά τα 45 μέτρα. Η **άμεση απόσταση** δεν πρέπει να ξεπερνά τα 30 μέτρα.

Σχήμα Ε.1.

Επιτρέπεται η διέλευση των οδεύσεων διαφυγής από **αδιέξοδα** που δεν ξεπερνούν σε μήκος τα 12 μέτρα.

Επίσης επιτρέπεται τα πρώτα 12 μέτρα των οδεύσεων διαφυγής, που οδηγούν σε δύο διαφορετικές εξόδους, να συμπίπτουν (σχ. Ε.2).

Σχήμα Ε.2.

2.1.4. Το πλάτος των ή της **τελικής εξόδου** πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό του αθροίσματος των απαιτούμενων μονάδων πλάτους για όλους τους ορόφους πάνω από τον όροφο εκκένωσης.

Εφόσον το κτίριο έχει μία μόνο εξωτερική όψη προς κοινόχρηστη οδό, πρέπει το 60% τουλάχιστο των απαιτούμενων μονάδων πλάτους των τελικών εξόδων να βρίσκεται στην επιφάνεια αυτής της πρόσοψης.

Πρέπει να υπάρχουν εναλλακτικές οδεύσεις σε πλάτος ίσο με το 50% του συνολικού απαιτούμενου πλάτους, που να μη διέρχονται από θέσεις ελέγχου (ταμεία) για να μη δυσχεραίνεται η μαζική διαφυγή.

2.1.5. Κάθε πόρτα κλιμακοστασίου που εκβάλλει στον όροφο εκκένωσης πρέπει ν' ανοίγει προς την κατεύθυνση της όδευσης διαφυγής έστω και εάν εξυπηρετεί λιγότερα από 50 άτομα.

Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν πόρτες περιστρεφόμενες γύρω από κεντρικό άξονα με τους περιορισμούς της παραγράφου 2.5.4. των Γεν. Διατάξεων.

2.2. Πυροπροστασία

2.2.1. Τα **δομικά στοιχεία** του περιβλήματος της πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής (οριζόντιοι διάδρομοι από το σημείο που εξαντλείται το όριο της απροστάτευτης όδευσης και πυροπροστατευμένα κλιμακοστάσια) πρέπει να έχουν ελάχιστο δείκτη πυραντίστασης σύμφωνα με τον πίνακα Ε.2 αυτού του κεφαλαίου.

2.2.2. Σε κτίρια καταστημάτων με περισσότερους από 3 ορόφους, τα εσωτερικά κλιμακοστάσια που αποτελούν τμήματα πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής, πρέπει να διαθέτουν σε κάθε όροφο **πυροπροστατευμένο προθάλαμο** (lobby) με πυράντοχες πόρτες 30 λεπτών.

2.2.3. Εξωτερικά κλιμακοστάσια μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής (παράγραφος 2.3.3. των Γεν. Διατάξεων) εφόσον πληρούν τις συνθήκες ασφαλείας.

2.2.4. Σε πολυκαταστήματα ή υπεραγορές που καταλαμβάνουν κτίρια υψηλότερα των 15 μέτρων με εμβαδόν ορόφου μεγαλύτερο των 500 τ. μέτρων, επιβάλλεται κλιμακοστάσιο ή ανελκυστήρας για την πρόσβαση των πυροσβεστών (παράγραφοι 2.3.4 και 3.2.18 των Γεν. Διατάξεων).

2.3. Φωτισμός - Σήμανση.

Σε όλα τα καταστήματα πρέπει να υπάρχει φωτισμός των οδύσεων διαφυγής, **φωτισμός ασφαλείας και σήμανση** σύμφωνα με τις παραγράφους 2.6 και 2.7 των Γεν. Διατάξεων.

3. Δομική πυροπροστασία

3.1. Τα **φέροντα δομικά στοιχεία**, καθώς και τα στοιχεία του περιβλήματος των **πυροδιαμερισμάτων** δεν επιτρέπεται να έχουν δείκτη πυραντίστασης μικρότερο από τον αναφερόμενο στον Πίνακα Ε.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε.2

ΕΛΑΧΙΣΤΟΙ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΥΡΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ			
Αριθμός Ορόφων	Ισόγειο & Όροφοι	Υπόγειο	Εγκατάσταση καταιονητήρων (συντελεστής)***
Μονόροφα < 500 τ. μέτρα	30 λεπτά 60 λεπτά	60 λεπτά	- 0,5
> 500 τ. μέτρα		90 λεπτά**	
Πολύροφα < 500 τ. μέτρα*	60 λεπτά 90 λεπτά	90 λεπτά**	0,5 0,6
> 500 τ. μέτρα*		120 λεπτά**	

* Σε κάθε όροφο.

** Μειώνεται κατά 30 λεπτά για υπόγεια μικρότερα των 250 μέτρων.

*** Συντελεστής μείωσης επιτρεπόμενου δείκτη πυραντίστασης.

3.2. Τα όρια του μέγιστου επιτρεπόμενου εμβαδού **πυροδιαμερίσματος** δίνονται στον Πίνακα Ε.3

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε.3

ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΜΒΑΔΟ ΠΥΡΟΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
Μονόροφα	Πολύροφα	Υπόγεια	Με καταιονητήρες
2.000 τ. μέτρα	500 τ. μέτρα	500 τ. μέτρα	3.000 τ. μέτρα (μονόροφα) 2.000 τ. μέτρα (πολύροφα)

3.3. Οι **επικίνδυνοι χώροι**, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι χώροι αποθήκευσης εύφλεκτων εμπορευμάτων, τα λεβητοστάσια, τα μηχανοστάσια, οι χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων (μετασχηματιστές, πίνακες, κ.λ.π.), οι αποθήκες καυσίμων κ.λ.π., πρέπει να αποτελούν αυτοτελή πυροδιαμερίσματα με κατάλληλο εξαερισμό. Τα λεβητοστάσια δεν πρέπει να τοποθετούνται από κάτω ή σε άμεση γειτονία με τις τελικές εξόδους.

4. Ενεργητική πυροπροστασία

4.1. Σε πολύροφα εμπορικά κτίρια με συνολικό εμβαδόν περισσότερο από 500 τ. μέτρα πρέπει να τοποθετείται **χειροκίνητο ηλεκτρικό σύστημα συναγερμού** σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.1. των Γεν. Διατάξεων.

4.2. **Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης** τοποθετείται σε κτίρια με συνολικό εμβαδόν περισσότερο των 1.000 τ. μέτρων, εφόσον υπάρχουν χώροι αποθήκευσης εμπορευμάτων, με εμβαδό μεγαλύτερο από 50 τ. μέτρα, μη προσιτοί στο κοινό και δεν υπάρχει νυχτερινή φύλαξη. Το σύστημα αυτό είναι συνδεδεμένο με το χειροκίνητο σύστημα συναγερμού (παράγραφος 4.1. των Γεν. Διατάξεων) και παρέχει αυτόματη ειδοποίηση στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

4.3. **Αυτόματο σύστημα καταιονητήρων νερού** ή κατάλληλου για την περίπτωση κατασβεστικού υλικού, πρέπει να εγκαθίσταται:

- α)** Σε όλα τα κτίρια που έχουν εμβαδόν ορόφου μεγαλύτερο από 1.000 τ. μέτρα.
- β)** Σε όλα τα κτίρια με συνολικό εμβαδόν ορόφων μεγαλύτερο από 2.500 τ. μέτρα.
- γ)** Σε όλους τους υπόγειους ορόφους με εμβαδό μεγαλύτερο από 250 τ. μέτρα.
- δ)** Όταν επιδιώκεται η αύξηση του επιτρεπόμενου εμβαδού πυροδιαμερίσματος.

ε) Σε επικίνδυνους χώρους (θάλαμοι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, μετασχηματιστών κ.λ.π.).

4.4. Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο (παράγραφος 4.3.2. των Γεν. Διατάξεων), πρέπει να εγκαθίσταται:

α) Σε κτίρια υψηλότερα των 15 μέτρων.

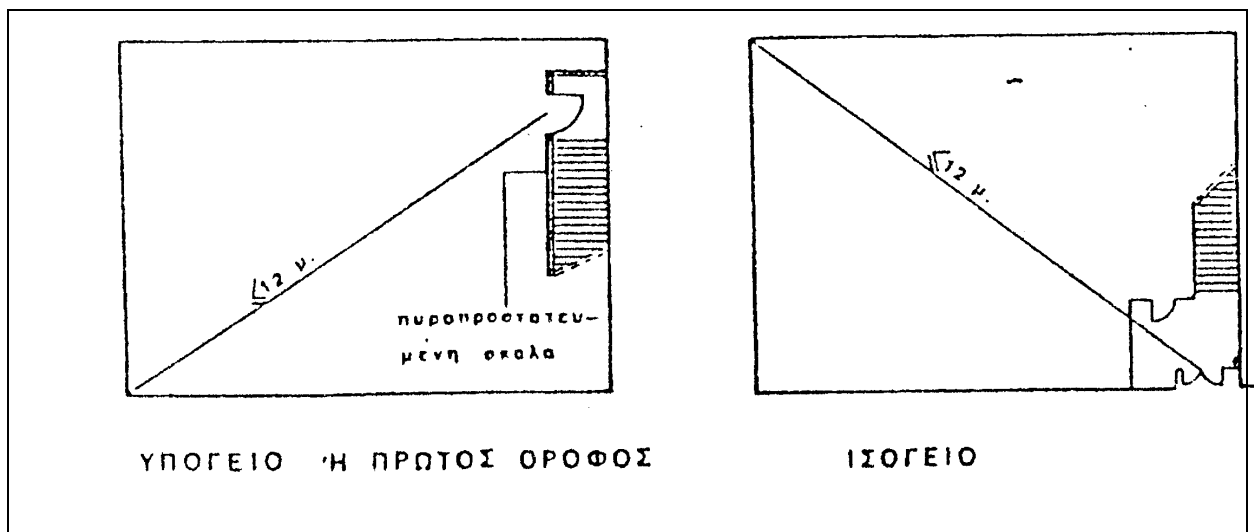
β) Σε κτίρια με συνολικό εμβαδό μεγαλύτερο των 1.500 τ. μέτρων, εφόσον δεν υπάρχει αυτόματο σύστημα καταιονητήρων.

4.5. Σε όλα τα κτίρια καταστημάτων πρέπει να τοποθετούνται τουλάχιστον δύο για κάθε όροφο **φορητοί πυροσβεστήρες**, κοντά στις σκάλες και τις εξόδους κινδύνου, σε τέτοιες θέσεις ώστε, κανένα σημείο της κάτοψης να μην απέχει περισσότερο από 15 μέτρα από τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα.

5. Ειδικές διατάξεις για τις οδεύσεις διαφυγής μικρών καταστημάτων

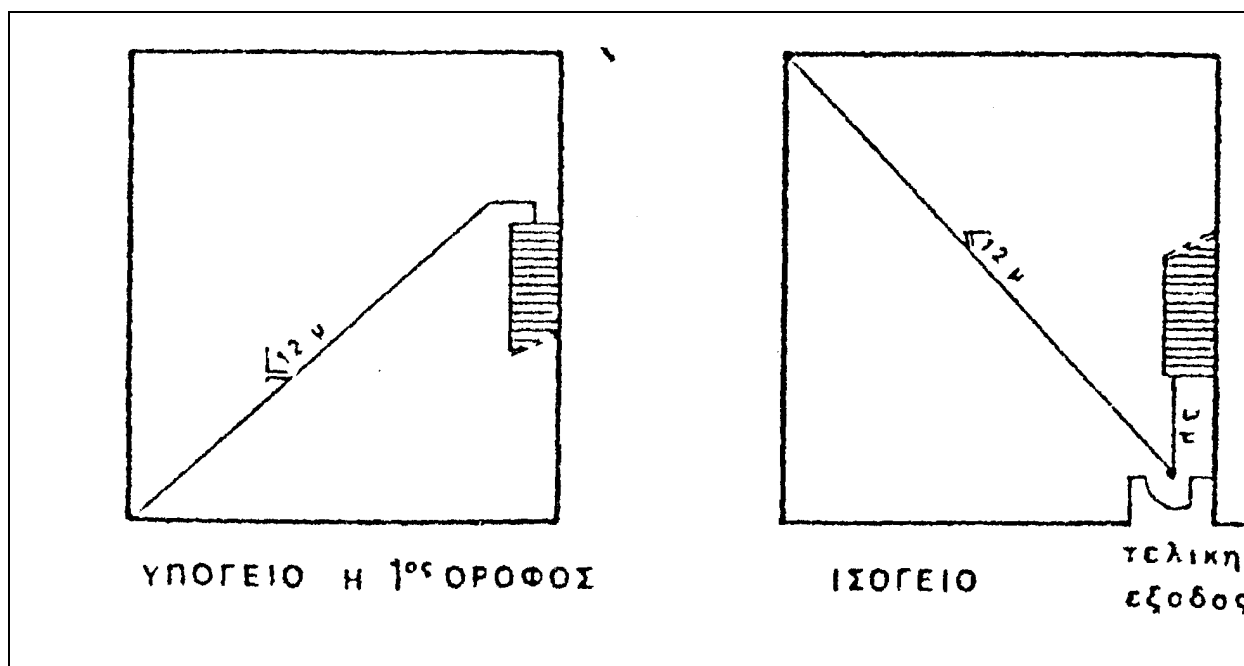
Σε καταστήματα που δεν έχουν περισσότερους από έναν όροφο πάνω από το ισόγειο, ούτε περισσότερο από ένα υπόγειο, και κανένας όροφός τους δεν έχει εμβαδό μεγαλύτερο από 250 τ. μέτρα, εφόσον δεν περιλαμβάνουν επικίνδυνους χώρους, ισχύουν για τις οδεύσεις τα ακόλουθα:

5.1. Επιτρέπεται μία μόνο έξοδος κινδύνου δια μέσου πυροπροστατευμένου κλιμακοστασίου, που οδηγεί κατευθείαν σε τελική έξοδο, εφόσον η απόσταση του πιο απομακρυσμένου σημείου του ορόφου από την πυροπροστατευμένη όδευση ή την τελική έξοδο και στο υπόγειο και στο ισόγειο και στον όροφο δεν ξεπερνά τα 12 μέτρα (σχ. Ε.3).

Σχήμα Ε.3.

5.2. Για την προηγούμενη περίπτωση, αλλά με μέγιστο εμβαδόν ορόφου 100 τ. μέτρα, επιτρέπεται μία μόνο έξοδος κινδύνου δια μέσου και απροστάτευτης σκάλας, εφόσον η απόσταση του πιο απομακρυσμένου σημείου του ορόφου από τη σκάλα ή την τελική έξοδο, δεν ξεπερνά τα 12 μέτρα, και η απόσταση της σκάλας από την

τελική έξοδο στο ισόγειο δεν ξεπερνά τα 3 μέτρα (σχ. Ε.4).

Σχήμα Ε.4.

6. Ειδικές διατάξεις για τις οδεύσεις διαφυγής μεγαλύτερων καταστημάτων – εμπορικών

6.1. Παροχή οδεύσεων

Η παροχή οδεύσεων διαφυγής ανά μονάδα πλάτους (0,60 μ.) καθορίζεται σε:

- α) 100 άτομα για τις οριζόντιες οδεύσεις (διάδρομο, πόρτες).
- β) 60 άτομα για τις κατακόρυφες οδεύσεις (σκάλες, ράμπες)

6.2. Αριθμός και πλάτη εξόδων

Από κάθε σημείο χώρου συνάθροισης κοινού πρέπει να εξασφαλίζεται διαφυγή προς δύο τουλάχιστον εξόδους με διαφορετική οδευση προς κάθε μία. Οι οδεύσεις αυτές επιτρέπεται να έχουν τα πρώτα 30 μέτρα μήκους κοινά.

«Όταν ο χώρος διαιρείται σε δύο μέρη ή κατανέμεται σε δύο επίπεδα με διαφορά στάθμης τουλάχιστον 1,10 μ., θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία ξεχωριστή έξοδος για κάθε τμήμα».

Οι εξοδοί πρέπει να είναι απομακρυσμένες μεταξύ τους και σε τέτοια διάταξη ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα να φραχθούν συγχρόνως οι οδεύσεις προς περισσότερες από μία εξόδους σε περίπτωση μιας εστίας πυρκαγιάς.

Σχετικά με τους χώρους αναμονής της παρ. 2.1.1.5 του παρόντος άρθρου πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η αναμονή του κοινού να περιορίζεται σε περιοχές τέτοιες που δεν θα παρενοχλούν ή εμποδίζουν τις οδεύσεις και εξόδους και δεν θα καταλαμβάνουν το απαιτούμενο πλάτος τους.

Ο αριθμός και τα ελάχιστα πλάτη εξόδων κινδύνου δίνονται στον παρακάτω πίνακα ΣΤ1.

Πίνακας ΣΤ1

Πληθυσμός (άτομα)	Ελάχιστος Αριθμός εξόδων κινδύνου	Ελάχιστο πλάτος κάθε εξόδου
Μέχρι 150	2	0,90 μ.
151 - 300	2	Μία 1,80 & η άλλη 0,90 μ.
301 - 600	2	1,80 μ.
601 -900	3	1,80 μ.

Για κάθε 300 άτομα επιπλέον προστίθεται μία τουλάχιστον έξοδος με ελάχιστο πλάτος 1,80 μ.

Το απαιτούμενο πλάτος κάθε εξόδου κινδύνου υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των ατόμων που διέρχονται από αυτήν και δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο πλάτος που αναφέρεται στον πίνακα ΣΤ1.

6.3. Μήκος οδεύσεων.

Το μέγιστο μήκος πραγματικής απροστάτευτης οδευσης διαφυγής δεν πρέπει να ξεπερνά τα 45 μ. Επιτρέπεται αύξηση μέχρι τα 60 μ. Εφόσον οι χώροι από τους οποίους διέρχεται προστατεύονται από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις αρκεί μόνο η μία από τις οδεύσεις να πληρεί το μέγιστο όριο μήκους της πραγματικής απόστασης.

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ -ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΕΠΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

9. Καταστήματα (άρθρο 9).

9.1 Από την παράγρ. 4.3.γ του άρθρου 9 του Π.Δ. 71/88 προβλέπεται η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος καταιονητήρων νερού ή καταλλήλου κατά περίπτωση κατασβεστικού υλικού στους υπόγειους ορόφους με εμβαδό μεγαλύτερο από 250 τ.μ. Διευκρινίζεται ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή σε ενιαίους χώρους και δεν αφορά αποθήκες καταστημάτων που βρίσκονται στο υπόγειο κτιρίων οι οποίες αποτελούν ανεξάρτητα πυροδιαμερίσματα με εμβαδό μικρότερο των 250 τ.μ. η καθεμιά.

9.2 Σύμφωνα με το Ν.1963/1991 (ΦΕΚ. Α'138) "Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων της φαρμακευτικής νομοθεσίας και άλλων διατάξεων" για καταστήματα φαρμακείων προβλέπεται βεβαίωση από την αρμόδια Πυρ/κή Υπηρεσία ότι το κατάστημα διαθέτει σύστημα πυρασφάλειας ή επαρκή πυροσβεστικά μέσα. Συνεπώς τα φαρμακεία που στεγάζονται σε νέα κτίρια εμπίπτουν στο άρθρο 9 "Καταστήματα" του Π.Δ. 71/1988, ενώ αυτά που στεγάζονται σε υφιστάμενα στην 8/1997 (ΦΕΚ Β' 725) Πυρ/κή Διάταξη.

9.3 Σε κτίρια με κύρια χρήση καταστημάτων ή κτίρια άλλης κυρίας χρήσης με χώρους όμως καταστημάτων εμβαδού πάνω από 1.000 τ.μ. ανά όροφο είτε πάνω από 2.500 τ.μ. στο σύνολο του κτιρίου θα γίνεται εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος καταιονισμού (SPRINKLER) ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ενιαίους ή διαχωριζόμενους πυράντοχα ή μη χώρους καταστημάτων. Στην συνολική επιφάνεια δεν προσμετράται το εμβαδόν των άλλων επιμέρους χρήσεων, εφόσον αυτές αποτελούν ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα.

2. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ

Οι χώροι αυτοί εξυπηρετούν όλες τις κατηγορίες αναπήρων ατόμων και χρησιμεύουν και ως χώροι υγιεινής "οικογενειακού τύπου", δηλαδή και για την φροντίδα των βρεφών και μικρών παιδιών συνοδευόμενων από γονέα. Πρέπει να τοποθετούνται σε εύκολα αναγνωρίσιμες θέσεις, κοντά στις εισόδους και τους πυρήνες κατακόρυφης κυκλοφορίας.

Στο εσωτερικό των δημόσιων χώρων υγιεινής πρέπει να προβλέπεται ελεύθερος χώρος περιστροφής, διαμέτρου 1.50μ.

2.1. ΣΗΜΑΝΣΗ

Η ύπαρξη των χώρων υγιεινής για εμποδιζόμενα άτομα πρέπει να σημαίνεται σε διάφορα σημεία των δημοσίων κτιρίων και χώρων σωστά και ευκρινώς με την χρήση του Διεθνούς Συμβόλου Πρόσβασης (ΔΣΠ) και του συμβόλου "W.C."

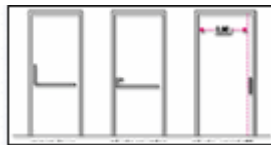
2.2. ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ

Η προσπέλαση των χώρων υγιεινής, πρέπει να είναι ισόπεδη. Εάν υπάρχει αναπόφευκτη υψομετρική διαφορά, αυτή πρέπει να καλύπτεται με κεκλιμένα επίπεδα μέγιστης κλίσης 5% που θα κατασκευάζονται σύμφωνα με την Οδηγία του ΥΠΕΧΩΔΕ "Ράμπες ατόμων και αμαξιδίων". Το ελεύθερο πλάτος διαδρόμου ή κεκλιμένου επιπέδου πρέπει να είναι 1.20μ. - 1.30μ.

2.3. ΕΙΣΟΔΟΣ

Η πόρτα πρέπει να έχει πλάτος 0.90μ. από κάσα σε κάσα, να ανοίγει προς τα έξω ή να είναι συρόμενη. Θα πρέπει να υπολογίζεται ως μέγιστη δύναμη που απαιτείται για το άνοιγμα της θύρας τα 15 Newtons.

Η χειρολαβή του θυρόφυλλου πρέπει να είναι τύπου α, β, ή γ, σύμφωνα με το σχετικό σχήμα που επισυνάπτεται. Ο μηχανισμός κλειδαριάς του θυρόφυλλου πρέπει να επιτρέπει το άνοιγμα και από την έξω πλευρά σε περίπτωση κινδύνου και επίσης να διαθέτει ένδειξη κατάληψης χώρου.

Σχ.8

Πόρτα εξόδου χώρων υγιεινής

2.4. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

2.4.1. ΝΙΠΤΗΡΑΣ

Το ύψος του νιπτήρα είναι 0.85μ. από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0.70μ. για το κάτω και συνοδεύεται από ράφι στο ίδιο με αυτόν ύψος.

Τα 0.70μ.ελεύθερος χώρος κάτω από τον νιπτήρα πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση, η δε αποχέτευση του νιπτήρα δεν πρέπει να ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου. Είναι δυνατόν να επιλεγεί νιπτήρας μεταβλητού ύψους, τον οποίο ο χρήστης ρυθμίζει ανάλογα με τις ανάγκες του.

Ο νιπτήρας τοποθετείται δίπλα στη λεκάνη, το δε εμπρόσθιο άκρο του νιπτήρα τοποθετείται στην ίδια ευθεία με την εσωτερική παρειά της λεκάνης.

Η απόσταση μεταξύ του άκρου της λεκάνης και του νιπτήρα πρέπει να είναι περίπου 0.10μ. και ποτέ να μην υπερβαίνει τα 0.25μ., έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση του νιπτήρα από καθήμενο στη λεκάνη άτομο.

Εναλλακτικά, σε περιπτώσεις υπαρχόντων κτιρίων, αν δεν είναι δυνατόν να ακολουθηθεί η παραπάνω διάταξη, η λεκάνη τοποθετείται παράλληλα και δίπλα στον νιπτήρα (στον ίδιο τοίχο) και η απόσταση μεταξύ τους πρέπει να είναι 0.25μ. Για την αγκύρωση του νιπτήρα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αντέχει σε κατακόρυφη φόρτιση 100Kg.

Η μπαταρία του νιπτήρα είναι αναμικτική, τύπου "κομμωτηρίου", με κινητό "τηλέφωνο"-ντους και με χειριστήρια τύπου μοχλού (όχι σφαιρικά). Στις περιπτώσεις εξωτερικών, μη εντοιχισμένων σωλήνων ύδρευσης ή αποχέτευσης, πρέπει αυτές να επενδύονται με μονωτικό υλικό, ώστε να αποφεύγονται πιθανά ατυχήματα ή τραυματισμοί.

2.4.2. ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ

Τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση. Το κάτω μέρος του πρέπει να βρίσκεται σε ύψος 1.00μ. από το δάπεδο και το πάνω 2.00μ.

2.4.3. ΛΕΚΑΝΗ

Μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο.

Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω η ενδεδειγμένη διάταξη ως προς την τοποθέτηση της λεκάνης και του νιπτήρα είναι η τοποθέτηση τους σε κάθετους μεταξύ τους τοίχους.

Το ύψος της λεκάνης πρέπει να είναι 0.45μ. για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη. Πρέπει να έχει πλάτη ύψους τουλάχιστον 0.30μ. από την επιφάνεια του καλύμματος. Ενα καζανάκι χαμηλής πίεσεως με εύχρηστο χειρισμό π.χ. χειρολαβή στο πλάι είναι δυνατόν να την υποκαταστήσει.

Δίπλα στη λεκάνη αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0.75μ. και με το επάνω μέρος της σε ύψος 0.70μ. από το δάπεδο. Η διάμετρος μιας τέτοιας χειρολαβής είναι 30χιλ. - 40 χιλ. (1½'' περίπου).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στον τρόπο στερέωσης των ειδών υγιεινής και των χειρολαβών

(π.χ. πρόβλεψη πρόσθετου μεταλλικού σκελετού, ενίσχυση ή κατασκευή τοίχου από μπετόν για την στήριξή του), έτσι ώστε να μπορούν να αντέχουν σε φόρτιση 100Kg.

Η θήκη χαρτιού καθαρισμού πρέπει να είναι σε θέση προσιτή στον χρήστη και να διαθέτει μηχανισμό παροχής χαρτιού φύλλο-φύλλο, ιδιαίτερα χρήσιμο σε μονόχειρες.

2.4.4. ΚΛΗΣΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Είναι απαραίτητο να υπάρχει σύστημα κλήσης για περίπτωση ανάγκης παροχής βοήθειας, το οποίο θα διαθέτει κορδόνι που τοποθετείται περιμετρικά και παράλληλα με το δάπεδο, σε ύψος περίπου 0.15μ. - 0.20μ. από αυτό, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιαδήποτε θέση μέσα στον συγκεκριμένο χώρο.

2.4.5. ΠΑΓΚΟΣ

Στους χώρους αυτούς πρέπει επίσης να προβλέπεται η ύπαρξη κινητού -ανακλινόμενου συνήθως- ή και μόνιμου πάγκου για το άλλαγμα των βρεφών.

2.4.6. ΔΙΑΚΟΠΤΕΣ

Οι διακόπτες φωτισμού πρέπει να έχουν πλακέτα με μεγάλη επιφάνεια και τοποθετούνται σε ύψος 0.90μ. - 1.20μ. από το δάπεδο.

2.4.7. ΚΡΕΜΑΣΤΡΕΣ

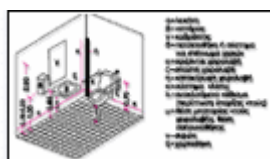
Σε όλους τους χώρους υγιεινής πρέπει να προβλέπονται κρεμάστρες σε δύο ύψη, στο 1.20μ και 1.80μ από το δάπεδο, σε κατάλληλες θέσεις του χώρου.

2.4.8. ΔΑΠΕΔΟ

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση.

Η αποχέτευση του δαπέδου επιτυγχάνεται με κατάλληλα διαμορφωμένες κλίσεις προς το σιφόνι δαπέδου.

Οι χρωματικές αντιθέσεις μεταξύ δαπέδου, τοίχων, ειδών υγιεινής και θυρόφυλλου και ο άπλετος φωτισμός διευκολύνουν ιδιαίτερα τα άτομα με μειωμένη όραση.

Σχ. 89 Σχεδιασμός W.C.

3.1. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

3.1.1. ΚΑΘΙΣΜΑ

Μέσα στην θέση ντους πρέπει να προβλέπεται επίτοιχο αναδιπλούμενο κάθισμα σε ύψος 0.50μ. από το δάπεδο, όπου μεταφέρεται ο χρήστης αμαξιδίου. Εάν υπάρχει προθάλαμος, αυτός πρέπει να διαχωρίζεται με μία αδιάβροχη κουρτίνα.

3.1.2. ΧΕΙΡΟΛΑΒΕΣ

Στη θέση ντους προβλέπονται κατάλληλες ανοξείδωτες χειρολαβές, καλά αγκυρωμένες. Οι χειρολαβές αυτές τοποθετούνται οριζόντια και κατακόρυφα σε ύψος 0.90μ. από το δάπεδο. Το μέγιστο ύψος για το επάνω μέρος της κατακόρυφης χειρολαβής είναι 1.80μ. από το δάπεδο. Οι χειρολαβές είναι στρογγυλής διατομής και έχουν διάμετρο 30χιλ. - 40 χιλ. (1½'' περίπου).

3.1.3. ΜΠΑΤΑΡΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΟΥ ΥΨΟΥΣ

Το "τηλέφωνο" της μπαταρίας του ντους πρέπει να έχει την δυνατότητα ρυθμιζόμενου ύψους στερέωσης κατά τη χρήση, με χαμηλότερο σημείο το ύψος των 1.10μ. από το δάπεδο και μέγιστο το ύψος των 2.20μ. από το δάπεδο.

3.1.4. ΣΑΠΟΥΝΟΣΠΟΓΓΟΘΗΚΗ

Η σαπουνόσπογγοθήκη τοποθετείται σε κατάλληλη θέση και σε ύψος 0.90μ. -1.10μ. από το δάπεδο. Οι χειρολαβές πρέπει να αντέχουν σε φόρτιση 100Kg.

3.2. ΔΑΠΕΔΟ

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και στην συντήρηση.

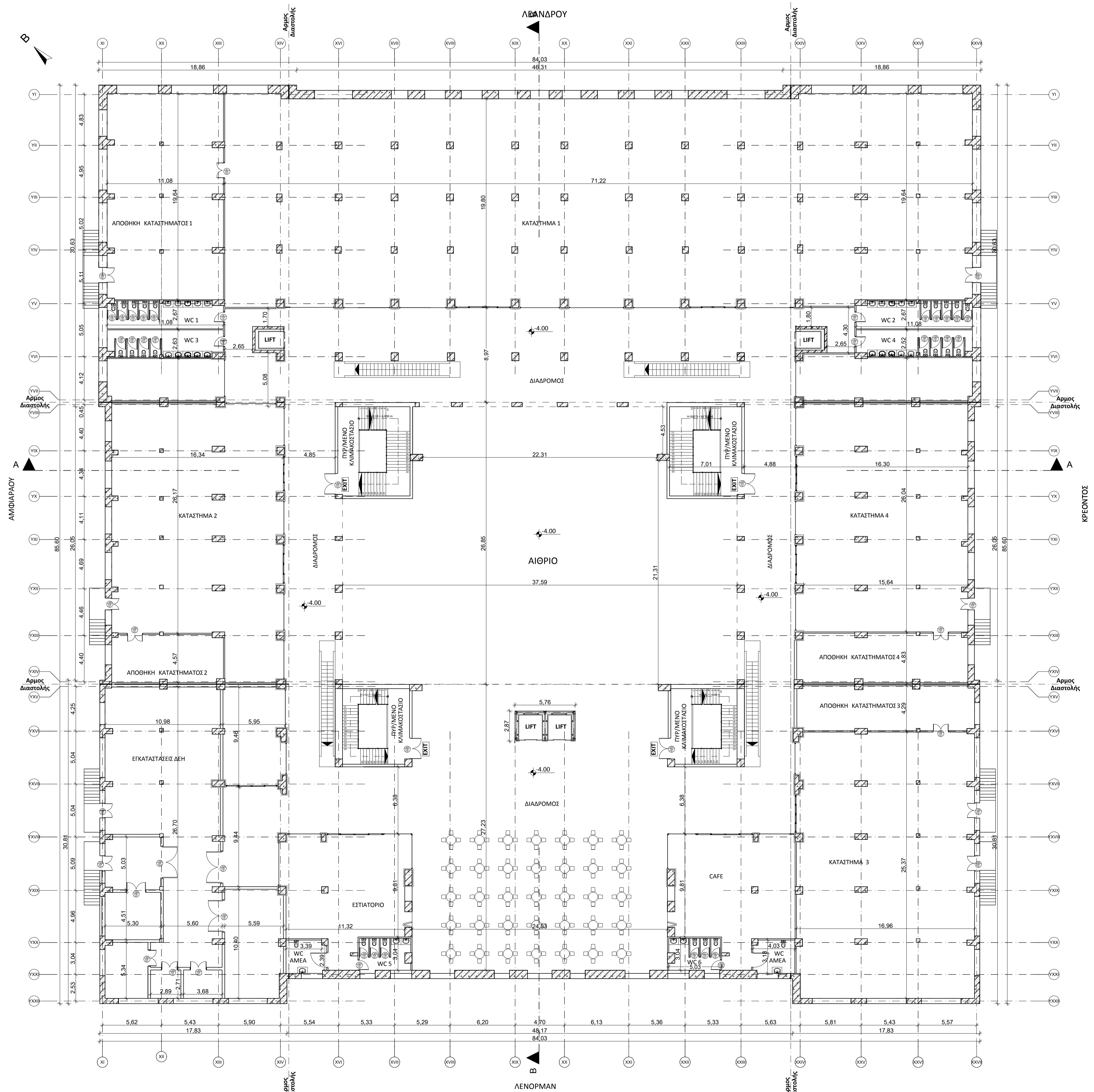
Σχεδιασμός χώρου υγιεινής με ντούς

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χαντζιώτης Κ. (1999), *Το Μεταξουργείο: Κολωνός – Ακαδημία Πλάτωνος*, Αθήνα
- Ιστορικά στοιχεία από το αρχείο της Βουλής των Ελλήνων
- Ιστορικά στοιχεία από το Υπουργείο πολιτισμού (Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού Τμήμα Νεώτερων Μνημείων
- Αγγελίδης Β. (1992), *Μεταξουργείο – Κολωνός : Νοσταλγία και πραγματικότητα*, Εκδόσεις Φιλιππότης, Αθήνα.
- Παπάζογλου Α. – Βλαχάκου Ζ. (2001), *Επανάχρηση – Αποκατάσταση Καπναποθήκης στην Κομοτηνή, Διπλωματική εργασία, Ε.Μ.Π, Σχολή Αρχιτεκτόνων.*

ΣΕΛΙΔΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (ΓΙΑ ΤΑ ΥΛΙΚΑ)

- www.knauf.gr
- www.microrisk2001.gr
- www.eurolift.gr
- www.minenv.gr
- www.kleeman.gr
- www.ideal.gr
- www.alto.gr
- www.firesecurity.gr
- www.eurobath.gr
- www.psofakis.gr

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

- : Οπλισμένο σκυρόδεμα.
- : Διπλή δρομική οπτοανθρακίδη με μόνωση 0,05m.
- ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ** : Τριπλές μαρμαροκόνιες.
- ΔΑΠΕΔΑ** : α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο.
β) Εξωτ. Πλάκες
- ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ** : Πλάκες Μαρμάρου.
- ΧΡΩΜΑΤΑ** : α) Τοίχων : Υδροχρώματα.
β) Κοσμημάτων : Ral 7030
- ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ** : Χαλύβδινα.
- : Πετλοτσιπτόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΕΠΟΥΣΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΑΠΟΥΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ
PROJECT:

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ: ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ
ADDRESS:

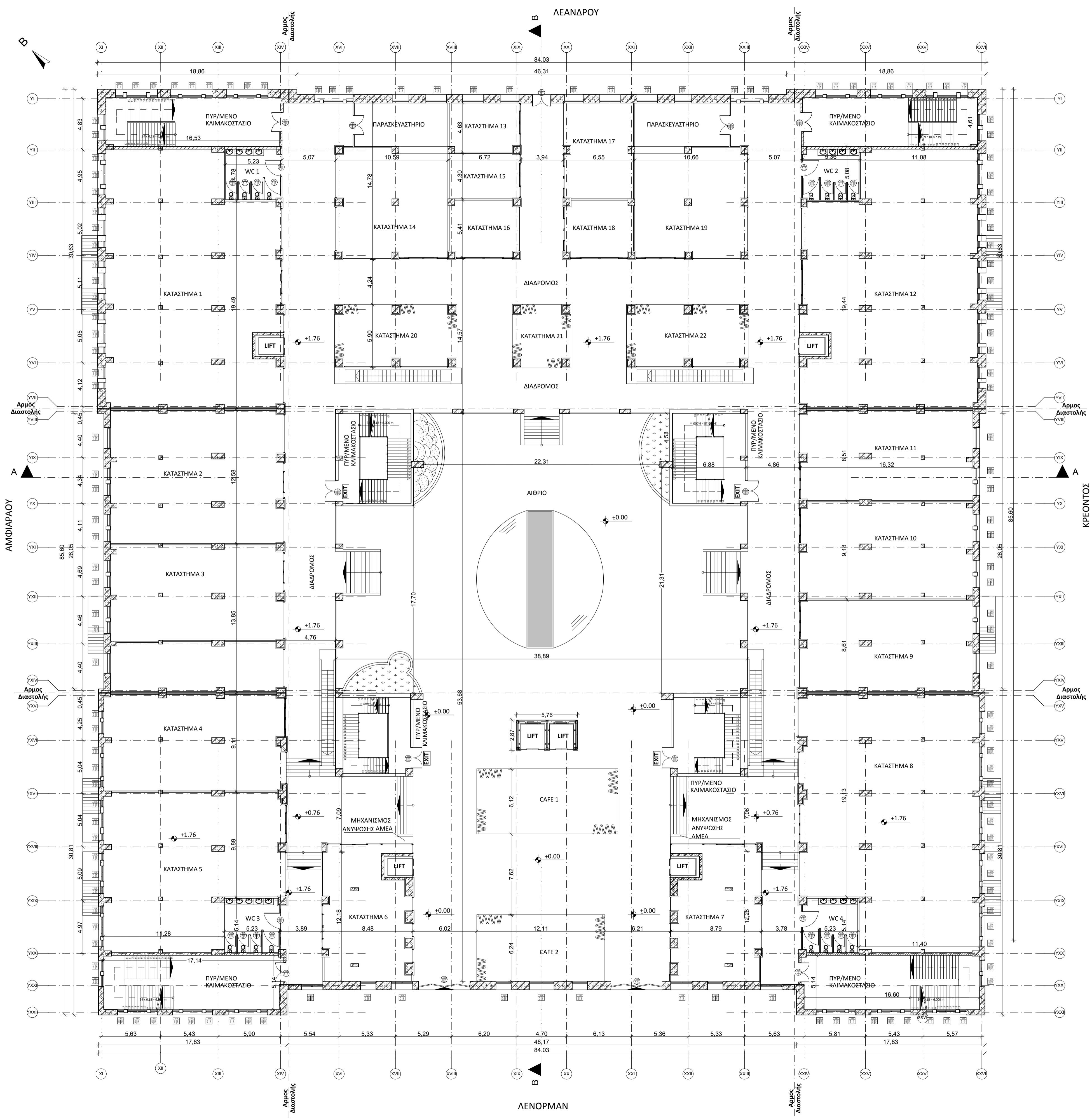
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
INVESTOR:

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
DESIGN GROUP: ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
 ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE
BRANCH: ΗΜ/ΝΙΑ: 20/10/2009 DATE: AP. ΜΕΛΕΤΗΣ: PROJECT No :
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ
DRAWING NAME: ΚΑΙΜΑΚΑ: SCALE: 1:200
 AP. ΣΧΕΔΙΟΥ: DRAWING NO: **A1**

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ: SIGNATURES : **ΕΓΚΡΙΣΗ:** CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθρακική με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοιμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περίλαμπροτόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΥΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**

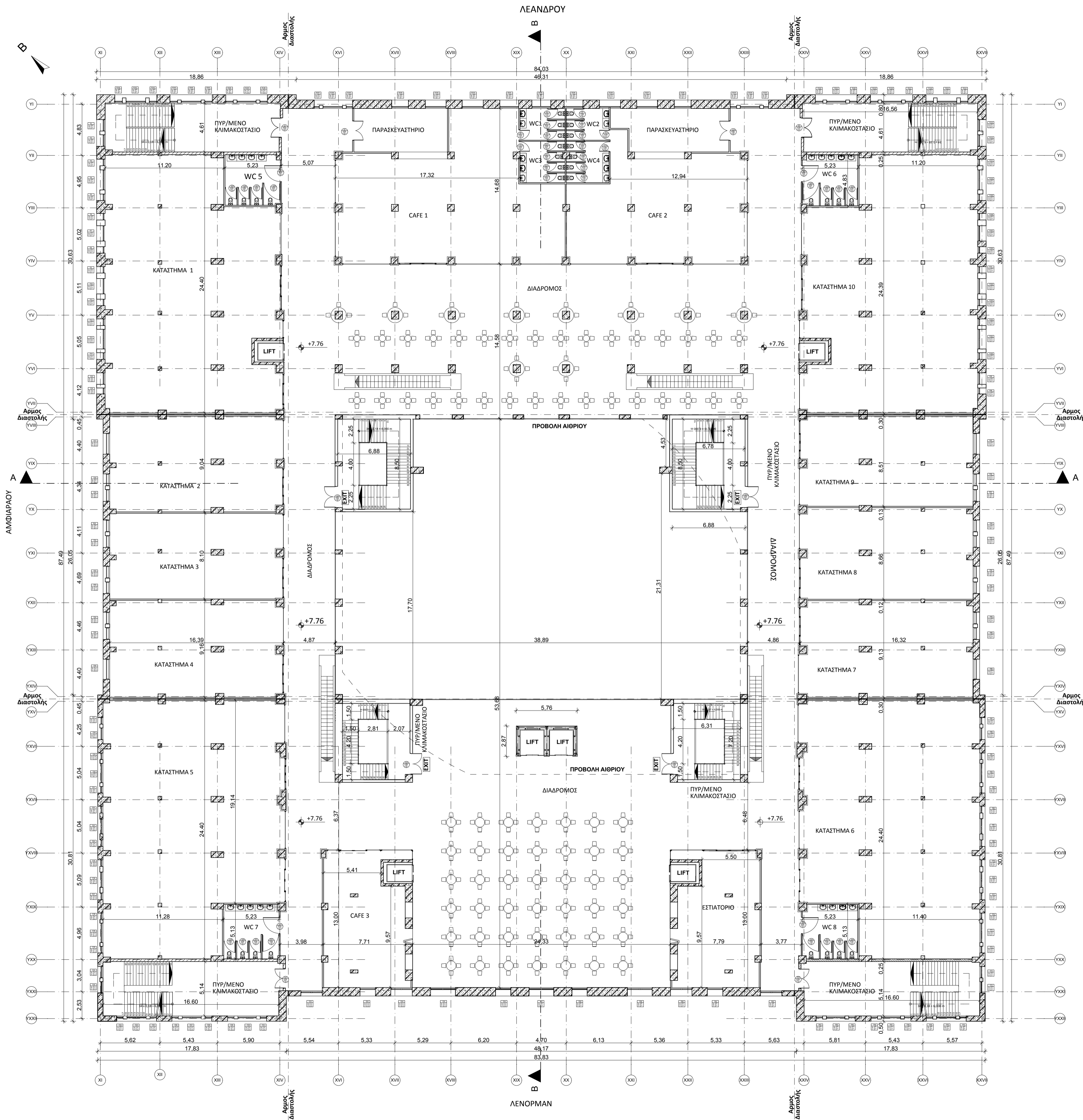
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ**

ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** DATE :
 ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** SCALE :
 ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : **A2** DRAWING NO :

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ :
SIGNATURES :

ΕΓΚΡΙΣΗ :
CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθρακική με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκόνες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοιρωμάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περίλαμπτον

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΦΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**

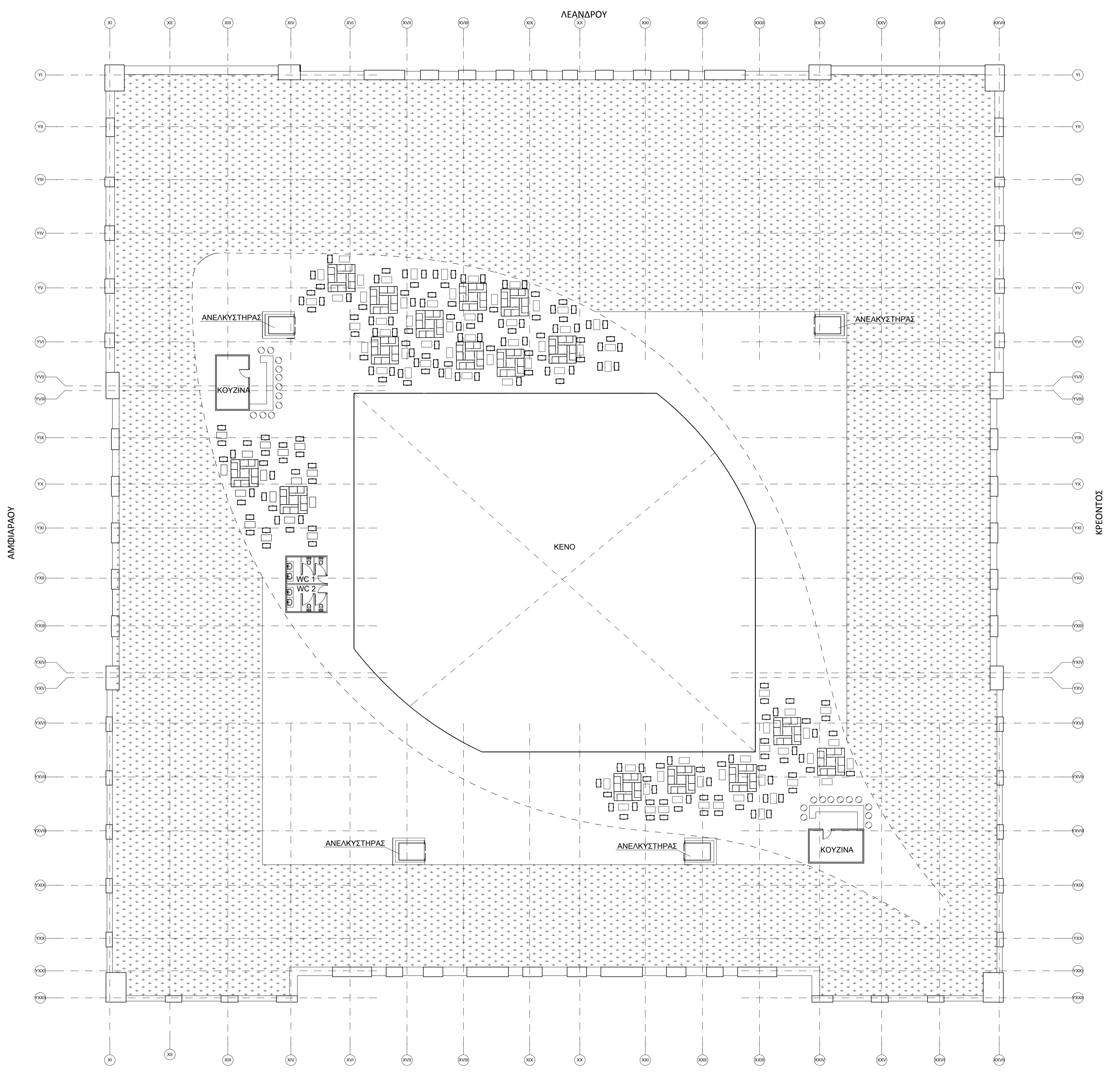
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ**

ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** DATE :
 ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** SCALE :
 ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : **A3** DRAWING NO :

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ :
SIGNATURES :

ΕΓΚΡΙΣΗ :
CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κουφεμάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Πετλοματετών

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΧΗΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

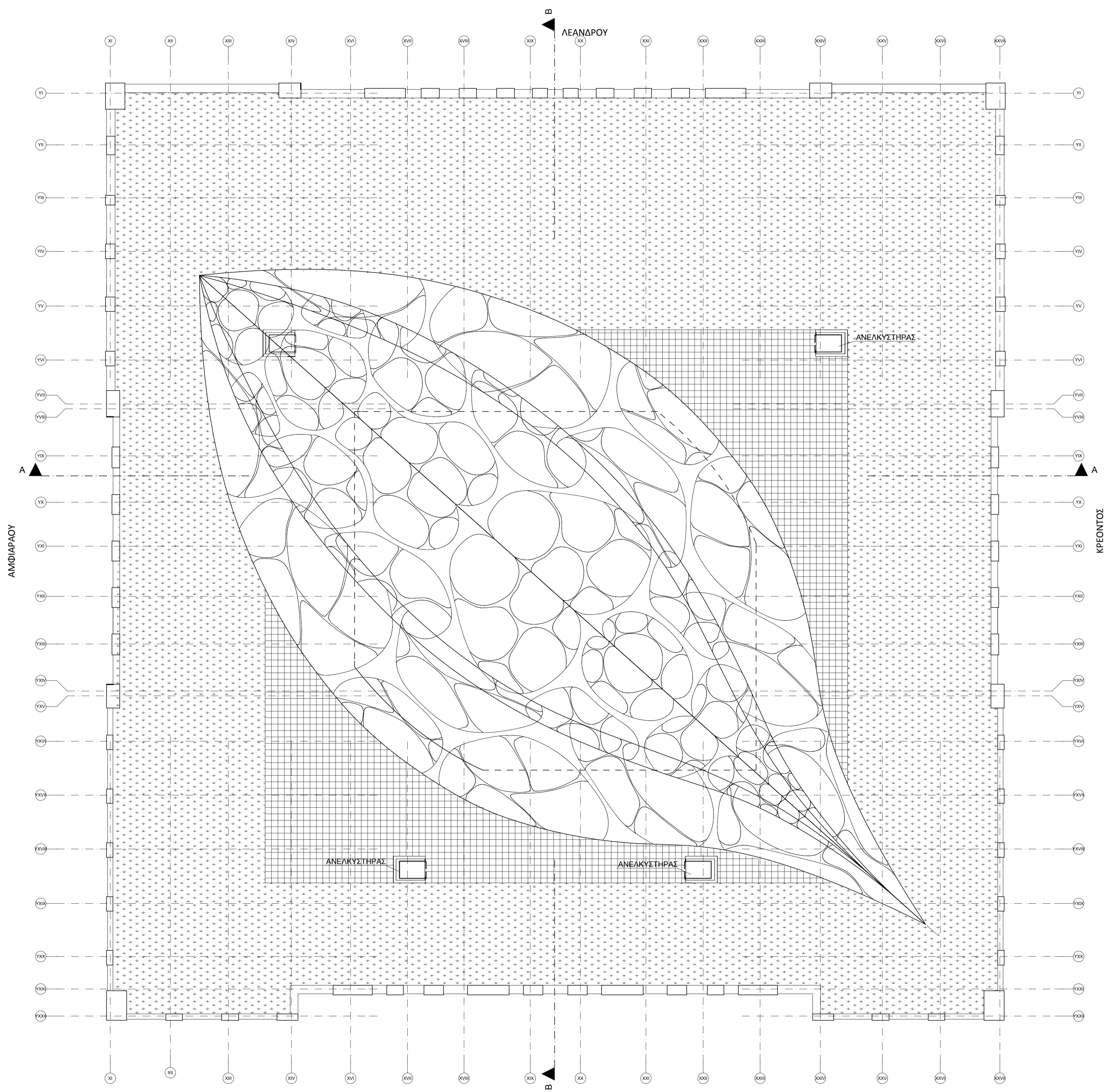
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ**

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE** ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** ΔΙΑΤΗ : ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ :
BRANCH: PROJECT No :

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ** ΚΑΙΜΑΚΑ : **SCALE: 1:200** ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : DRAWING NO: **A4**

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

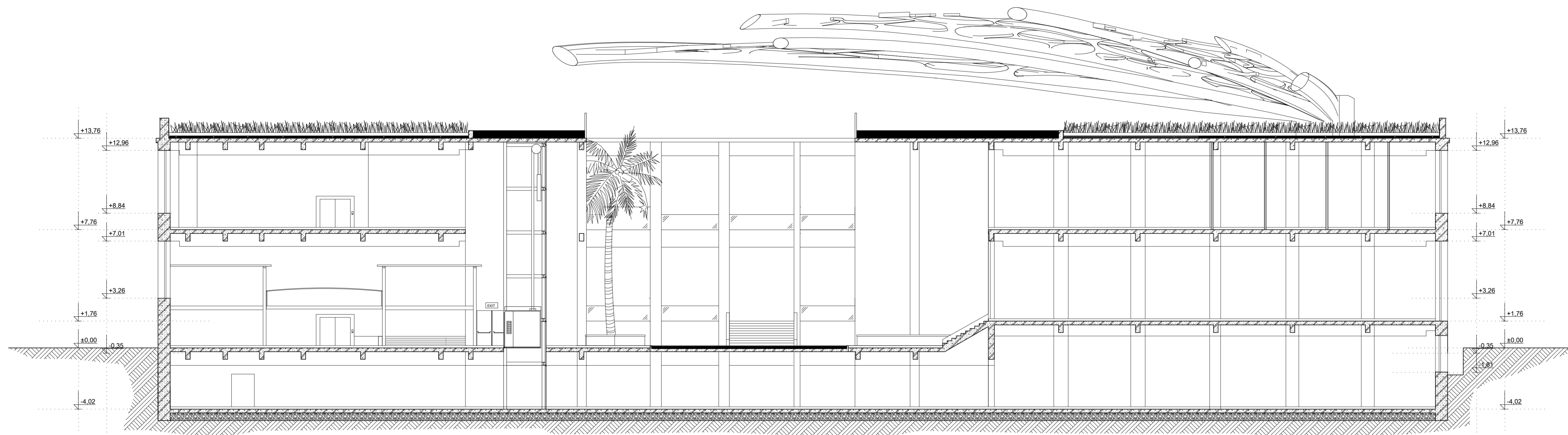
Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ : ΕΓΚΡΙΣΗ :
SIGNATURES : CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

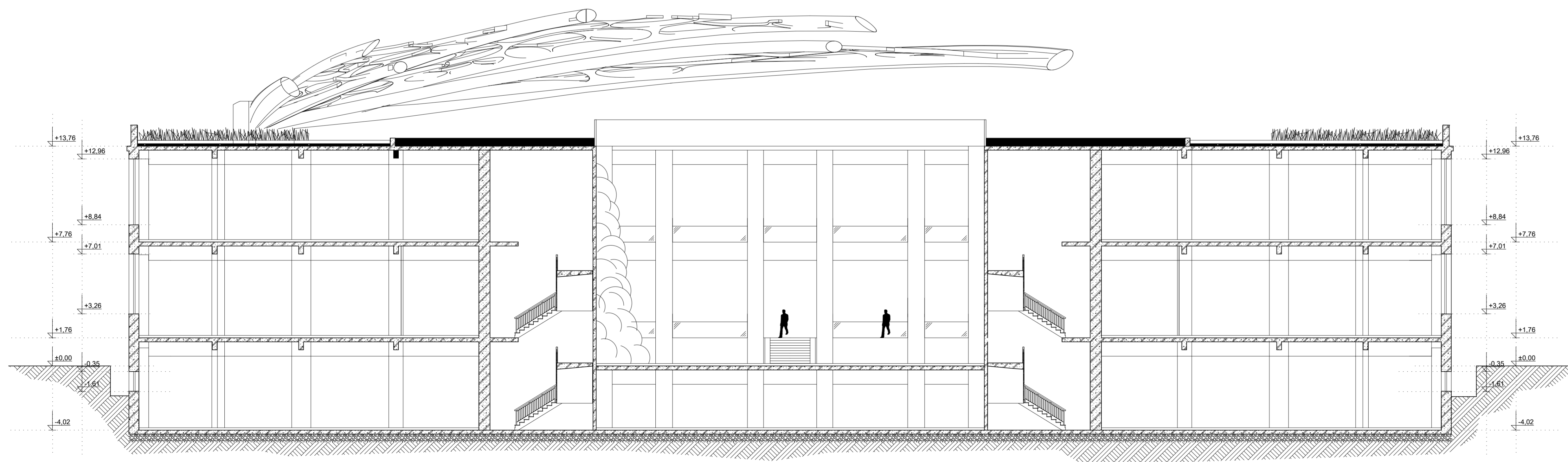
1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκόνες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοιρωμάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστοιχιστόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ			
ΕΠΙΒΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ			
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ			
ΣΧΗΜΑ: SCHEMA :			
ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ: PROJECT :	ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ		
ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ: ADDRESS :	ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ		
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: INVESTOR :	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ		
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: DESIGN GROUP:	ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ		
ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: BRANCH:	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE	ΗΜ/ΝΙΑ: DATE:	ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ: PROJECT No :
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: DRAWING NAME :	ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ	ΚΑΙΜΑΚΑ: SCALE:	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: DRAWING NO :
		1:200	A5
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ:	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE	
A/A			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ: SIGNATURES :	ΕΓΚΡΙΣΗ: CONFIRMATION :		

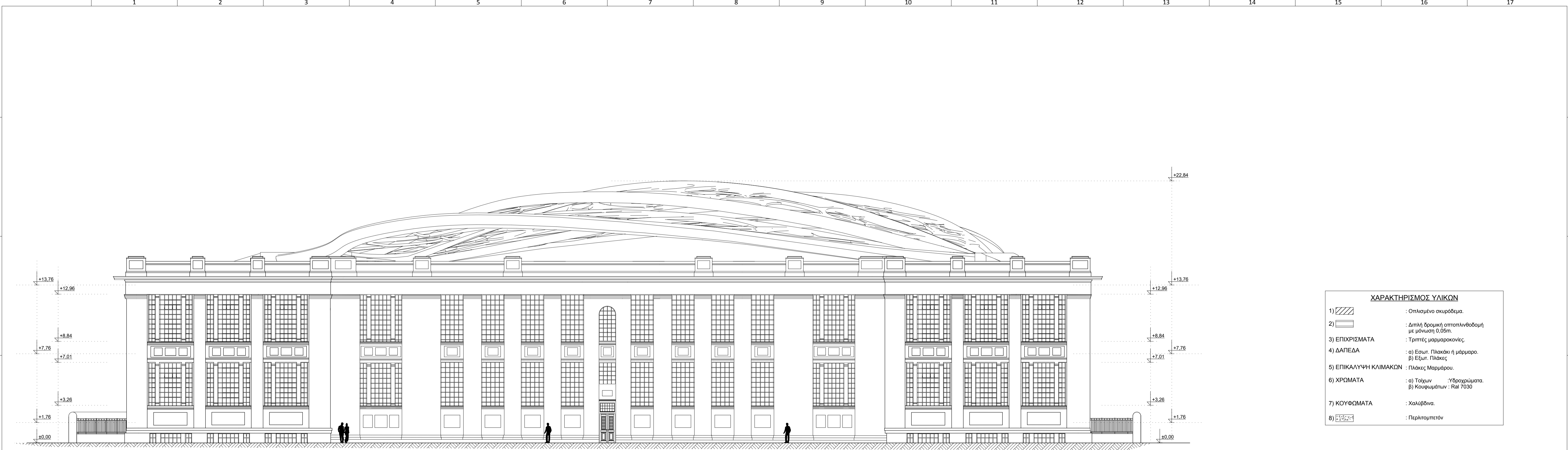
ΤΟΜΗ Α-Α

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	
1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δομική σιτοπλινθοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπτες μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοιμημάτων : Ral 7038
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περλιουπιτόν

ΤΟΜΗ Β-Β

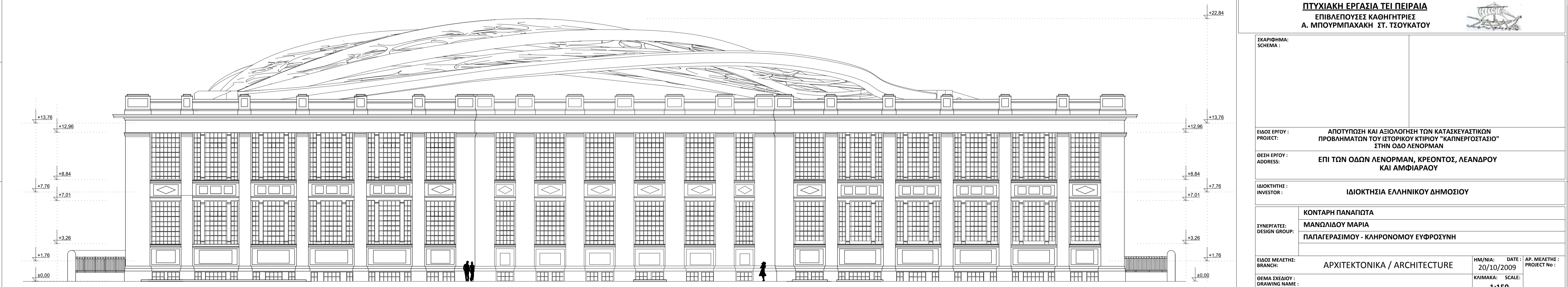
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ			
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ			
ΣΧΑΡΤΗΦΗΜΑ: SCHEMA :			
ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ: PROJECT:	ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΞΟΔΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΠΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ		
ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ: ADDRESS:	ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ		
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: INVESTOR:	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ		
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: DESIGN GROUP:	ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΠΩΤΑ ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ		
ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: BRANCH:	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE	ΗΜ/ΝΙΑ: 20/10/2009	DATE: / AP. ΜΕΛΕΤΗΣ: PROJECT No:
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: DRAWING NAME:	ΤΟΜΕΣ	ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:150	SCALE:
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ:	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCUPTION	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ:	DRAWING NO: A6
Α/Α			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ: SIGNATURES:	ΕΓΚΡΙΣΗ: CONFIRMATION:		

ΩΨΗ ΑΠΟ ΟΔΟ ΛΕΑΝΔΡΟΥ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοσμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστοιχιστόν

ΩΨΗ ΑΠΟ ΟΔΟ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : ΑΠΟΥΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ
PROJECT: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΟΣΤΑΣΙΟ"
ADDRESS: ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ
AND AMFIARAU

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
INVESTOR :

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
DESIGN GROUP: ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

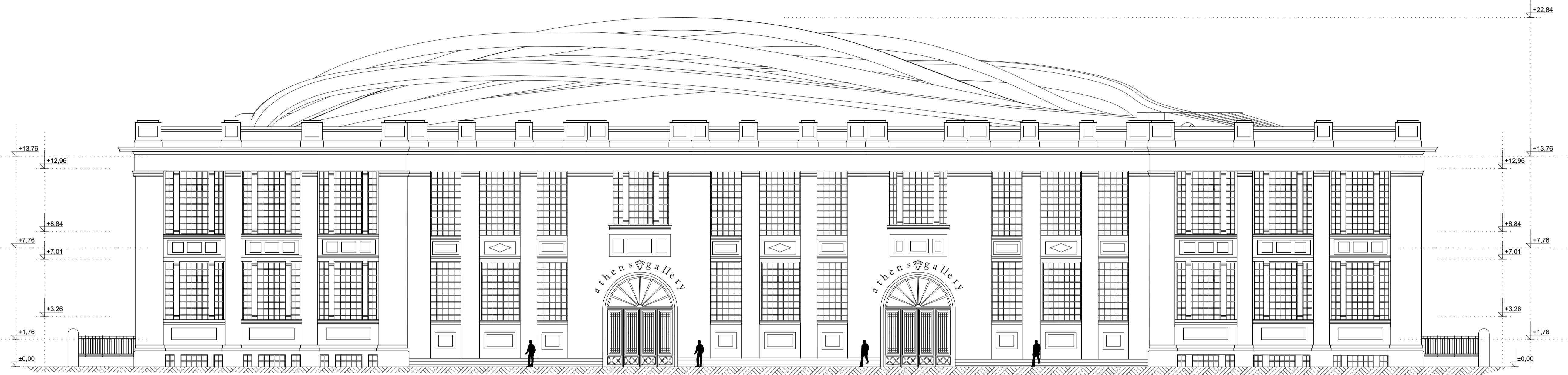
ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE
BRANCH: ΗΜ/ΝΙΑ : 20/10/2009 DATE: ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ : PROJECT No :
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : ΚΑΙΜΑΚΑ : SCALE: 1:150
DRAWING NAME : ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : DRAWING NO: **A7**

ΩΨΗ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ & ΛΕΑΝΔΡΟΥ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ :
SIGNATURES :

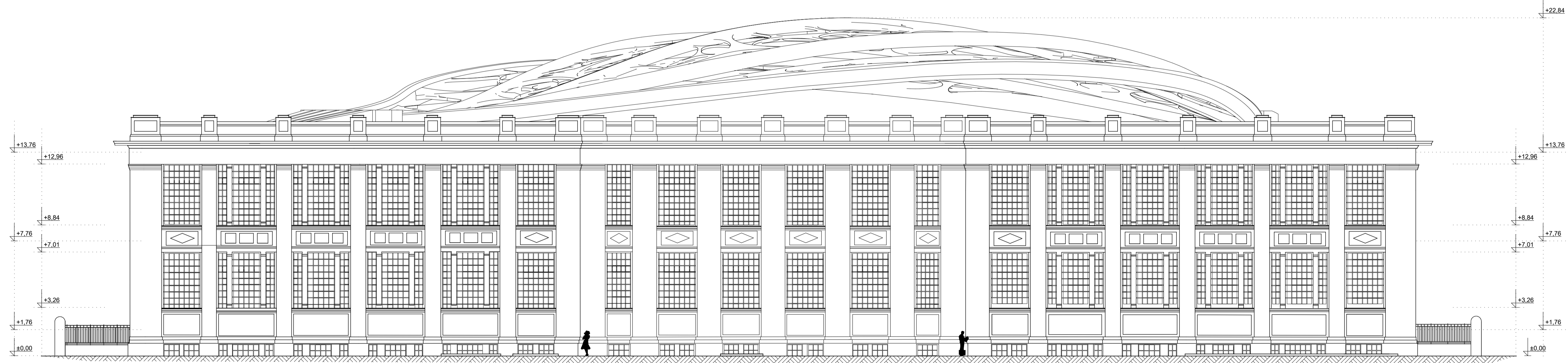
ΕΓΚΡΙΣΗ :
CONFIRMATION :

ΩΨΗ ΑΠΟ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ

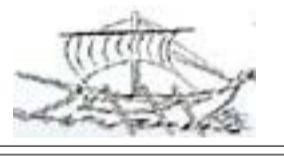
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων :Υδροχρώματα. β) Κοσμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστοιχιστόν

ΩΨΗ ΑΠΟ ΟΔΟ ΚΡΕΟΝΤΟΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : ΑΠΟΥΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ
PROJCT: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΟΣΤΑΣΙΟ"
ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ
ADDRESS: ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
INVESTOR :

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
DESIGN GROUP: ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE
BRANCH:

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : ΟΨΗ ΛΕΝΟΡΜΑΝ & ΚΡΕΟΝΤΟΣ
DRAWING NAME :

ΗΜ/ΝΙΑ : 20/10/2009
DATE:

ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ : PROJECT No :

ΚΑΙΜΑΚΑ : 1:150
SCALE:

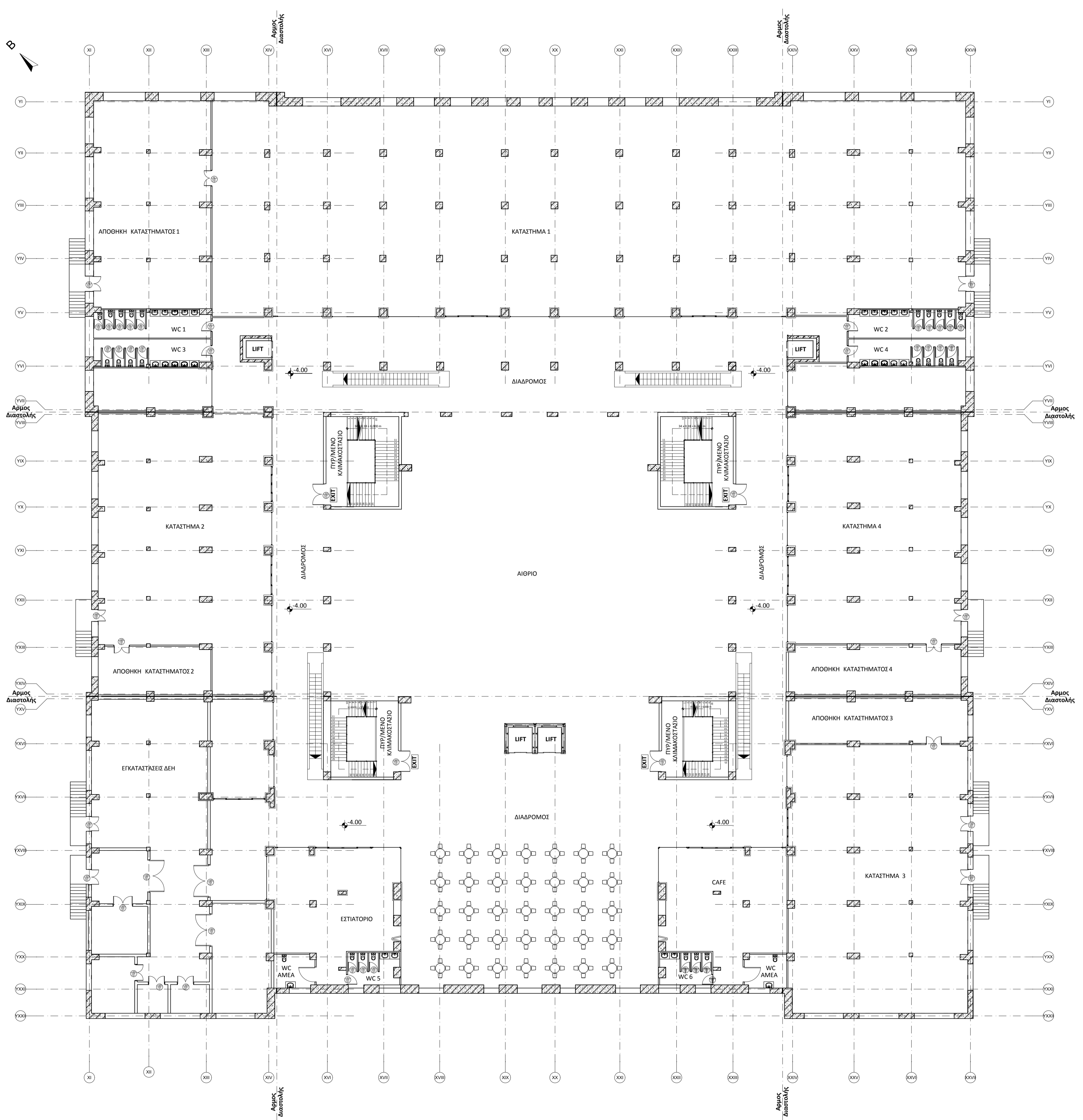
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : A8
DRAWING NO:

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ:

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ :
SIGNATURES :

ΕΓΚΡΙΣΗ :
CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθρακική με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κουφωμάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστρεφτόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**
 PROJECT :

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**
 ADDRESS :

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**
 INVESTOR :

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
 DESIGN GROUP : **ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ**
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**
 BRANCH :

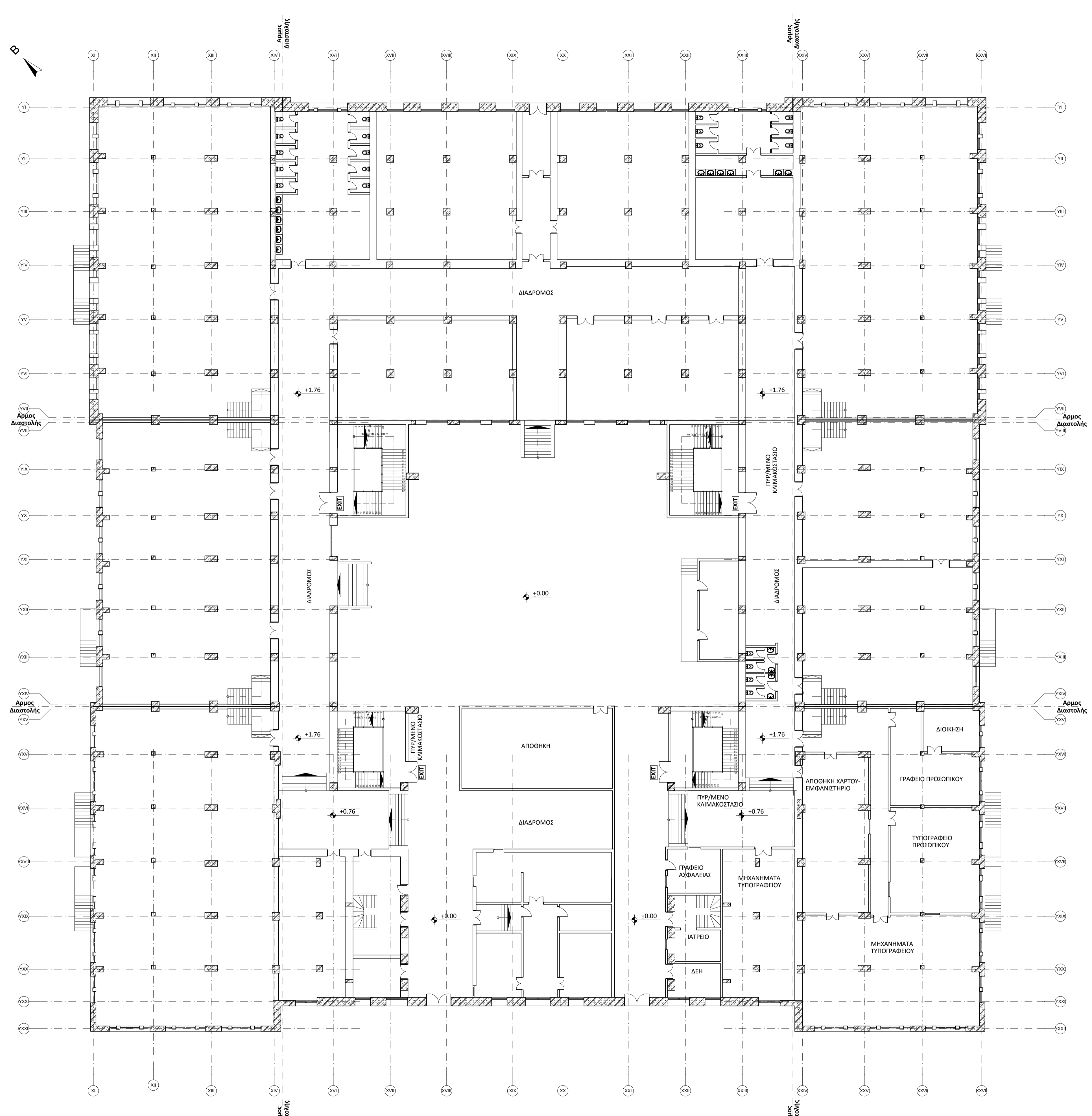
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ**
 DRAWING NAME : **ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** DATE :
 ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** SCALE :
 ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ : **Y1** DRAWING NO.:

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ :
SIGNATURES :

ΕΓΚΡΙΣΗ :
CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθρακική με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοσμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περατομετέττον

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ:
PROJECT: **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ:
ADDRESS: **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
INVESTOR: **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
DESIGN GROUP: **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ**

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:
BRANCH: **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**

ΗΜ/ΜΙΑ: **20/10/2009** DATE: **20/10/2009** AP. ΜΕΛΕΤΗΣ: PROJECT No :

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ:
DRAWING NAME: **ΚΑΤΟΠΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ**
ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

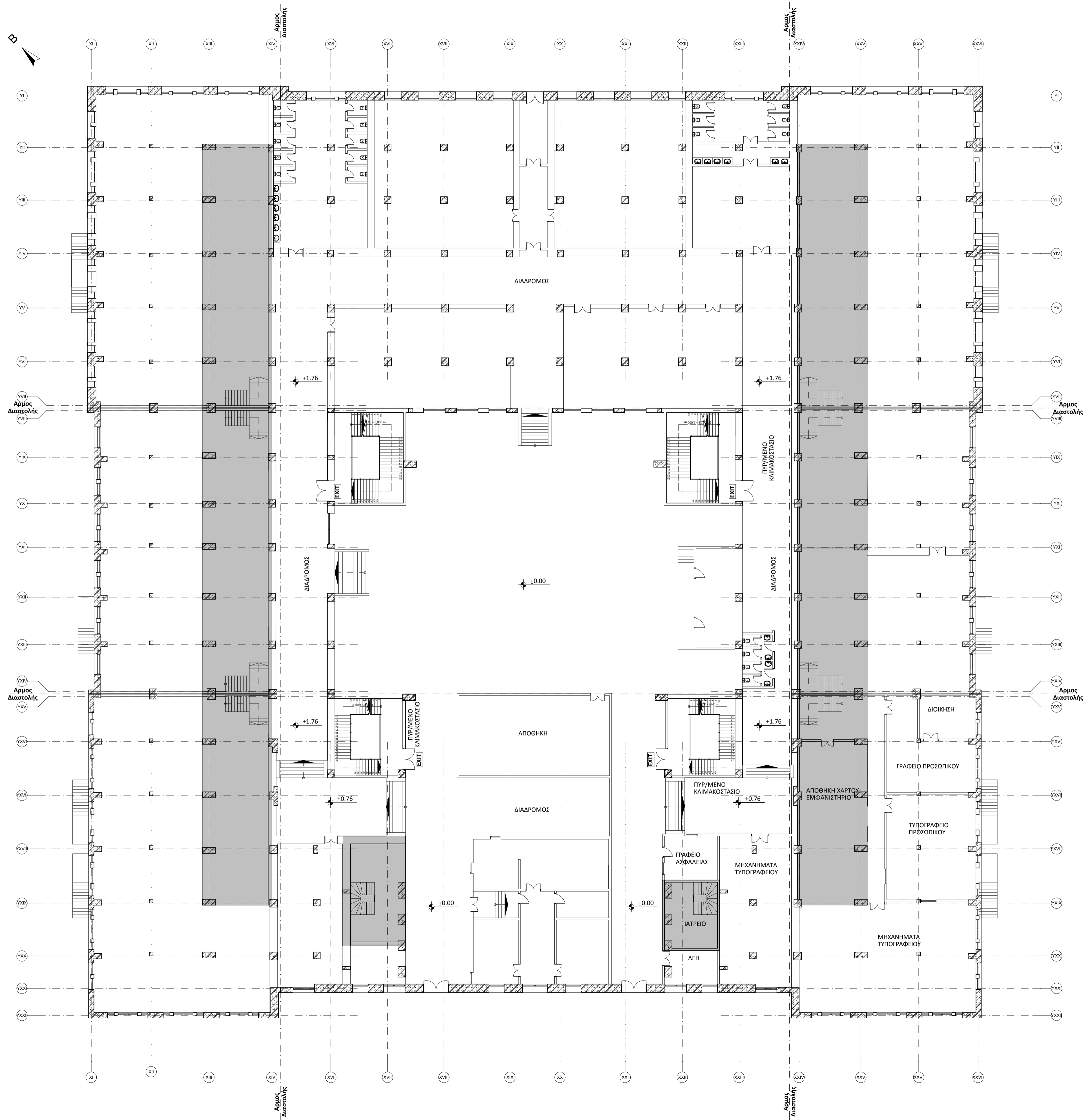
ΚΑΙΜΑΚΑ: **1:200** SCALE:

AP. ΣΧΕΔΙΟΥ: **Y2** DRAWING NO:

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΜΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ:
SIGNATURES:

ΕΓΚΡΙΣΗ:
CONFIRMATION:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανιχνευσιμότητα με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοιμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΟΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστρεφτόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
DESIGN GROUP : **ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ**
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

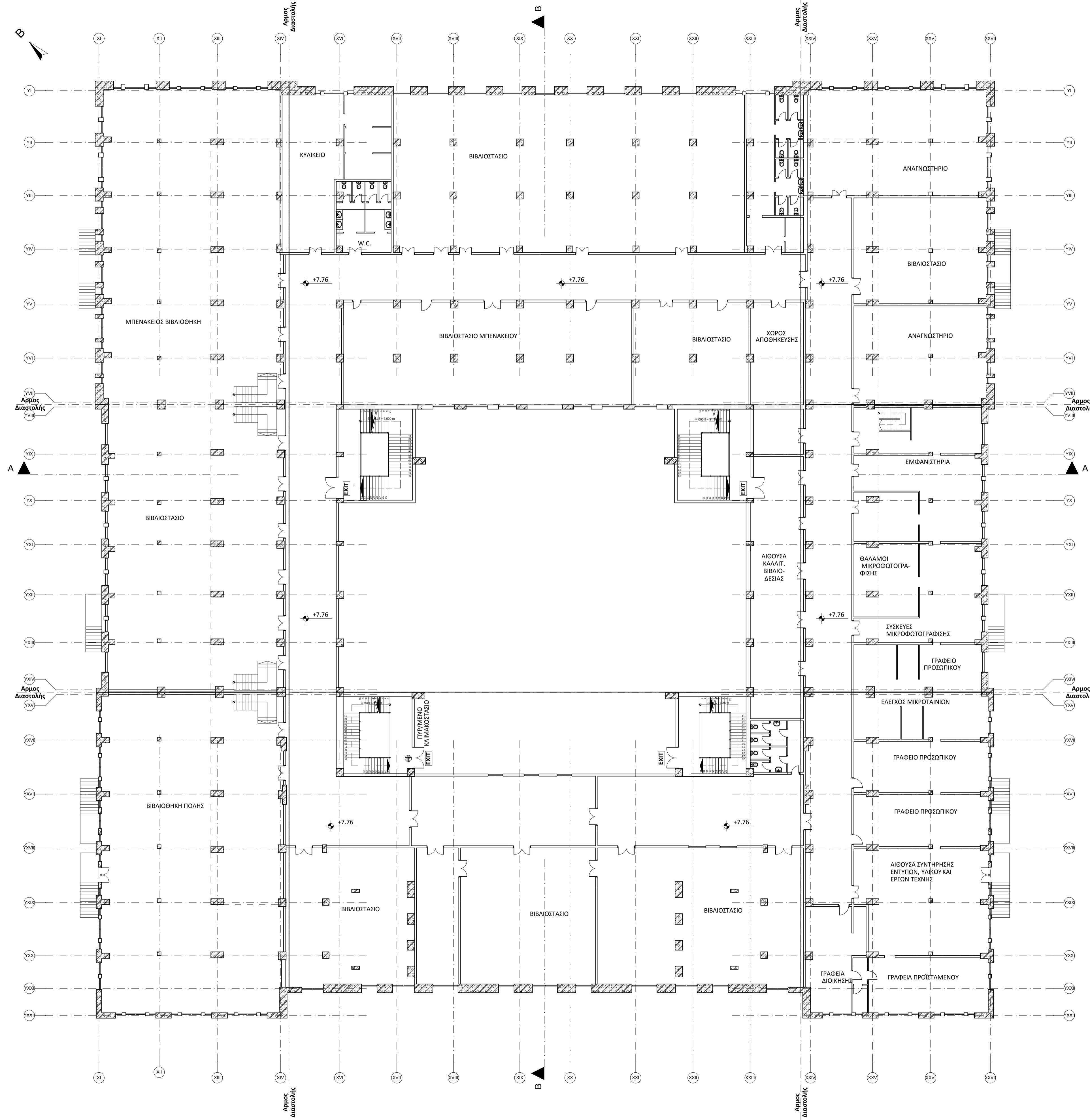
ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** DATE : **20/10/2009** AP. ΜΕΛΕΤΗΣ : PROJECT No :
ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** SCALE :
AP. ΣΧΕΔΙΟΥ : **Y3** DRAWING NO :

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DIScription	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ : SIGNATURES : ΕΓΚΡΙΣΗ : CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανθρακίτη με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκονίες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες.
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοσμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστοιχισμένων.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΙΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE**

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ**
ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** DATE : **20/10/2009** AP. ΜΕΛΕΤΗΣ : PROJECT No :

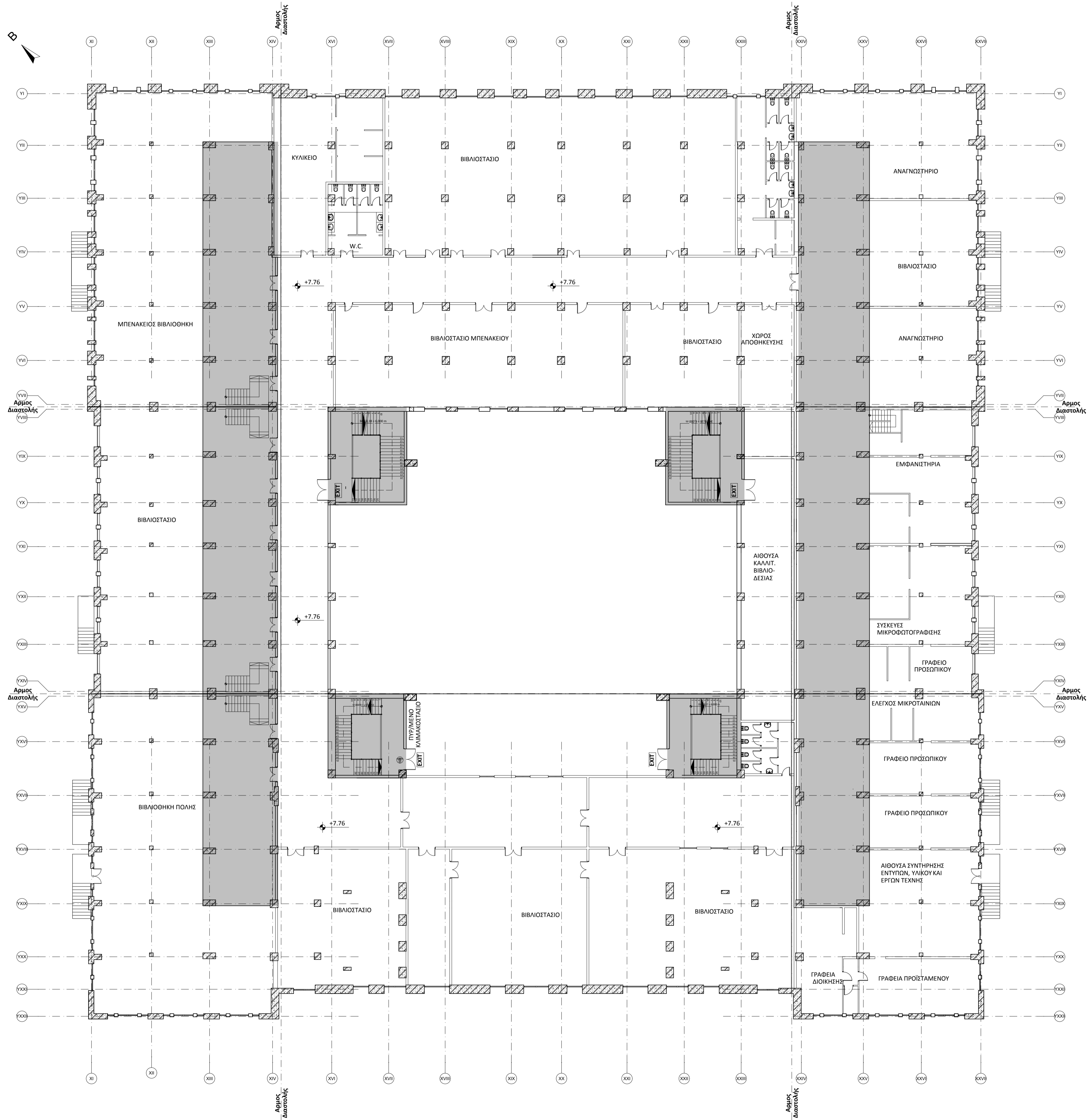
ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** SCALE :

AP. ΣΧΕΔΙΟΥ : **Y4** DRAWING NO :

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ : SIGNATURES :

ΕΓΚΡΙΣΗ : CONFIRMATION :

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

1)	: Οπλισμένο σκυρόδεμα.
2)	: Διπλή δρομική οπτοανιφοδομή με μόνωση 0,05m.
3) ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	: Τριπλές μαρμαροκόνες.
4) ΔΑΠΕΔΑ	: α) Εσωτ. Πλακάκι ή μάρμαρο. β) Εξωτ. Πλάκες
5) ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ	: Πλάκες Μαρμάρου.
6) ΧΡΩΜΑΤΑ	: α) Τοίχων : Υδροχρώματα. β) Κοσμημάτων : Ral 7030
7) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	: Χαλύβδινα.
8)	: Περιστρεφτόν

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ
Α. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ ΣΤ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ:
SCHEMA :

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ : **ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ "ΚΑΠΝΕΡΟΣΤΑΣΙΟ" ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΛΕΝΟΡΜΑΝ**

ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : **ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΛΕΝΟΡΜΑΝ, ΚΡΕΟΝΤΟΣ, ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : **ΚΟΝΤΑΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**
ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΡΑΣΙΜΟΥ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ / ARCHITECTURE** ΗΜ/ΝΙΑ : **20/10/2009** ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ : **AP. ΜΕΛΕΤΗΣ : PROJECT No :**

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : **ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΩΝ ΟΡΟΦΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** ΚΑΙΜΑΚΑ : **1:200** ΣΚΑΛΙΑ : **Y5**

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ:

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / DISCRPTION	ΗΜ/ΝΙΑ / DATE
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ : **ΣΗΜΑΤΑ :** ΕΓΚΡΙΣΗ : **CONFIRMATION :**